

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ภาคผนวก ก

หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญ

ที่ ศธ ๐๕๔๙.๐๒/๗๕๑

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
ถนนนารายณ์มหาราช
อ.เมือง จ.ลพบุรี ๑๕๐๐๐

๒๕ ตุลาคม ๒๕๕๙

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

เรียน นางสาวราตรี ฤทธิสาร

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑.เค้าโครงวิทยานิพนธ์

ด้วย นางวันวิสาข์ สกฤณี นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การทดลองสอนโดยใช้บทบาทสมมติเพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ด้านความเมตตา กรุณาสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ โดยมี ผศ.ดร.ปราโมทย์ จันทรเรือง เป็นประธานผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ และนางอัสสร สุไรดิ เป็นกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือใช้ในการทำวิจัยซึ่งผู้วิจัยได้เรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือในครั้งนี้

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัย ตามเอกสารที่แนบมาพร้อมหนังสือนี้

จึงเรียนมาเพื่อได้โปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุเทพ อ่อนไสว)
คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

คณะครุศาสตร์

โทร.๐-๓๖๕๑-๑๑๑๒ , ๐-๓๖๕๒-๒๖๐๗-๙ ต่อ ๕๑๑

โทรสาร ๐-๓๖๕๒-๒๖๑๐

ที่ ศธ ๐๕๔๙.๐๒/๗๕๒

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
ถนนราชนครินทร์
อ.เมือง จ.ลพบุรี ๑๕๐๐๐

๒๕ ตุลาคม ๒๕๕๙

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

เรียน นางสาวสิริกร กระจ่างทอง

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑.เค้าโครงวิทยานิพนธ์

ด้วย นางวันวิสาข์ สกุลณี นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การทดลองสอนโดยใช้บทบาทสมมติเพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ด้านความเมตตา กรุณาสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ โดยมี ผศ.ดร.ปราโมทย์ จันท์เรือง เป็นประธานผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ และนางอัปสร สุโชติ เป็นกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือใช้ในการทำวิจัยซึ่งผู้วิจัยได้เรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือในครั้งนี้

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัย ตามเอกสารที่แนบมาพร้อมหนังสือนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุเทพ อ่อนไสว)
คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

คณะครุศาสตร์

โทร.๐-๓๖๕๑-๑๑๑๒ , ๐-๓๖๕๒-๒๖๐๗-๙ ต่อ ๔๑๑

โทรสาร ๐-๓๖๕๒-๒๖๑๐

ที่ ศธ ๐๕๔๙.๐๒/๗๕๓

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
ถนนนารายณ์มหาราช
อ.เมือง จ.ลพบุรี ๑๕๐๐๐

๒๕ ตุลาคม ๒๕๕๙

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

เรียน นายวิบูลย์ ศรีโสภณ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑.เค้าโครงวิทยานิพนธ์

ด้วย นางวันวิสาข์ สกฤณี นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การทดลองสอนโดยใช้บทบาทสมมติเพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ด้านความเมตตา กรุณาสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ โดยมี ผศ.ดร.ปราโมทย์ จันทรเรือง เป็นประธานผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ และนางอัปสร สุไรดิ เป็นกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือใช้ในการทำวิจัยซึ่งผู้วิจัยได้เรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือในครั้งนี้

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี โกร้ขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัย ตามเอกสารที่แนบมาพร้อมหนังสือนี้

จึงเรียนมาเพื่อได้โปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุเทพ อ่อนใสว)
คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

คณะครุศาสตร์

โทร.๐-๓๖๔๑-๑๑๑๒ , ๐-๓๖๔๒-๒๖๐๗-๙ ต่อ ๕๑๑

โทรสาร ๐-๓๖๔๒-๒๖๑๐

ที่ ศธ ๐๕๔๙.๐๒/๗๕๔

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
ถนนนารายณ์มหาราช
อ.เมือง จ.ลพบุรี ๑๕๐๐๐

๒๕ ตุลาคม ๒๕๕๙

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

เรียน นายเอก วัคมี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑.เค้าโครงวิทยานิพนธ์

ด้วย นางวันวิสาข์ สกุลณี นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การทดลองสอนโดยใช้บทบาทสมมติเพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ด้านความเมตตา กรุณาสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ โดยมี ผศ.ดร.ปราโมทย์ จันทรเรือง เป็นประธานผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ และนางอัปสร สุโรชิตี เป็นกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือใช้ในการทำวิจัยซึ่งผู้วิจัยได้เรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือในครั้งนี้

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี โค้รขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัย ตามเอกสารที่แนบมาพร้อมหนังสือนี้

จึงเรียนมาเพื่อได้โปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุเทพ อ่อนไสว)
คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

คณะครุศาสตร์

โทร.๐-๓๖๔๑-๑๑๑๒ , ๐-๓๖๔๒-๒๖๐๗-๕ ต่อ ๔๑๑

โทรสาร ๐-๓๖๔๒-๒๖๑๐

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ที่

วันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๕๙

เรื่อง ขอบขอมอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

เรียน ดร.วิไล ทองแผ่

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. เค้าโครงวิทยานิพนธ์

ด้วย นางวันวิสาข์ สกุลณี นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การทดลองสอนโดยใช้บทบาทสมมติเพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมด้านความเมตตา กรุณาสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ โดยมี ผศ.ดร.ปราโมทย์ จันทร์เรือง เป็นประธานผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ และนางอัสพร สุรโชติ เป็นกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือใช้ในการทำวิจัยซึ่งผู้วิจัยได้เรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือในครั้งนี้

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี โคร้ขอขอมอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัย ตามเอกสารที่แนบมาพร้อมหนังสือนี้

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุเทพ อ่อนใสว)

คณบดีคณะครุศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ภาคผนวก ข

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. นางสาวราตรี ฤทธิสาร	ศึกษานิเทศก์เชี่ยวชาญ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 1
2. นางสิริกกร กระสาทอง	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 1
3. นายวิบูลย์ ศรีโสภณ	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 1
4. นายเอนก รัศมี	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 1
5. ผ.ศ.ดร.วิไล ทองแผ่	อาจารย์ประจำภาควิชาหลักสูตรและการสอน
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ลพบุรี

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ภาคผนวก ค

หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลการวิจัย

ที่ ศธ ๕๔๕.๐๒/๗๖๖

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
ถนนนราายถเไมหาราช
อ.เมือง จ.ลพบุรี ๑๕๐๐๐

๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๕

เรื่อง ขอบขอมอนุเคราะห์เพือทดลองใช้ (Try out) เครื่องมือในการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนวัดปากคลองบางคู้

สิ่งทีส่งมาด้วย เครื่องมือทีใช้ในการวิจัย จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยนางวันวิสาขี สกุลณี นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ด้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การทดลองสอนโดยใช้บทบาทสมมติเพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมด้านความเมตตา กรุณา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ โดยมี ผศ.ดร.ปราโมทย์ จันทร์เรือง เป็นประธานผู้ควบคุม และนางอัสพร สุรโชติ เป็นกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ขณะนี้อยู่ขั้นตอนการทดลองใช้เครื่องมือ (Try out) เพือตรวจสอบคุณภาพและปรับปรุงเครื่องมือวิจัยทีสร้างขึ้น

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ด้ขอขอมอนุเคราะห์จากท่านให้นางวันวิสาขี สกุลณี ดำเนินการเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างซึ่ง ด้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ด้ทดลองใช้เครื่องมือวิจัยดังกล่าว

จึงเรียนมาเพือได้โปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศรีนทิพย์ ภู่อาลี)

รองคณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

คณะครุศาสตร์

โทร ๐-๓๖๕๑-๑๑๑๒ , ๐-๓๖๕๒-๒๖๐๗-๕ ต่อ ๔๑๑

ที่ ศธ ๕๔๙.๐๒/๗๖๗

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
ถนนราชนครินทร์
อ.เมือง จ.ลพบุรี ๑๕๐๐๐

๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๙

เรื่อง ขอมูลความอนุเคราะห์เพื่อทดลองใช้ (Try out) เครื่องมือในการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนอนุบาลหัววัง
สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย จำนวน ๒ ฉบับ

ด้วยนางวันวิสาข์ สกุลณี นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การทดลองสอนโดยใช้บทบาทสมมติเพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมด้านความเมตตา กรุณา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ โดยมี ผศ.ดร.ปราโมทย์ จันทร์เรือง เป็นประธานผู้ควบคุม และนางอัสพร สุระโชติ เป็นกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ขณะนี้อยู่ขั้นตอนการทดลองใช้เครื่องมือ (Try out) เพื่อตรวจสอบคุณภาพและปรับปรุงเครื่องมือวิจัยที่สร้างขึ้น

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ไคร้ขอมูลความอนุเคราะห์จากท่านให้นางวันวิสาข์ สกุลณี ดำเนินการเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างซึ่ง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ ได้ทดลองใช้เครื่องมือวิจัยดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อได้โปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศรีนทิพย์ ภู่อาลี)
รองคณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

คณะครุศาสตร์

โทร.๐-๓๖๕๑-๑๑๑๒ , ๐-๓๖๕๒-๒๖๐๗-๙ ต่อ ๕๑๑

โทรสาร ๐-๓๖๕๒-๒๖๑๐

ที่ ศธ ๐๕๔๙.๐๒/๗๗๐

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
ถนนนารายณ์มหาราช
อ.เมือง จ.ลพบุรี ๑๕๐๐๐

๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๙

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ทดลองสอนเพื่อเก็บข้อมูลในการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลท่าม่วง

ด้วย นางวันวิสาข์ สกุลณี นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตร
ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ได้รับ
อนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การทดลองสอนโดยใช้บทบาทสมมติเพื่อพัฒนาคุณธรรม
จริยธรรม ด้านความเมตตา กรุณา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ โดยมี
ผศ.ดร.ปราโมทย์ จันทรเรือง เป็นประธานผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ และนางอัสพร สุรโชติ
เป็นกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนระหว่างการเก็บข้อมูล
ซึ่งสถานศึกษาในสังกัดของท่านได้ถูกเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่างในการเก็บข้อมูลในครั้งนี้

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ไคร่ขอความอนุเคราะห์
จากท่านให้นางวันวิสาข์ สกุลณี ได้ทดลองสอนกับกลุ่มตัวอย่างซึ่งได้แก่
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ จำนวน ๖๐ คน โดยแบ่งเป็น ๒ ห้องเรียน ได้แก่
ห้องทดลอง ๓๐ คน และห้องควบคุม ๓๐ คน

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาอนุเคราะห์ด้วยจักเป็นพระคุณอย่างสูง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศรีรินทร์ทิพย์ ภู่อาลี)

รองคณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

คณะครุศาสตร์

โทร.๐-๓๖๔๑-๑๑๑๒ ๐-๓๖๔๒-๒๖๐๗-๙ ต่อ ๔๑๑

โทรสาร ๐-๓๖๔๒-๒๖๑๐

Email: education@tru.ac.th

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ภาคผนวก ง
แผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มทดลอง
ด้วยวิธีสอนโดยใช้บทบาทสมมติ

แผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มทดลอง ด้วยวิธีสอนโดยใช้บทบาทสมมติ

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

หน่วยการเรียนรู้ ความเมตตา กรุณา

เรื่องที่ 1 ความมีน้ำใจ เอื้ออาทรต่อผู้อื่นด้วยความเต็มใจ

เวลาเรียน 2 ชั่วโมง

มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น

ส.1.3 ประพฤติ ปฏิบัติตนตามหลักธรรม และศาสนพิธี ของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ ค่านิยมที่ดีงาม และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ ในการพัฒนาตน บำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคม สิ่งแวดล้อม เพื่อการอยู่ร่วมกันได้อย่างสันติสุข

ส.1.3.1: รู้และปฏิบัติตนตามหลักศีลธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงาม หลักธรรม ทางศาสนาที่ตนนับถือในเรื่องที่เกี่ยวกับตนเองกลุ่มสังคมที่ตนเป็นสมาชิกและสิ่งแวดล้อมที่ใกล้ ตัวเพื่อการอยู่ร่วมกันได้อย่างสันติสุข

สาระสำคัญ

หลักธรรมทางพระพุทธศาสนามีความสำคัญ และมีประโยชน์มากมาย ชาวพุทธ ควรศึกษาและนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

สาระการเรียนรู้

การแสดงความมีน้ำใจ เอื้ออาทรต่อผู้อื่น ด้วยความเต็มใจ

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนบอกหลักธรรมเกี่ยวกับความมีน้ำใจเอื้ออาทรต่อผู้อื่นได้
2. นักเรียนอธิบายสรุปการปฏิบัติตนเกี่ยวกับความมีน้ำใจ ความเอื้ออาทรได้
3. นักเรียนนำหลักธรรมเกี่ยวกับความมีน้ำใจ ความเอื้ออาทรไปใช้ใน ชีวิตประจำวันได้

กระบวนการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 ผู้สอนนำเสนอสถานการณ์สมมติ จากนิทานเรื่อง สีเทาพิราบน้อย และ บทบาทที่จะแสดง ดังนี้

1.1 ครูนำภาพนกพิราบให้นักเรียนดู แล้วสนทนาร่วมกัน และตอบคำถาม เช่น

- นักพิราบบมีชนสี่อะไร (สีเทา สีขาว)
- ในสมัยก่อนใช้นกพิราบในด้านใด (การสื่อสาร)

- 1.2 นักเรียนแบ่งกลุ่ม ๆ ละ 4 คน ปฏิบัติกิจกรรม ดังนี้
- กลุ่มที่ 1 ช่วยกันเล่าเรื่อง สีเทานกพิราบ
 - กลุ่มที่ 2 แสดงบทบาทสมมติเรื่องสีเทานกพิราบน้อย
 - กลุ่มที่ 3 สังเกตการณ์

ขั้นที่ 2 ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันเลือกผู้แสดงบทบาทสมมติ

โดยให้ผู้เรียนที่ได้รับเลือกกิจกรรมที่ 2 ช่วยกันคัดเลือกผู้แสดงบทบาทสมมติที่ได้รับเลือกกิจกรรมที่ 2 ช่วยกันคัดเลือกตัวละคร จากนิทาน เรื่องสีเทานกพิราบน้อย

ขั้นที่ 3 เตรียมผู้สังเกตการณ์

ครูให้คำแนะนำวิธีการสังเกตการสอนโดยใช้แบบสังเกต แบบประเมินการแสดงบทบาทสมมติของกลุ่มเพื่อน

ขั้นที่ 4 ผู้เรียนแสดงบทบาทสมมติ

ผู้เรียนแสดงบทบาทสมมติ จากนิทานเรื่องสีเทานกพิราบน้อย จนจบเรื่อง

ขั้นที่ 5 ผู้สอนและผู้เรียนอภิปรายเกี่ยวกับความรู้ ความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมที่แสดงออกของผู้แสดง

ขั้นที่ 6 ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันสรุปการเรียนรู้

โดยร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับความมีน้ำใจ ความเอื้ออาทร ของนกพิราบน้อยที่มีต่อผู้อื่นและอภิปรายถึงการแสดงความมีน้ำใจเอื้ออาทรของนักเรียนในชีวิตประจำวัน

ขั้นที่ 7 ผู้สอนประเมินผลการเรียนรู้

ตามแบบการประเมินการสังเกตพฤติกรรม และสังเกตพฤติกรรมผู้เรียนเป็นเวลา 1 สัปดาห์

สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

1. ภาพนกพิราบ
2. นิทานเรื่อง สีเทานกพิราบน้อย

การวัดผลประเมินผล

1. วิธีการวัดผลและประเมินผล

1.1 ด้านความรู้

- 1.1.1 จากการสังเกตการเล่านิทาน
- 1.1.2 จากการตรวจบันทึกการแสดงบทบาทสมมติ
- 1.1.3 จากการตอบคำถาม

- 1.2 ด้านทักษะ/กระบวนการ
 - 1.2.1 จากการสังเกตการแสดงบทบาทสมมติ
 - 1.2.2 จากการแสดงความคิดเห็นอภิปรายสรุป
- 1.3 ด้านคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยม
 - 1.3.1 จากการแสดงพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม
 - 1.3.2 จากการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนที่แสดงออกโดยความมีน้ำใจ

เอื้ออาหารต่อผู้อื่น ด้วยความเต็มใจ

2. เครื่องมือวัดและประเมินผล
 - 2.1 แบบสังเกตการเล่านิทาน
 - 2.2 แบบประเมินผู้แสดงบทบาทสมมติ
 - 2.3 แบบสังเกตการทำงานกลุ่ม
 - 2.4 แบบสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนที่แสดงออกโดย ความมีน้ำใจ

เอื้ออาหารต่อผู้อื่น ด้วยความเต็มใจ

3. เกณฑ์การวัดผลและประเมินผล

เครื่องมือการวัดผลและประเมินผล ข้อ 2.1,2.2,2.3 และ 2.4 นักเรียนต้องผ่านระดับ 3 จึงจะถือว่าผ่าน

ภาพนกพิราบ ประกอบการสอน
นิทานเรื่อง สีเทาพิราบน้อย

นิทาน เรื่อง สีเทาพิราบน้อย

เช้าวันนี้ เป็นเช้าที่มีอากาศปลอดโปร่ง เย็นสบายท้องฟ้าใสกระจ่าง ปุยเมฆสีขาวลอยกว้างกระจาดกระจายอยู่เต็มท้องฟ้าเป็นรูปร่างต่างๆ กันไป บ้างก็เหมือนเครื่องบินกำลังร่อน บ้างก็เหมือนมังกรกำลังเลื้อยพันไฟ เหมือนภาพจิตรกรรมอันสวยงาม

นกพิราบบินใหญ่ กำลังบินร่อนถลาตามแรงลมที่พัดพัดพริ้วบนท้องฟ้า ผ่านปุยเมฆขาวที่ลอยละลิว แล้วโฉบบินกลับมาเป็นวงกลมอย่างสง่างาม ทุกตัวจะบินตามลำดับของตัวเอง อย่างเป็นระเบียบ โดยมี "สีเทา" เป็นหัวหน้าฝูงพาพวกเพื่อน ๆ บินออกกำลังกาย

"วันนี้ท้องฟ้าแจ่มใส คงไม่มีพายุฝนมาแล้ว พวกเราน่าจะบินเข้าไปหาอาหารที่ชายทุ่งฝั่งตะวันตกกันบ้าง เพราะที่นั่นจะอุดมสมบูรณ์ไปด้วยต้นข้าวฟ่างมากมาย" สีเทา ร้องบอกเพื่อนพร้อมกับบินนำเพื่อน ๆ ไปยังจุดหมายที่กำหนดไว้

ต้นข้าวฟ่าง กำลังชูช่อเป็นรวงสีเหลืองเต็มทุ่ง รวงข้าวฟ่างที่แก่จัดก็ร่วงหล่นอยู่ตามพื้นดินอย่างเกลื่อนกลาด

สีเทาค่อย ๆ ลดความเร็วลงพร้อมกับถลาร่อนลงสู่พื้นดินอย่างชำนาญพร้อมกับเพื่อน ๆ ต่างตื่นเต้นและดีใจที่พบแหล่งอาหารที่อุดมสมบูรณ์

"เฮ้! พวกเรากินกันให้อิ่มหน้าสำราญเถอะนะ สีเทาบอก พร้อมกับเดินจิกกินเมล็ดข้าวฟ่างกันอย่างเอร็ดอร่อย

"สวัสดีจ๊ะ เจ้านกพิราบ ข้าวฟ่างที่นี่มีรสหวาน...อร่อยช่างเป็นพันธุ์ข้าวฟ่างที่ดีจริง ๆ...พวกเราน่าจะเอาพันธุ์ข้าวฟ่างที่นี่ไปปลูกไว้ที่ริมบึง และชายทุ่งอีกฝั่งหนึ่งนะ" เจ้านกกระจอกทักทายและปรึกษา

"อ้อ!...เป็นความคิดที่ดีมากพวกเราจะได้มีแหล่งข้าวฟ่างไว้กินหลายๆ ที่" สีเทาตอบด้วยความสามัคคีปรองดองกันเป็นอันดี นกทุกตัวต่างก็คาบเมล็ดข้าวไว้ในปาก แล้วบินทะยานขึ้นสู่ท้องฟ้า เพื่อนำเมล็ดข้าวฟ่างไปปลูกไว้ตามที่ที่กำหนดกันไว้

"ขอบใจพวกเราทุกตัวที่ตั้งใจทำงานกันอย่างเข้มแข็ง" สีเทากล่าวขอบใจเพื่อน ๆ "เอาละ..พวกเราจะบินกันอีก 1 เทียว แล้วก็จะหยุดพัก" สีเทา ร้องบอก

พระอาทิตย์เริ่มทอแสงจัดจ้ามมากขึ้นทุกที ๆ แสงแดดอันร้อนแรงสาดส่องลงมา แต่ทุกตัวก็ไม่ย่อท้อ ต่างพยายามบินต่อไปด้วยความอดทน

เจ้าสีเทาพยายามกระพือปีกทั้งสองของมันให้เร็วขึ้น โดยมีเพื่อน ๆ บินตามกันมาด้วยความเร็วเช่นกัน

"อดทนอีกนิด ไกลจะถึงที่บึงใหญ่แล้ว" สีเทาตะโกนร้องบอกเพื่อน

ขณะนั้นเอง เจ้าเหี้ยวใหญ่ซึ่งกำลังร้อนบิณอย่างคึกคะนองอยู่บนท้องฟ้า เห็นฝูงนกพิราบบินมาเช่นนั้น มันรีบกระพือปีกอันแข็งแรง พร้อมกับบดสารอันแกร่งกรังเล็บอันแหลมคมหมายจับสีเทาหัวหน้าฝูงเสียก่อน

เจ้าสีเทาถูกกรงเล็บของเจ้าเหี้ยวใหญ่ จิกเฉี่ยวขนปีกหลุดร่วง สีเทาตื่นรนพร้อมกับขยับปีก เขารู้สึกเจ็บที่โคนปีกมาก แต่ก็พยายามหนีไปข้างหน้า และร่วงหล่นลงมา

เจ้าเหี้ยวใหญ่ยังคงบินติดตามมาอย่างกระชั้นชิด หมายจับตัวเจ้าสีเทาให้ได้

สีเทารีบกระเลือกกระแสนดินร่นผ่านก้อนหินขรุขระ จนเนื้อตัวระบมไปหมดแล้ว จนไปถึงซอกหินแห่งหนึ่ง เขาจึงเข้าไปซ่อนตัวอยู่ในซอกหินนั้น

“อ้อ...” หูดหวิด ที่จะได้เป็นอาหารของเจ้าเหี้ยวยักษ์เสียแล้ว สีเทาคิด พร้อมกับรู้สึกเจ็บที่ปีกด้านซ้ายที่ถูกกรงเล็บของเจ้าเหี้ยวยักษ์เฉี่ยวเอา

ขณะที่ สีเทากำลังสำรวจดูบาดแผลอยู่นั้น เขาก็ได้ยินเสียงสวบสาบ.. ๆ ดังใกล้เข้ามาพร้อมกับเสียงคำราม โหก.... โหก....

เจ้าเสือลายพาดกลอน เดินผ่านเข้ามาได้กลิ่นคราวเลือด มันทำจมูกฟุดฟิดดมกลิ่นตามหาเหยื่อ จนมาถึงซอกหิน

“อ้อ..เจ้านกพิราบน้อย ดูซิ..ตัวอ้วน แข็งแรง น่ากินจริง ๆ ” เจ้าเสือลายพาดกลอนก้มลงมองลอดเข้ามาด้วยดวงตาดุร้าย สีเทารีบถอยหลังไปอยู่ข้างในสุดของซอกหินด้วยความกลัวพร้อมกับคิดหาหนทางช่วยเหลือตนเอง เจ้าเสือพาดกลอนใช้ขาของมันยื่นเข้ามาในซอกหินแล้ววางกรงเล็บอันแหลมคมของมันออกหมายจับตัวสีเทาให้ได้ แต่สีเทาอยู่ไกลเกินกว่าที่มันจะเอื้อมมาถึง

มันจึงร้องคำรามด้วยความโกรธที่ ไม่สามารถจับเหยื่อได้ “เอาละ ข้าจะนอนจนกว่าเจ้าจะออกมาเอง” มันคิด พร้อมกับหมอบแอบอยู่ข้างซอกหินนั่นเอง มันนอนรออยู่จนใกล้ค่ำ สีเทาก็ยังไม่ออกมาสักที มันจึงก้มมองที่ซอกหินอีกครั้ง ก็เห็นสีเทาซึ่งแก้งนอนตายเอาขาชี้ฟ้า ทำท่าว่าตายแล้ว

“ว้า.. ตายเสียแล้ว เสียตายจริงๆ อดกินเนื้อนกออ่อย ๆ เลย” มันบ่นพึมพำ พร้อมเดินจากไป

จนรุ่งเช้าของวันใหม่ เสียงไก่ขันดังเอ๊กเอ๊กเอ๊ก ดังแว่วเข้ามาปลุกให้สีเทาตื่นขึ้นมาอย่างอ่อนระโหย พิษไข้ทำให้สีเทาตัวร้อนเหมือนไฟ ลำคอของเขาแห้งผาก “หิวน้ำ..หิวน้ำ...เหลือเกิน” เขาค่อย ๆ กระเสือกกระสนออกจากซอกหิน แต่ร่างกายของเขาไม่มีแรงเสียแล้ว

“ช่วยด้วย..ช่วยด้วย...” สีเทาร้องขอความช่วยเหลือ พร้อมกับดวงตาที่พร่าพรายทุกอย่างดูหม่นคว้าง แล้วความรู้สึกก็ดับวูบลงไป

น้ำเย็น ๆ ที่ไหลผ่านเข้ามาในลำคอของสีเทา พร้อมกับกลิ่นหอมอ่อน ๆ ที่โชยเข้ามา ทำให้สีเทารู้สึกตัว เขากะพริบตาแล้วมองไปรอบ ๆ ตัวด้วยความหวาดระแวง

“อ้อ...รู้สึกตัวแล้ว นอนนิ่ง ๆ นะ เจ้านกน้อย ตาพบเจ้านอนสลบอยู่ข้างชอกหิน เลยพามาที่บ้านของตา ไม่ต้องกลัวตาจะป้อนยาและใส่ยาที่ปีกของเจ้า คงอีกหลายวันกว่าแผล จะหาย” คุณตาบอกอย่างเอื้อเอ็นดู พร้อมกับลูบหัวสีเทาอย่างเบา ๆ ด้วยความเมตตา

“ขอบคุณครับ...คุณตา ชีวิตของผมเหมือนตายแล้วเกิดใหม่ด้วยสองมือของคุณตา” สีเทาจะเฝ้ามองเช่นนี้ทุกครั้งที่คุณตาคอยเฝ้าดูแลเอาใจใส่ป้อนยา ป้อนอาหารให้

วันคืนผ่านไป สีเทาเริ่มแข็งแรง บาดแผลที่ปีกหายไปแล้ว สีเทาขยับปีกไปมา ปีกของเขาสามารถทำงานได้ดีเหมือนเดิม

“เป็นอย่างไรล่ะ..ตอนนี้แข็งแรงแล้วซินะ” คุณตาพูดกับสีเทา คุณตาปล่อยให้สีเทา บินได้อย่างอิสระตามใจชอบ คุณตา รักสีเทาและสีเทาก็รักคุณตาเช่นกัน

“เอาละ..เจ้าคงคิดถึงเพื่อน ๆ ของเจ้า ตาไม่กักขังเจ้าไว้หรอก ไปเถอะ...กลับไป อยู่กับเพื่อน” คุณตาปล่อยให้สีเทากลับไปสู่อิสระ

สีเทาโฉบขึ้นสู่ท้องฟ้า บินร่อนถลาลงอย่างรื่นเริงอยู่ไปมาบนฟากฟ้า เมื่อมองมา เบื้องล่างก็เห็นร่างของคุณตายุลิบ ๆ

“โอ!..คุณตาคงจะเหงาเมื่อเราจากไป สีเทาคิด พร้อมกับบินจากไปด้วยความอาลัย วันเวลาผ่านไป คุณตานั่งอยู่บนแคร่หน้าบ้านและครุ่นคิดถึงสีเทานกพิราบน้อย ทันใดนั้นดวงตาอันฝ้าฟางของผู้เฒ่าก็เห็นฝูงนกฝูงใหญ่บินลงมาเดินเต็มลานบ้าน สีเทาบินไป เกาะที่ไหล่ของคุณตา พร้อมกับส่งเสียงทักทาย”

“สวัสดีครับคุณตา ผมพาเพื่อน ๆ มาด้วย พร้อมกับนำเมล็ดข้าวฟ่างพันธุ์ดีมาให้ คุณตาปลุกด้วย”

คุณตาสังเกตเห็นว่านกทุกตัวต่างใช้ปากคาบรวงข้าวฟ่างไว้ตัวละรวงสองรวง

“เอ้อ...ขอบใจมากสีเทา เจ้าช่างใจดีจริง ๆ แต่ตาคนเดียวคงทำไร่ข้าวฟ่างไม่ไหวหรอก” คุณตาร้องบอก

“ไม่ต้องกลัวครับคุณตา เพื่อตอบแทนพระคุณ พวกผมจะช่วยคุณตาเองครับ” สีเทาดีใจที่มีโอกาสได้ช่วยเหลือผู้มีพระคุณในครั้งนี้

สีเทาและเพื่อน ๆ ช่วยกันคาบรวงข้าวไปหว่านไว้ในไร่ด้วยความพร้อมเพรียง ไม่นานนักไร่ข้าวฟ่างของคุณตาก็ออกรวงสีเหลืองอร่าม

นับแต่นั้นมา คุณตา สีเทา และฝูงนกต่างก็อยู่อย่างมีความสุข บนผืนแผ่นดิน เล็ก ๆ ของคุณตาเต็มไปด้วยความรัก ความผูกพัน ต่างอยู่ด้วยความเอื้ออาทร มีเมตตา อันเป็น ผลมาจากความกตัญญูรู้คุณของสีเทา นกพิราบน้อย ผู้นำมาซึ่งความสงบสุข.

ในเรื่องนี้เด็ก ๆ จะเห็นได้ว่า สีเทานกพิราบน้อยนั้นมีคุณธรรมประจำใจ คือรัก พวกพ้องและมีความกตัญญูทักท้วงที่ต่อผู้มีพระคุณ อันเป็นความดีที่เด็ก ๆ ทุกคนควรยึดถือเป็น หลักปฏิบัติในชีวิตประจำวันเพื่อนำไปสู่ความเจริญก้าวหน้าในหน้าที่การงานและชีวิตครอบครัว.

แบบสังเกตการแสดงบทบาทสมมติ

1. ตัวละครมีใครบ้าง

☺

.....

.....

.....

.....

.....

2. บุคลิกลักษณะตัวละครแต่ละตัวเป็นอย่างไร

✍

.....

.....

.....

.....

.....

3. ข้อคิดที่ได้จากเรื่อง

☞

.....

.....

.....

.....

.....

4. ควรเอาอย่างใคร เพราะเหตุใด

☞

.....

.....

.....

.....

.....

.....

เกณฑ์การให้คะแนนความสามารถในการแสดงบทบาทสมมติ

ระดับคะแนน ประเด็น การประเมิน	4	3	2	1	น้ำหนัก ความ สำคัญ	คะแนน รวม
การออกเสียง	ออกเสียงถูกต้องตามหลักการออกเสียงมีเน้นหนักในคำ/ประโยคอย่างถูกต้อง	ออกเสียงถูกต้องตามหลักการออกเสียง มีเสียงเน้นหนักในคำ/ประโยคเป็นส่วนใหญ่	ออกเสียงคำ/ประโยค ผิดพลาดบ้าง มีเสียงเน้นหนักในคำ/ประโยคบ้าง สื่อสารได้พอสมควร	ออกเสียงคำ/ประโยคไม่ถูกต้อง แต่ยังสามารถสื่อสารได้	1	4
การพูดตามท้องเรื่องและบทบาทที่ได้รับมอบหมาย	พูดได้ตรงตามท้องเรื่องและบทบาทที่ได้รับมอบหมายมากที่สุด	พูดได้ตรงตามท้องเรื่องและบทบาทที่ได้รับมอบหมายเป็นส่วนใหญ่	พูดเบี่ยงเบนเล็กน้อยจากท้องเรื่องและบทบาทที่ได้รับ	พูดเบี่ยงเบนจากท้องเรื่องและบทบาทที่ได้รับมาก	2	8
ความคล่องแคล่ว	พูดต่อเนื่องไม่ติดขัด พูดชัดเจน ทำให้สื่อสารได้	พูดต่อเนื่องติดขัดบางครั้ง แต่ยังสามารถสื่อสารได้ชัดเจน	พูดตะกุกตะกักบ้างแต่ยังพอสื่อสารได้	พูดตะกุกตะกักมากสื่อสารได้น้อย	2	8
การแสดงท่าทาง/น้ำเสียงประกอบการพูด	แสดงท่าทางและพูดด้วยน้ำเสียงตามบทบาทและสถานการณ์ได้ถูกต้อง	แสดงท่าทางและพูดด้วยน้ำเสียงตามบทบาทและสถานการณ์ได้ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่	พูดโดยไม่ค่อยแสดงท่าทางประกอบ	พูดโดยไม่แสดงท่าทางประกอบ	2	8
รวม					6	28

แบบบันทึกการประเมินการแสดงบทบาทสมมติ

กลุ่ม ที่	ประเด็น/คะแนน ชื่อ-สกุล	การออก เสียง	การพูดตาม ท้องเรื่องและ บทบาทที่ได้รับ มอบหมาย	ความ คล่องแคล่ว	การแสดง ท่าทาง น้ำเสียง ประกอบการ พูด	คะแนน รวม
		4	8	8	4	24

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

**แบบประเมินผลการเรียนรู้
ด้วยวิธีสอนโดยใช้บทบาทสมมติ**

กลุ่มที่	ชื่อ- สกุล	การเล่าเรื่อง (10)	การแสดง บทบาทสมมติ (10)	การบันทึกการ สังเกตการแสดง บทบาทสมมติ (10)
1				
2				
3				

ลงชื่อ

ผู้ประเมิน

(.....)

เกณฑ์การให้คะแนนกระบวนการทำงานกลุ่ม

ระดับคะแนน ประเด็น การประเมิน	4	3	2	1	น้ำหนัก ความ สำคัญ	คะแนน รวม
ความร่วมมือในการ ทำงาน	ทุกคนร่วมมือกัน ทำงานอย่างเต็มที่ทำ ให้ชิ้นงานออกมาดี ที่สุด	ทุกคนร่วมมือ กันทำงาน อย่างเต็มที่ทำ ให้ชิ้นงานอยู่ใน เกณฑ์ดี	ส่วนใหญ่ ร่วมมือกัน ทำงานทำ ให้ชิ้นงานดี พอใช้	ส่วนใหญ่ ทำงานไม่ เต็มที่ สมาชิก ไม่ให้ความ ร่วมมือในการ ทำงานทำให้ ชิ้นงานไม่ สมบูรณ์	2	8
ความกระตือรือร้น	ทุกคนอาสาทำงาน หรือทำงานทันทีอย่าง สนุกสนานจนงาน สำเร็จในเวลา ที่กำหนด	สมาชิก ส่วนใหญ่ อาสาทำงาน อย่าง สนุกสนานจน งานสำเร็จใน เวลาที่ กำหนด	สมาชิก ส่วนน้อย อาสา ทำงานจน งานสำเร็จ ในเวลา ที่กำหนด	สมาชิกส่วน ใหญ่ หลีกเลี่ยงงาน มีอาการเบื่องาน หน่ายและ ทำงานไม่ สำเร็จตาม เวลาที่ กำหนด	1	4
รวม					3	12

แบบบันทึกการให้คะแนนกระบวนการทำงานกลุ่ม

กลุ่ม ที่	ประเด็นคะแนน ชื่อ-สกุล	ความร่วมมือในการทำงาน	ความกระตือรือร้น	คะแนนรวม
		8	4	12

ชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

**เกณฑ์การให้คะแนนการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน
ที่แสดงออกโดยความมีน้ำใจ เอื้ออาทรต่อผู้อื่น ด้วยความเต็มใจ**

คำชี้แจง คะแนนการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนแบ่งเป็น 3 ระดับ ดังนี้

ระดับการปฏิบัติ	3	หมายถึง	ปฏิบัติเป็นประจำ
	2	หมายถึง	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
	1	หมายถึง	ปฏิบัติน้อย
	ร	หมายถึง	รวม

ผลการประเมิน

1.00 - 1.49	หมายถึง	น้อย
1.50 - 2.49	หมายถึง	ปานกลาง
2.50 - 3.00	หมายถึง	ดีมาก

แบบสังเกตพฤติกรรม
เรื่อง การแสดงความมีน้ำใจ เอื้ออาทรต่อผู้อื่น ด้วยความเต็มใจ

ที่	ชื่อ-สกุล	ช่วยเหลือผู้อื่น ด้วยความเต็มใจ				อาสาทำธุระ ช่วยครูอาจารย์				แบ่งปันให้เพื่อน ใช้สิ่งของของตนเอง				ผลการ ประเมิน
		1	2	3	ร	1	2	3	ร	1	2	3	ร	
1														
2														
3														
4														
5														
6														
7														
8														
9														
10														
11														
12														
13														
14														
15														
16														
17														
18														
19														
20														
21														
22														
23														
24														
25														
26														
27														
28														
29														
30														

ลงชื่อ

ผู้ประเมิน

(.....)

แผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มทดลอง ด้วยวิธีสอนโดยใช้บทบาทสมมติ

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

หน่วยการเรียนรู้ ความเมตตา กรุณา

เรื่องที่ 2 การแสดงอาการทางกาย วาจา ต่อผู้อื่น อย่างนุ่มนวล

เวลาเรียน 2 ชั่วโมง

มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น

ส.1.2.1: ชื่นชมการทำความดีของบุคคลในสังคมพร้อมทั้งบอกแนวปฏิบัติของตน เพื่อเป็นหลักในการดำเนินชีวิต

ส.1.2.2: เห็นคุณค่าการทำความดีของบุคคลสำคัญและเสนอเป็นแนวทางการประพฤติของตนเอง กลุ่มเพื่อนและสังคมใกล้ตัวเพื่อการอยู่ร่วมกันได้อย่างสันติสุข

สาระสำคัญ

ยึดมั่นในศีลธรรมการทำความดีมีค่านิยมที่ดีงาม ศรัทธาในพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ

สาระการเรียนรู้

การแสดงอาการทางกาย วาจา ต่อผู้อื่น อย่างนุ่มนวล

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถบอกวิธีปฏิบัติตนการแสดงออกทางกาย วาจา ต่อผู้อื่น อย่างนุ่มนวลได้
2. นักเรียนสามารถวิเคราะห์ การแสดงออกทางกาย วาจา ของตัวละครจากเรื่องที่ฟังได้
3. นักเรียนสามารถปฏิบัติการแสดงออกทางกาย วาจา ต่อผู้อื่นอย่างสุภาพได้

กระบวนการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 ผู้สอนนำเสนอสถานการณ์สมมติ จากนิทานเรื่อง ลูกหมึกกลับใจ ดังนี้

1.1 ครูให้นักเรียนอาสาสมัคร ผลัดกันอ่านนิทานคนละ 1 หน้า จบจบ

1.2 ครูและนักเรียนร่วมกันเล่านิทานด้วยวาจาตั้งแต่ต้นจนจบ แล้วร่วมกันสรุปตัวละครในนิทานเรื่องลูกหมึกกลับใจ มีใครบ้าง นักเรียนช่วยกันบอกชื่อตัวละคร ได้แก่ แม่หมึก ลูกหมึก กระจ่างน้อย และคุณครู

ขั้นที่ 2 ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันเลือกผู้แสดงบทบาทสมมติ

โดยนักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น เลือกเพื่อน ๆ ให้ แสดงบทบาทสมมติให้เหมาะสมกับตัวละครในนิทานจนครบทุกตัว

ขั้นที่ 3 เตรียมผู้สังเกตการณ์

ครูให้อาสาสมัครเป็นผู้สังเกตการณ์และบันทึกโดยเลือกนักเรียนที่เขียนหนังสือสวย และเรียนภาษาไทยได้ดีจำนวน 5 คน ครูแจกแบบบันทึกให้นักเรียนกลุ่มที่เป็นผู้สังเกตการณ์

ขั้นที่ 4 ผู้เรียนแสดงบทบาทสมมติ

นักเรียนอาสาสมัครแสดงบทบาทสมมติของกลุ่มเพื่อน

ขั้นที่ 5 ผู้สอน และผู้เรียน อภิปรายเกี่ยวกับความรู้ ความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมที่แสดงออกของผู้แสดง

โดยให้กลุ่มอาสาสมัครที่สังเกตการแสดงของกลุ่มเพื่อน อ่านผลการบันทึกให้เพื่อนฟัง แล้วร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับ ความรู้ ความคิด จากนิทาน และพฤติกรรมที่แสดงบทบาทสมมติของผู้แสดง

ขั้นที่ 6 ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันสรุปการเรียนรู้

6.1 ครูตั้งคำถาม ให้นักเรียนตอบ ดังนี้

6.1.1 ถ้านักเรียนเป็นลูกหมี จะผลึกเพื่อนหรือไม่หรือไม่ ควรทำอะไร (ไม่ควรผลึก ควรเล่นตามลำดับ ไม่ควรแสดงอาการทางกายต่อผู้อื่น)

6.1.2 ทำไมกระต่ายน้อยโกรธลูกหมีแต่ไม่แสดงออก เพราะกระต่ายน้อยไม่แสดงอาการทางกายที่ไม่ดีต่อผู้อื่น

6.1.3 ทำไมคุณครูจึงให้ลูกหมีอยู่คนเดียว เล่นคนเดียว (เพราะลูกหมีแสดงอาการทางกายที่ไม่ดีต่อเพื่อน)

6.2 ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปข้อคิดที่ได้จากการอ่าน เช่น เมื่อเราโกรธเราจะไม่แสดงกิริยา วาจาที่ไม่ดีต่อผู้อื่น

ขั้นที่ 7 ผู้สอนประเมินผลการเรียนรู้

โดยให้นักเรียนทำแบบฝึกหัด เรื่องลูกหมีกลับใจ

สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

นิทานเรื่องลูกหมีกลับใจ

การวัดผลประเมินผล

1. วิธีการวัดผลและประเมินผล

1.1 ด้านความรู้

- คำถาม
- 1.1.1 จากการศึกษาแบบฝึกหัด
 - 1.1.2 จากการศึกษาข้อคิดเห็นพฤติกรรมของตัวละครโดยการตอบ
 - 1.1.3 จากการศึกษาการอ่านบันทึกการแสดงบทบาทสมมติ
 - 1.2 ด้านทักษะ/กระบวนการ
 - 1.2.1 จากการศึกษาการแสดงบทบาทสมมติ
 - 1.2.2 จากการศึกษาปริยายสรุปข้อคิด ที่ได้จากนิทาน
 - 1.3 ด้านคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยม
 - 1.3.1 จากการศึกษาพฤติกรรมกลุ่ม
 - 1.3.2 จากการศึกษาพฤติกรรมของนักเรียน ที่แสดงออกโดยอาการทางกาย วาจา ต่อผู้อื่น อย่างนุ่มนวล
 2. เครื่องมือวัดและประเมินผล
 - 2.1 แบบฝึกหัด เรื่องลูกหมึกกลับใจ
 - 2.2 แบบสังเกตพฤติกรรมกลุ่ม
 - 2.3 แบบบันทึกการแสดงบทบาทสมมติ
 - 2.4 แบบสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน ที่แสดงออกโดยอาการทางกาย วาจา ต่อผู้อื่น อย่างนุ่มนวล
 3. เกณฑ์การวัดผลและประเมินผล

เครื่องมือการวัดผลและประเมินผล ข้อ 2.1,2.2,2.3 และ 2.4 ทุกข้อนักเรียนต้องผ่านระดับ 3 จึงจะถือว่าผ่าน

นิทานเรื่อง ลูกหมึกกลับใจ

(สถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว.))

“ลูกหมึกจะ อยู่ไหนจะลูก มากินข้าวได้แล้วจะ” เสียงแม่หมึกร้องเรียก แต่ลูกหมึกไม่ตอบ “ลูกหมึกเธอไม่ได้ยินเสียงแม่เรียกหรือจะ” กระจ่ายน้อยถามเมื่อได้ยินเสียงลูกหมึกหนึ่งเฉย “ได้ยินแต่ฉันเบือแม่ชอบเรียกเรื่อยเลย” ลูกหมึกตอบอย่างไม่พอใจ “อ้อ... เล่นกันอยู่ที่นี่เอง ไปกินอาหารเย็นได้แล้วจะ” แม่หมึกพูดเมื่อเห็นเด็กทั้งสองเล่นทรายกันอยู่ที่บ้าน “หนูขอกลับบ้านก่อนนะคะคุณแม่หมึกได้เวลากินอาหารเย็นแล้ว” กระจ่ายน้อยไหวแม่หมึกแล้วเดินกลับบ้านไป “กระจ่ายน้อยช่างมีมารยาทดีจริง ๆ ทำอย่างไรเจ้าลูกหมึกจะมีมารยาทดีบ้างน้า” แม่หมึกคิดแล้วถอนหายใจ

วันรุ่งขึ้น ขณะที่เด็ก ๆ เล่นเครื่องเล่นที่โรงเรียนอย่างสนุกสนาน กระจ่ายน้อยเห็นลูกหมึกยืนหน้าออยู่คนเดียว จึงชวนให้มาเล่นด้วยกัน ลูกหมึกเดินไปหาเพื่อน ๆ ที่เข้าแถวจะป็นบันไดขึ้นกระดานลื่น “ทำไมพวกนี้ป็นบันไดชันนักนะ” ลูกหมึกคิด “อึดอาดอยู่ได้ นี่แน่ะ นี่แน่ะ” ลูกหมึกผลักเพื่อนคนที่ป็นบันไดล้ลง แล้วรีบป็นบันไดไป “ลูกหมึกผลักทำไมจะ” กระจ่ายน้อยถาม “ก็อยากช้ก้ทำไม่ล่ะ” ลูกหมึกตอบแล้วล้ลงไถลลงมาตามกระดานลื่น พร้อมกับหัวเราะเยาะเสียงดัง กระจ่ายน้อยโกรธลูกหมึกมาก แต่ก็ไม่แสดงความรู้สึกโกรธออกมาได้แต่ประคองพาจิวไปทำแผลที่ห้องพยาบาล

ในตอนบ่ายเมื่อคุณครูรู้เรื่องที่เกิดขึ้น คุณครูจึงถามลูกหมึกว่า “ลูกหมึกไม่ชอบอยู่กับเพื่อนไม่ชอบเล่นกับเพื่อน ๆ เหนอจะ” “ไม่ชอบ” ลูกหมึกก้มหน้าตอบเสียงอ่อย “ถ้าอย่างนั้นคุณครูจะให้ลูกหมึกเล่นคนเดียวนะจะ ต่อไปนี้เด็ก ๆ ทุกคนไม่ต้องเล่นกับลูกหมึกนะจะ” “ลูกหมึกก็เหงาแะช้คะ หนูสงสารลูกหมึกคะ” กระจ่ายน้อยบอกคุณครู “แต่ลูกหมึกไม่รู้จักควบคุมความรู้สึก ของตัวเอง ไม่ทำตามกฎระเบียบที่ตกลงกัน การอยู่ร่วมกันนั้นจะต้องรู้จักอดทนไม่ทำตามใจตัวเองอย่างเดียวลูกหมึกอยู่คนเดียวจะได้ทำทุกอย่างตามใจตัวเองได้” ครูอธิบาย หลังจากนั้นจึงไม่มีเด็กคนไหนเล่นกับลูกหมึกเลย

วันหนึ่ง ขณะที่เด็ก ๆ เล่นของเล่นที่มุมของเล่นอย่างสนุกสนาน ลูกหมึกนั่งเล่นหุ่นยนต์อยู่คนเดียวอย่างเงียบเหงา เมื่อครูให้สัญญาณหมดเวลาเล่น เด็ก ๆ ช่วยกันเก็บของเล่นเข้าที่ให้เรียบร้อย มีเพียงลูกหมึกคนเดียวที่วางของเล่นทิ้งไว้ ไม่นำไปเก็บเข้าที่ คุณครูเห็นดังนั้นจึงบอกให้ลูกหมึกเก็บของเล่นให้เรียบร้อย แต่ลูกหมึกเฉย “หนูช่วยเก็บเองคะ” กระจ่ายน้อยพูดแล้วนำหุ่นยนต์ไปเก็บ “ตีมากจะกระจ่ายน้อยที่หนูมีน้ำใจช่วยเหลือ” คุณครูชม แล้วหันไปพูดกับลูกหมึกว่า “ลูกหมึกไม่มีระเบียบเลยนะ การนำของเล่นมาเล่นเราต้องทำตามกฎระเบียบของห้องเรียน เมื่อเล่นแล้วต้องนำไปเก็บที่เดิมให้เรียบร้อย จำไว้นะจะ” ลูกหมึกก้มหน้าแต่ไม่พูดว่าอะไร

วันนี้เป็นวันหยุด ลูกหมิตื่นแต่เช้า เขาดีใจมากที่ไม่ต้องไปโรงเรียน เพราะไม่มีใครเล่นหรือพูดคุยด้วยเลย วันนี้เขาตั้งใจว่าจะไปเล่นที่บ้านกระต่ายน้อยให้สนุก “ลูกหมิตื่นจะไปไหนจะ ช่วยแม่กวาดบ้านก่อนได้ไหมจ๊ะ” แม่หมิตื่นเรียก “ผมจะไปเล่นที่บ้านกระต่ายน้อย” พูดจบลูกหมิตื่นก็เดินออกจากบ้านไป แม่หมิตื่นมองตามลูกหมิตื่นด้วยความเหนื่อยหน่ายที่ลูกหมิตื่นเป็นเด็กไม่มีมารยาท ไม่สุภาพเรียบร้อย และไม่เคยช่วยงานบ้านเลย

“มาแต่เช้าเชียวนะจ๊ะลูกหมิตื่น” แม่กระต่ายทักทาย “ผมมาเล่นกับกระต่ายน้อยครับ กระต่ายน้อยตื่นหรือยังครับ” “ตื่นแล้วจ๊ะ แต่กำลังกวาดบ้านอยู่” แม่กระต่ายตอบลูกหมิตื่นเดินเข้าไปหากระต่ายน้อย “มาเล่นกันเถอะ” ลูกหมิตื่น “ไม่ได้หรอกจะฉันกำลังช่วยแม่กวาดบ้าน ลูกหมิตื่นจะเล่นกวาดบ้านกับฉันไหมล่ะ” ลูกหมิตื่นมองอยู่พักหนึ่งจึงเดินไปหยิบไม้กวาด แล้วพูดว่า “เออ.... เล่นกวาดบ้านน่าจะสนุกดีนะ” เด็กทั้งสองช่วยกันกวาดบ้านอย่างสนุกสนาน “เธอช่วยแม่กวาดบ้านทุกวันเลยเธอ” ลูกหมิตื่นถาม “จ๊ะ เพราะคุณแม่สอนว่า เด็กดีจะต้องเคารพเชื่อฟังผู้ใหญ่และช่วยงานบ้านจ๊ะ” ลูกหมิตื่นฟังและคิดในใจว่ากระต่ายน้อยช่างน่ารักจริงๆ พูดจาก็สุภาพอ่อนหวาน แล้วยังมีน้ำใจ แบ่งปันสิ่งของให้เธออยู่เสมอ

เด็กทั้งสองเล่นหม้อข้าวหม้อแกงกันจนเที่ยง “ฉันหิวแล้วล่ะ กระต่ายน้อยไปกินอาหารที่บ้านฉันไหมจ๊ะ” ลูกหมิตื่น เพราะอยากตอบแทนที่กระต่ายน้อยดีกับเขา “ขบใจจะแต่ฉันต้องไปบอกคุณแม่ก่อนนะจ๊ะ” กระต่ายน้อยตอบ เด็กทั้งสองเดินจูงมือกันไปที่บ้านลูกหมิตื่น “สวัสดีค่ะคุณแม่หมิตื่น” กระต่ายน้อยไหว “สวัสดีจ๊ะ” แม่หมิตื่นตอบ “สวัสดีครับคุณแม่” ลูกหมิตื่นไหวคุณแม่บ้าง แม่หมิตื่นแปลกใจเล็กน้อยแต่ก็ยิ้มดีใจที่เห็นลูกหมิตื่นเปลี่ยนนิสัยเป็นเด็กมีมารยาท “วันนี้ให้กระต่ายน้อยกินอาหารกับผมด้วยนะครับ” ลูกหมิตื่นขออนุญาต “ได้ซีจ๊ะ วันนี้แม่ทำอาหารอร่อยๆ ตั้งหลายอย่างนะ” แม่หมิตื่นตอบด้วยความดีใจ

ตอนบ่าย แม่หมิตื่นนำส้มใส่แก้วมาให้เด็กทั้งสอง “น้ำส้มสดเย็นเจี๊ยบมาแล้วจ๊ะ” “ไชโย ไชโย คุณแม่ใจดีจังเลย มีน้ำส้มอร่อยให้กินด้วย” ลูกหมิตื่นกระโดดโลดเต้น ส่วนกระต่ายน้อยไหวแล้วพูดว่า “ขอบพระคุณมากค่ะ หนูชอบดื่มน้ำส้มค่ะ” ลูกหมิตื่นทำหน้าจ้อย แม่หมิตื่นจึงสอนว่า “ลูกหมิตื่นจะแม่รู้ว่า ลูกดีใจ แต่ลูกต้องรู้จักระงับความรู้สึกไม่แสดงออกมากเกินไป ดูกระต่ายน้อยซีจ๊ะ” ดีใจก็ไม่กระโดดโลดเต้นเสียงดัง “ครับ” ลูกหมิตื่นพูดเสียงอ่อยอย่างยอมรับผิด

คืนนั้น แม่หมิตื่นเข้านอนแต่หัวค่ำ ลูกหมิตื่นกอดแม่แน่น “มีอะไรหรือจ๊ะ” แม่หมิตื่นถาม “ผมขอโทษครับแม่ ที่ผมคือ เอาแต่ใจตัวเอง และทำให้แม่ไม่สบายใจ” ลูกหมิตื่นพูดน้ำตาซึม “ไม่เป็นไรหรอกจ๊ะ แม่ไม่โกรธลูกหรอก ลูกรู้สึกตัวก็ดีแล้ว ต่อไปลูกต้องเป็นคนดี มีมารยาทนะจ๊ะ” แม่หมิตื่นลูบหัวลูกหมิตื่นด้วยความเอ็นดู “แม่รู้มาว่า ลูกทะเลาะกับเพื่อนที่โรงเรียน แล้วไม่มีใครเล่นหรือพูดคุยกับลูกไชไหมจ๊ะ” “ครับ พรุ่งนี้ผมจะไปขอโทษคุณครูและเพื่อนๆ ครับ” ลูกหมิตื่นพูดแล้วกอดแม่แน่น แม่หมิตื่นหอมหน้าผากปลอบใจ แล้วพูดว่า “ดีแล้วจ๊ะ”

วันรุ่งขึ้น ลูกหมิตื่นมาถึงโรงเรียน แต่เช้า เห็นเพื่อนๆ กำลังช่วยคุณครูจัดห้องเรียนอย่างมีความสุข ลูกหมิตื่นเดินไปหาคุณครู “คุณครูครับ ผมขอโทษครับที่ผมคือ เอาแต่ใจตัวเอง

และไม่เชื่อฟังคุณครู” ลูกหนีพูด พร้อมไหว้ขอโทษ คุณครูยิ้ม ดึงลูกหนีเข้ามากอดแล้วพูดว่า “ครูดีใจจะที่ลูกหนีสำนึกผิด เด็กๆ จะลูกหนีเพื่อนของเรากลับใจเป็นคนดีแล้วจะ” เด็กๆทุกคน เข้ามายืนล้อมลูกหนีด้วยความเต็มใจ แล้วปรบมือให้ลูกหนีเสียงดังก้องไปทั้งห้องเรียน

วันนี้ลูกหนีเล่นกับกระต่ายน้อยและเพื่อนๆ อย่างมีความสุข เขาสัญญากับตัวเอง ว่า ต่อไปนี้เขาจะเป็นคนมีมารยาท พูดจาสุภาพเรียบร้อย ทำตามกฎระเบียบของโรงเรียน ช่วยเหลือแบ่งปันสิ่งของให้เพื่อนๆ และไม่เอาแต่ใจตัวเองอีกแล้ว เพราะทำให้เขามีความสุข เป็นที่รักของคุณแม่ คุณครู และเพื่อนๆ

มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี

แบบฝึกหัด

ข้อคิดที่ได้จากนิทาน เรื่อง ลูกหมึกกลับใจ

คำสั่ง จงตอบคำถามจากเรื่องที่ย่าน

1. เมื่อจิตใจเราไม่ควรแสดงออกอย่างไร

ตอบ.....

2. เมื่อเสียใจเราไม่ควรแสดงออกอย่างไร

ตอบ.....

3. ถ้านักเรียนเล่นฟุตบอลกับเพื่อนแล้วเหยียบเท้าเพื่อนนักเรียนควรกล่าววาจาอย่างไร

ตอบ.....

4. เมื่อนักเรียนพบครูควรแสดงมารยาทอย่างไร

ตอบ.....

5. เมื่อนักเรียนเข้าห้องประชุมควรแสดงกริยาอย่างไร

ตอบ.....

เฉลยแบบฝึกหัด

1. ไม่กระโดดโลดเต้น ไม่หัวเราะเสียงดัง
2. ควรเก็บความรู้สึก ไม่แสดงออกให้ผู้อื่นรู้
3. ขอโทษ
4. โห้
5. สำรวม ไม่ส่งเสียงดัง

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

แบบสังเกตการแสดงบทบาทสมมติ

1. ตัวละครมีใครบ้าง

☺

.....

.....

.....

.....

.....

2. บุคลิกลักษณะตัวละครแต่ละตัวเป็นอย่างไร

✍

.....

.....

.....

.....

.....

3. ข้อคิดที่ได้จากเรื่อง

☝

.....

.....

.....

.....

.....

4. ควรเอาอย่างไร เพราะเหตุใด

☞

.....

.....

.....

.....

.....

เกณฑ์การให้คะแนนความสามารถในการแสดงบทบาทสมมติ

ระดับคะแนน ประเด็น การประเมิน	4	3	2	1	น้ำหนัก ความ สำคัญ	คะแนน รวม
การออกเสียง	ออกเสียงถูกต้องตามหลักการออกเสียงมีเน้นหนักในคำ/ประโยคอย่างถูกต้อง	ออกเสียงถูกต้องตามหลักการออกเสียง มีเสียงเน้นหนักในคำ/ประโยคเป็นส่วนใหญ่	ออกเสียงคำ/ประโยคผิดพลาดบ้าง มีเสียงเน้นหนักในคำ/ประโยคบ้างสื่อสารได้พอสมควร	ออกเสียงคำ/ประโยคไม่ถูกต้อง แต่ยังสามารถสื่อสารได้	1	4
การพูดตาม ท้องเรื่องและ บทบาทที่ได้รับ มอบหมาย	พูดได้ตรงตามท้องเรื่องและบทบาทที่ได้รับมอบหมายมากที่สุด	พูดได้ตรงตามท้องเรื่องและบทบาทที่ได้รับมอบหมายเป็นส่วนใหญ่	พูดเบี่ยงเบนเล็กน้อยจากท้องเรื่องและบทบาทที่ได้รับ	พูดเบี่ยงเบนจากท้องเรื่องและบทบาทที่ได้รับมาก	2	8
ความคล่องแคล่ว	พูดต่อเนื่องไม่ติดขัด พูดชัดเจน ทำให้สื่อสารได้	พูดต่อเนื่องติดขัดบางครั้ง แต่ยังสามารถสื่อสารได้ชัดเจน	พูดตะกุกตะกักบ้างแต่ยังพอสื่อสารได้	พูดตะกุกตะกักมากสื่อสารได้น้อย	2	8
การแสดงท่าทาง/ น้ำเสียง ประกอบการพูด	แสดงท่าทางและพูดด้วยน้ำเสียงตามบทบาทและสถานการณ์ได้ถูกต้อง	แสดงท่าทางและพูดด้วยน้ำเสียงตามบทบาทและสถานการณ์ได้ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่	พูดโดยไม่ค่อยแสดงท่าทางประกอบ	พูดโดยไม่แสดงท่าทางประกอบ	2	8
รวม					6	28

แบบบันทึกการประเมินการแสดงบทบาทสมมติ

กลุ่ม ที่	ประเด็นคะแนน ชื่อ-สกุล	การออก เสียง	การพูดตาม ท้องเรื่องและ บทบาทที่ได้รับ มอบหมาย	ความ คล่องแคล่ว	การแสดง ท่าทาง น้ำเสียง ประกอบการ พูด	คะแนน รวม
		4	8	8	4	24

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

**เกณฑ์การให้คะแนนการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน
ที่แสดงออกโดยทางกาย วาจา ต่อผู้อื่น อย่างนุ่มนวล**

คำชี้แจง คะแนนการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนแบ่งเป็น 3 ระดับ ดังนี้

ระดับการปฏิบัติ	3	หมายถึง	ปฏิบัติเป็นประจำ
	2	หมายถึง	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
	1	หมายถึง	ปฏิบัติน้อย
	ร	หมายถึง	รวม

ผลการประเมิน

1.00 - 1.49	หมายถึง	น้อย
1.50 - 2.49	หมายถึง	ปานกลาง
2.50 - 3.00	หมายถึง	ดีมาก

แบบสังเกตพฤติกรรม
เรื่อง ที่แสดงออกโดยทางกาย วาจา ต่อผู้อื่น อย่างนุ่มนวล

ที่	ชื่อ-สกุล	ให้อภัยแก่ผู้อื่น เมื่อผิดพลาด				ใช้กริยาวาจาต่อ ผู้อื่นอย่างสุภาพ นุ่มนวล				รับฟังปัญหาและ เป็นที่ปรึกษา				ผลการ ประเมิน
		1	2	3	ร	1	2	3	ร	1	2	3	ร	
1														
2														
3														
4														
5														
6														
7														
8														
9														
10														
11														
12														
13														
14														
15														
16														
17														
18														
19														
20														
21														
22														
23														
24														
25														
26														
27														
28														
29														
30														

ลงชื่อ

ผู้ประเมิน

(.....)

แผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มทดลอง ด้วยวิธีสอนโดยใช้บทบาทสมมติ

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

หน่วยการเรียนรู้ ความเมตตา กรุณา

เรื่องที่ 3 การไม่เอาเปรียบผู้อื่น

เวลาเรียน 2 ชั่วโมง

มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น

ส.1.2 ยึดมั่นในศีลธรรมการทำความดีมีค่านิยมที่ดีงามและศรัทธา

พระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ

ส.1.2.1 ชื่นชมการทำความดีของบุคคลในสังคม

สาระสำคัญ

การไม่เอาเปรียบผู้อื่น จะทำให้สังคมมีความสุข

สาระการเรียนรู้

การไม่เอาเปรียบผู้อื่น

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนให้ความร่วมมือในการทำงานกลุ่มหรืองานส่วนรวม
2. นักเรียนสามารถอธิบายการปฏิบัติตนไม่เอาเปรียบผู้อื่นได้
3. นักเรียนสามารถบอกผลดีของการปฏิบัติไม่เอาเปรียบผู้อื่นได้
4. นักเรียนสามารถนำหลักธรรมไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

กระบวนการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 ผู้สอนนำเสนอสถานการณ์สมมติ จากนิทานเรื่อง โมโหหัว

โดยครูเล่านิทานให้นักเรียนฟังแล้วให้นักเรียนตอบคำถามจากเรื่องด้วยวาจา ดังนี้

- 1) ทำไมอีกาจึงไปเกาะอยู่บนต้นไทร (เพราะมันจะกินลูกไทร)
- 2) อีกาเกาะอยู่บนต้นไทร ตั้งแต่เมื่อไร (ลูกไทรดิบ จนลูกไทรสุก)
- 3) ใครเก็บลูกไทรที่กำลังจะสุกไปไว้ในรังทุกวัน (กระรอก)
- 4) สุดท้ายอีกาทำอย่างไรกับกระรอก (กินกระรอกเป็นอาหาร)
- 5) นิทานเรื่องนี้ให้ข้อคิดอย่างไร (ความเห็นแก่ตัวเอารัดเอาเปรียบผู้อื่น

่อมจะได้รับความเดือดร้อน)

ขั้นที่ 2 ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันเลือกผู้แสดงบทบาทสมมติ

โดยครูให้อาสาสมัคร 2 คน เพื่อแสดงบทบาทสมมติ

ขั้นที่ 3 เตรียมผู้สังเกตการณ์

3.1 เลือกนักเรียน 2 คนที่มีความสามารถด้านการอ่าน การเรียนภาษาไทย เป็นผู้สังเกตการณ์ บันทึกการแสดงบทบาทสมมติของเพื่อน

3.2 นักเรียนผู้สังเกตการณ์ รับผิดชอบบันทึกการแสดงบทบาทสมมติเพื่อเตรียม บันทึก

ขั้นที่ 4 ผู้เรียนแสดงบทบาทสมมติ

4.1 ครูให้นักเรียนที่แสดงบทบาทสมมติแนะนำตนเอง เพื่อนๆ ปรบมือให้ กำลังใจ

4.2 นักเรียนแสดงบทบาทสมมติ นิทานเรื่อง โมโหหิว จนจบ

ขั้นที่ 5 ผู้สอนและผู้เรียนอภิปรายเกี่ยวกับความรู้ ความคิด ความรู้สึก และ พฤติกรรมที่แสดงออกของผู้แสดง

5.1 นักเรียนที่สังเกตการณ์อ่านผลบันทึกการแสดงบทบาทสมมติ ของกลุ่ม เพื่อน

5.2 นักเรียนคนอื่น ๆ ร่วมกันอภิปราย เกี่ยวกับความรู้ ข้อคิด ความรู้สึกที่ได้ จากนิทาน เรื่องโมโหหิว เช่น การเอาเปรียบผู้อื่น ทำให้ตนเองเดือดร้อน

5.3 นักเรียนอภิปราย พฤติกรรมที่แสดงออก ของผู้แสดง เช่น แสดงสม บทบาทของตัวเองคร น่าเสียงเหมาะกับสถานการณ์

ขั้นที่ 6 ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันสรุปการเรียนรู้

6.1 ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปการกระทำของตัวเองในเรื่อง โมโหหิว

6.2 นักเรียนร่วมกันอภิปรายสรุปข้อคิดที่ได้จากเรื่องโมโหหิว "การเอาเปรียบผู้อื่น ทำให้ตนถึงแก่ความตาย" ครูอธิบายเพิ่มเติมการเอาเปรียบผู้อื่นทำให้สังคมรังเกียจ แสดง ความเห็นแก่ตัว โดยยกตัวอย่าง เหตุการณ์ในชีวิตประจำวัน เช่น นักเรียนที่เป็นเวรทำความสะอาด สะอาดห้องเรียน เมื่อถึงเวรของตนเอง จะไม่ช่วยเพื่อนให้เพื่อนทำคนเดียว เป็นต้น

ขั้นที่ 7 ผู้สอนประเมินผลการเรียนรู้

โดยให้นักเรียนเล่าพฤติกรรมที่เสียสละไม่เอาเปรียบผู้อื่นของตนเองให้เพื่อน ฟัง เช่น

- ช่วยเพื่อนทำรายงานจนเสร็จ
- ช่วยเพื่อนทำความสะอาดห้องเรียน

สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

นิทานเรื่อง โมโหหิว

การวัดผลประเมินผล

1. วิธีการวัดผลและประเมินผล
 - 1.1 ด้านความรู้
 - 1.1.1 จากการตรวจบันทึกการแสดงบทบาทสมมติ
 - 1.1.2 จากการตอบคำถาม
 - 1.2 ด้านทักษะ/กระบวนการ
 - 1.2.1 จากการให้เหตุผล แสดงข้อคิดจากเรื่องที่ฟัง
 - 1.2.2 จากการอภิปรายสรุปจากเรื่องที่ฟัง
 - 1.3 ด้านคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยม
 - 1.3.1 จากการสังเกตพฤติกรรม
2. เครื่องมือวัดและประเมินผล
 - 2.1 แบบสังเกตการแสดงบทบาทสมมติ
 - 2.2 แบบสังเกตพฤติกรรมที่แสดงออกโดยการไม่เอาเปรียบผู้อื่น
3. เกณฑ์การวัดผลและประเมินผล
เครื่องมือการวัดผลและประเมินผล ข้อ 2.1 และ 2.2 นักเรียนต้องผ่านระดับ 3

จึงจะถือว่าผ่าน

นิทานเรื่อง โมโหหิว

(ภุริวัฒน์ พท.บ.ป.ช.๗ และผู้วิจัยต่อเติมบ้าง)

อีกาหิวโหยตัวหนึ่ง เกาะอยู่บนต้นไม้ มันเห็นว่าลูกไทรยังดิบอยู่ จึงเฝ้ารอคอยให้ลูกไทรสุก มันจึงเกาะที่ต้นไม้ทุกวัน แต่เจ้ากระรอกน้อยซึ่งอาศัยอยู่บนต้นไม้ ได้เก็บลูกไทรที่กำลังจะสุกไปไว้ในรังของมันทุกวันเหมือนกัน เมื่ออีกาเห็นดังนั้น อีกาก็ต่อว่ากระรอกว่า

“เจ้านี่ช่างเห็นแก่ตัวเสียเหลือเกิน ข้าอุตส่าห์รอคอยลูกไทรให้สุกเสียก่อน เจ้ากลับไปเก็บไว้กินคนเดียว” อีกาต่อว่ากระรอก ด้วยความโมโห

“มันก็เป็นเรื่องที่ช่วยไม่ได้ ลูกไทรไม่ได้เป็นสมบัติของใคร ข้ามีสิทธิ์ที่จะทำอย่างไรก็ได้” กระรอกพูดขึ้นอย่างสำพองใจ

“อย่างนั้นหรือ ถ้างั้นเจ้าก็ไม่ได้เป็นสมบัติของใคร ก็เป็นอาหารของข้าได้สิ” ด้วยความโมโหหิว อีกาไม่รอช้า ไล่จิกกระรอกแล้วกินเป็นอาหารอย่างหิวโหย

ส่วนลิง ซึ่งมองเห็นเหตุการณ์ดังกล่าวก็นึกตำหนิอีกาและพูดว่า “เจ้าช่างใจร้ายเสียเหลือเกินไม่มีความเมตตากรุณาบ้างเลย น่าจะมีการแบ่งปันหรือเสียสละ หรือควรให้อภัยเพื่อนๆ ด้วยกัน มิฉะนั้น เราจะเสียเพื่อนไป” อีกาไม่ฟังยังโมโหอยู่ จึงบอกว่าข้าไม่ฟังเจ้าหรือ เจ้าลิงจึงไปบอกกลับสิงโตเจ้าป่าว่า อีกาใจร้ายไม่มีความเมตตาต่อเพื่อนๆ เลยจิกกินเจ้ากระรอกถึงแก่ความตาย

ฝ่ายเจ้าสิงโตตามลิง “ว่าเป็นเพราะเหตุใดอีกาจึงทำเช่นนั้น” ลิงจึงเล่าเรื่องให้ฟังตั้งแต่ต้นจนจบ

เจ้าสิงโตจึงพูดให้ลิงฟังว่า สัตว์ทั้งสองคืออีกา และกระรอกนั้นผิดไม่มีคุณธรรมทั้งคู่ แต่เจ้ากระรอกเป็นฝ่ายผิดก่อนที่เอาเปรียบเพื่อน เอาของไปเป็นของตัวเองฝ่ายเดียวเป็นการเอาเปรียบเพื่อนเกินไป ส่วนการกระทำของกาก็ไม่ดีขาดสติ ถือความโมโห และไม่มีจิตเมตตา ใจโหดร้าย ต่อไปก็จะไม่มีใครคบหาอีก.

แบบสังเกตการแสดงบทบาทสมมติ

1. ตัวละครมีใครบ้าง

☺

.....

.....

.....

.....

.....

2. บุคลิกลักษณะตัวละครแต่ละตัวเป็นอย่างไร

☹

.....

.....

.....

.....

.....

3. ข้อคิดที่ได้จากเรื่อง

☺

.....

.....

.....

.....

.....

4. ควรเอาอย่างไร เพราะเหตุใด

☹

.....

.....

.....

.....

.....

เกณฑ์การให้คะแนนความสามารถในการแสดงบทบาทสมมติ

ระดับคะแนน ประเด็น การประเมิน	4	3	2	1	น้ำหนัก ความ สำคัญ	คะแนน รวม
การออกเสียง	ออกเสียง ถูกต้องตาม หลักการออก เสียงมี เน้นหนักใน คำ/ประโยค อย่างถูกต้อง	ออกเสียง ถูกต้องตาม หลักการออก เสียง มีเสียง เน้นหนักในคำ/ ประโยคเป็น ส่วนใหญ่	ออกเสียงคำ/ ประโยค ผิดพลาดบ้าง มี เสียงเน้นหนักใน คำ/ประโยคบ้าง สื่อสารได้ พอสมควร	ออกเสียงคำ/ ประโยคไม่ ถูกต้อง แต่ ยังสามารถ สื่อสารได้	1	4
การพูดตาม ท้องเรื่องและ บทบาทที่ได้รับ มอบหมาย	พูดได้ตรง ตามท้องเรื่อง และบทบาท ที่ได้รับ มอบหมาย มากที่สุด	พูดได้ตรงตาม ท้องเรื่องและ บทบาทที่ได้รับ มอบหมาย เป็นส่วนใหญ่	พูดเบี่ยงเบน เล็กน้อยจาก ท้องเรื่องและ บทบาทที่ได้รับ	พูดเบี่ยงเบน จากท้องเรื่อง และบทบาท ที่ ได้รับมาก	2	8
ความคล่องแคล่ว	พูดต่อเนื่อง ไม่ติดขัด พูด ชัดเจน ทำให้ สื่อสารได้	พูดต่อเนื่อง ติดขัดบางครั้ง แต่ยังสามารถ สื่อสารได้ ชัดเจน	พูดตะกุกตะกัก บ้างแต่ยังพอ สื่อสารได้	พูดตะกุกตะกัก มากสื่อสารได้ น้อย	2	8
การแสดงท่าทาง/ น้ำเสียง ประกอบการพูด	แสดงท่าทาง และพูดด้วย น้ำเสียงตาม บทบาทและ สถานการณ์ ได้ถูกต้อง	แสดงท่าทาง และพูดด้วย น้ำเสียงตาม บทบาทและ สถานการณ์ได้ ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่	พูดโดยไม่ค่อย แสดงท่าทาง ประกอบ	พูดโดยไม่ แสดง ท่าทาง ประกอบ	2	8
รวม					6	28

แบบบันทึกการประเมินการแสดงบทบาทสมมติ

กลุ่ม ที่	ประเด็น/คะแนน ชื่อ-สกุล	การออก เสียง	การพูดตาม ท้องเรื่องและ บทบาทที่ได้รับ มอบหมาย	ความ คล่องแคล่ว	การแสดง ท่าทาง น้ำเสียง ประกอบการ พูด	คะแนน รวม
		4	8	8	4	24

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(.....)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

**แบบประเมินผลการเรียนรู้
ด้วยวิธีสอนโดยใช้บทบาทสมมติ**

กลุ่มที่	ชื่อ- สกุล	การเล่าเรื่อง (10)	การแสดง บทบาทสมมติ (10)	การบันทึกการ สังเกตการแสดง บทบาทสมมติ (10)
1				
2				
3				

ลงชื่อ

ผู้ประเมิน

(.....)

เกณฑ์การให้คะแนนกระบวนการทำงานกลุ่ม

ระดับคะแนน ประเด็น การประเมิน	4	3	2	1	น้ำหนัก ความ สำคัญ	คะแนน รวม
ความร่วมมือในการทำงาน	ทุกคนร่วมมือกันทำงานอย่างเต็มที่ทำให้ชิ้นงานออกมามีคุณภาพที่สุด	ทุกคนร่วมมือกันทำงานอย่างเต็มที่ทำให้ชิ้นงานอยู่ในเกณฑ์ดี	ส่วนใหญ่ร่วมมือกันทำงานทำให้ชิ้นงานดีพอใช้	ส่วนใหญ่ทำงานไม่เต็มที่ สมาชิกไม่ให้ความร่วมมือในการทำงานทำให้ชิ้นงานไม่สมบูรณ์	2	8
ความกระตือรือร้น	ทุกคนอาสาทำงานหรือทำงานทันทีอย่างสนุกสนานจนงานสำเร็จในเวลาที่กำหนด	สมาชิกส่วนใหญ่อาสาทำงานอย่างสนุกสนานจนงานสำเร็จในเวลาที่กำหนด	สมาชิกส่วนน้อยอาสาทำงานจนงานสำเร็จในเวลาที่กำหนด	สมาชิกส่วนใหญ่หลีกเลี่ยงงาน มีอาการเบื่อหน่ายและทำงานไม่สำเร็จตามเวลาที่กำหนด	1	4
รวม					3	12

แบบบันทึกการให้คะแนนกระบวนการทำงานกลุ่ม

กลุ่ม ที่	ประเด็นคะแนน ชื่อ-สกุล	ความร่วมมือในการทำงาน	ความกระตือรือร้น	คะแนนรวม
		8	4	12

ชื่อ.....ผู้ประเมิน
(.....)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

**เกณฑ์การให้คะแนนการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน
ที่แสดงออกโดยการไม่เอาเปรียบ**

คำชี้แจง คะแนนการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนแบ่งเป็น 3 ระดับ ดังนี้

ระดับการปฏิบัติ	3	หมายถึง	ปฏิบัติเป็นประจำ
	2	หมายถึง	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
	1	หมายถึง	ปฏิบัติน้อย
	ร	หมายถึง	รวม

ผลการประเมิน

1.00 - 1.49	หมายถึง	น้อย
1.50 - 2.49	หมายถึง	ปานกลาง
2.50 - 3.00	หมายถึง	ดีมาก

แบบสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน
เรื่อง การแสดงออกโดยการไม่เอาเปรียบ

ที่	ชื่อ-สกุล	ให้ความร่วมมือในการทำงานกลุ่มหรืองานส่วนรวม				ไม่เบียดเบียนผู้อื่นให้เดือดร้อน				ไม่สนับสนุนส่งเสริมให้บุคคลเอาเปรียบ				ผลการประเมิน
		1	2	3	ร	1	2	3	ร	1	2	3	ร	
1														
2														
3														
4														
5														
6														
7														
8														
9														
10														
11														
12														
13														
14														
15														
16														
17														
18														
19														
20														
21														
22														
23														
24														
25														
26														
27														
28														
29														
30														

ลงชื่อ

ผู้ประเมิน

(.....)

แผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มทดลอง ด้วยวิธีสอนโดยใช้บทบาทสมมติ

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

หน่วยการเรียนรู้ ความเมตตา กรุณา

เรื่องที่ 4 การร่วมบริจาคทรัพย์สินเพื่อส่วนรวม

เวลาเรียน 2 ชั่วโมง

มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น

ส.1.2 : ยึดมั่นในศีลธรรมการทำความดีมีค่านิยมที่ดีงามและศรัทธา
พระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ

ส.1.2.1 : ชื่นชมการทำความดีของบุคคลในสังคม

ส.1.2.2 : เห็นคุณค่าการทำความดีของบุคคลสำคัญและเสนอเป็นแนวทางการ
ประพฤติของตนเอง กลุ่มเพื่อนและสังคมใกล้ตัวเพื่อการอยู่ร่วมกันได้อย่างสันติสุข

สาระสำคัญ

การร่วมบริจาคทรัพย์สินเพื่อส่วนรวม เป็นการทำประโยชน์ให้กับสังคม

สาระการเรียนรู้

การร่วมบริจาคทรัพย์สินเพื่อส่วนรวม

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนอธิบายการบริจาคทรัพย์สินในกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียนหรือสาธารณ
ได้
2. นักเรียนแสดงความคิดเห็น การบริจาค ช่วยผู้ประสบภัย
3. นักเรียนสรุปวิธีการบริจาคทรัพย์สินเพื่อส่วนรวมได้
4. นักเรียนรับและบริจาคทรัพย์สินให้ผู้ที่เดือดร้อนได้

กระบวนการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 ผู้สอนนำเสนอสถานการณ์สมมติ จากนิทานเรื่อง สหายทั้งสาม และ
บทบาทที่จะแสดง ดังนี้

1.1 ครูคัดเลือกนักเรียน เพื่ออ่านนิทาน 2 คน โดยให้ผลัดกันอ่าน จนจบเรื่อง

1.2 ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาเนื้อเรื่องจากนิทาน เรื่อง สหายทั้งสาม

ขั้นที่ 2 ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันเลือกผู้แสดงบทบาทสมมติ

นักเรียนช่วยกันเลือกผู้แสดงบทบาทสมมติที่เหมาะสมกับตัวละครของเรื่อง
ขั้นที่ 3 เตรียมผู้สังเกตการณ์

3.1 ครูเลือกนักเรียน เพื่อเป็นผู้สังเกตการณ์บันทึกพฤติกรรมการแสดง
 บทบาทสมมติ 2 คน

3.2 ครูอธิบายวิธีการบันทึกให้นักเรียนเข้าใจ

ขั้นที่ 4 ผู้เรียนแสดงบทบาทสมมติ

4.1 ครูอธิบายมารยาทการดูให้นักเรียนปฏิบัติ เช่น ประบมือให้กำลังใจ เมื่อผู้
 แสดง แสดงจนจบ

4.2 นักเรียนแสดงบทบาทสมมติ นิทานเรื่อง สหายทั้งสาม

**ขั้นที่ 5 ผู้สอน และผู้เรียนอภิปรายเกี่ยวกับความรู้ ความคิด ความรู้สึก และ
 พฤติกรรมที่แสดงออกของผู้แสดง**

5.1 โดยให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นข้อคิดที่ได้จากเรื่อง เช่น ผู้ที่ไม่
 ยอมเสียสละ ทำให้ตนเองเดือดร้อน จากนั้นนักเรียนอภิปรายการแสดงบทบาทสมมติของผู้
 แสดง

5.2 ครูยกตัวอย่างเพิ่มเติมโดยนำสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในประเทศไทย เช่น
 คลื่นสึนามิภาคใต้ นำท่วมที่จังหวัดอ่างทอง ประชาชนร่วมกันเสียสละบริจาคทรัพย์สินสิ่งของ
 เพื่อช่วยผู้ประสบภัยจากนั้นให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นว่านักเรียนได้ร่วมบริจาคอะไรให้กับ
 สาธารณชนบ้าง (นักเรียนตอบเป็นรายคน 3 - 5 คน)

ขั้นที่ 6 ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันสรุปการเรียนรู้

6.1 ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปข้อคิดที่ได้จากนิทาน เรื่อง สหายทั้งสาม ซึ่ง
 นายคำผู้สหายไม่ยอมบริจาคเสื้อกันหนาวยามเพื่อนจน และเดือดร้อน ต่อมาเพื่อนรวยขึ้น นาย
 คำ พอเห็นเพื่อนรวยหวังจะมาพึ่งเพื่อนบ้างได้นำเสื้อกันหนาวมาบริจาคให้หลายตัวเพื่อเอาใจ
 เพื่อน เมื่อเพื่อนไม่ยอมรับเพราะว่าของตนมีดีกว่าแล้ว นายคำจึงต้องอายและขาดเพื่อนที่ดี และ
 ไม่มีใครคบด้วย

6.2 นักเรียนจัดกิจกรรมการรับและบริจาคทรัพย์สินให้ผู้ที่ยากไร้

ขั้นที่ 7 ผู้สอนประเมินผลการเรียนรู้

นักเรียนเล่าประสบการณ์การบริจาคทรัพย์สิน เพื่อส่วนรวมเป็นรายบุคคล
 เช่น บริจาคเงินช่วยเหลือผู้ประสบภัยน้ำท่วมครูประเมินพฤติกรรมของนักเรียน

สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

1. นิทานเรื่อง สหายทั้งสาม
2. ภาพสถานการณ์ การช่วยเหลือผู้ประสบภัยน้ำท่วม

การวัดผลประเมินผล

1. วิธีการวัดผลและประเมินผล

1.1 ด้านความรู้

1.1.1 สังเกตจากการสนทนาเนื้อเรื่องจากนิทานที่ฟัง

1.1.2 ตรวจการบันทึกการแสดงบทบาทสมมติ

1.2 ด้านทักษะ/กระบวนการ

1.2.1 จากการแสดงความคิดเห็น อภิปราย สรุปเรื่อง การเสียสละบริจาค
ทรัพย์สินเพื่อส่วนรวม

1.2.2 จากการเล่าประสบการณ์การร่วมบริจาคทรัพย์สินเพื่อส่วนรวม
ของนักเรียนเป็นรายบุคคล

1.2.3 จากการจัดกิจกรรมการรับและบริจาคให้ผู้ที่เดือดร้อน

1.3 ด้านคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยม

1.3.1 จากการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ที่แสดงออกโดยการบริจาค
ทรัพย์สินเพื่อส่วนรวม

2. เครื่องมือวัดและประเมินผล

2.1 แบบสังเกตการแสดงบทบาทสมมติ

2.2 แบบสังเกตพฤติกรรมที่แสดงออกโดยการบริจาคทรัพย์สินเพื่อส่วนรวม

3. เกณฑ์การวัดผลและประเมินผล

เครื่องมือการวัดผลและประเมินผล ข้อ 2.1 และ 2.2 นักเรียนต้องผ่านระดับ 3
จึงจะถือว่าผ่าน

แผนภาพสถานการณ์ ช่วยเหลือ ผู้ประสบภัยน้ำท่วม

(หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ, (14 ตุลาคม 2549), ปีที่ 57 ฉบับที่ 17798, หน้า 1)

(หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ, (18 ตุลาคม 2549), ปีที่ 57 ฉบับที่ 17802, หน้า 1)

นิทานเรื่องสหายทั้งสาม (รวบรวมโดย ประมวลมาศ จันทร์จุฬา)

ณ หมู่บ้านแห่งหนึ่ง มีชายหนุ่มชื่อแดง อิน ดำ ทั้งสามเป็นเพื่อนที่สนิทและรักกันมาก พวกเขาโตมาด้วยกัน เวลาผ่านไปพวกเขาได้แยกย้ายไปทำงานยังต่างจังหวัด แต่ก็คอยส่งจดหมายติดต่อกันมาโดยตลอด

จนกระทั่งเมื่อฤดูหนาวมาถึง แแดงซึ่งฐานะไม่ค่อยดีนัก ไม่มีเงินที่จะซื้อเสื้อผ้าหนาวและอาหาร เขาคิดว่าอินกับดำคงช่วยเหลือได้ จึงเขียนจดหมายเพื่อขอความช่วยเหลือจากอินและดำ

เมื่ออินได้ทราบข่าวว่าเพื่อนเดือดร้อนก็รีบช่วยเหลือ ส่งเสื้อผ้าหนาวและอาหารแห้งไปให้ทันที ส่วนดำก็ได้เขียนจดหมายอย่างดีไปให้แดง มีใจความว่า

“ฉันมีเสื้อผ้าหนาวอยู่ก็จริง แต่ฉันก็จำเป็นต้องใช้มันเหมือนกัน แล้วฉันจะหาวิธีช่วยเหลือนายในภายหลังก็แล้วกันนะแดงเพื่อนรัก อย่างไรก็ตามขอทบทวนอีกระยะนะเพื่อนเอ๋ย”

ต่อมาฐานะของแดงก็มั่งมีขึ้น เขามีทุกสิ่งทุกอย่าง ไม่ขาดแคลนเหมือนแต่ก่อนแดงได้เชิญเพื่อนทั้งสองมากินข้าวที่บ้าน ดำก็ได้มาหาแดงพร้อมกับเสื้อผ้าหนาวอย่างดีหลายตัว แต่แดงเอ๋ยกับดำว่า

“ฉันขอบใจนายมาก แต่ฉันไม่ต้องการมันแล้วละ และตอนนี้ฉันก็มีเสื้อผ้าหนาวที่ดีกว่าตัวนี้หลายตัวนี่”

ดำรู้สึกอับอายและเสียใจในการกระทำของตัวเอง เขาได้แต่คิดในใจว่า

“ฉันควรจะช่วยเหลือเพื่อนตอนที่เขาต้องการความช่วยเหลือ เพราะมาช่วยในตอนที่เขาไม่ต้องการนั้นมันไม่เกิดประโยชน์อะไร”

แบบสังเกตการแสดงบทบาทสมมติ

1. ตัวละครมีใครบ้าง

☺

.....

.....

.....

.....

2. บุคลิกลักษณะตัวละครแต่ละตัวเป็นอย่างไร

☹

.....

.....

.....

.....

3. ข้อคิดที่ได้จากเรื่อง

☹

.....

.....

.....

.....

4. ควรเอาอย่างใคร เพราะเหตุใด

☹

.....

.....

.....

.....

เกณฑ์การให้คะแนนความสามารถในการแสดงบทบาทสมมติ

ระดับคะแนน ประเด็น การประเมิน	4	3	2	1	น้ำหนัก ความ สำคัญ	คะแนน รวม
การออกเสียง	ออกเสียงถูกต้องตามหลักการออกเสียงมีเน้นหนักในคำ/ประโยคอย่างถูกต้อง	ออกเสียงถูกต้องตามหลักการออกเสียง มีเสียงเน้นหนักในคำ/ประโยคเป็นส่วนใหญ่	ออกเสียงคำ/ประโยค ผิดพลาดบ้าง มีเสียงเน้นหนักในคำ/ประโยคบ้าง สื่อสารได้พอสมควร	ออกเสียงคำ/ประโยคไม่ถูกต้อง แต่ยังสามารถสื่อสารได้	1	4
การพูดตาม ห้องเรียนและ บทบาทที่ได้รับ มอบหมาย	พูดได้ตรงตามห้องเรียนและบทบาทที่ได้รับมอบหมายมากที่สุด	พูดได้ตรงตามห้องเรียนและบทบาทที่ได้รับมอบหมายเป็นส่วนใหญ่	พูดเบี่ยงเบนเล็กน้อยจากห้องเรียนและบทบาทที่ได้รับ	พูดเบี่ยงเบนจากห้องเรียนและบทบาทที่ได้รับมาก	2	8
ความคล่องแคล่ว	พูดต่อเนื่องไม่ติดขัด พูดชัดเจน ทำให้สื่อสารได้	พูดต่อเนื่องติดขัดบางครั้ง แต่ยังสามารถสื่อสารได้ชัดเจน	พูดตะกุกตะกักบ้างแต่ยังพอสื่อสารได้	พูดตะกุกตะกักมากสื่อสารได้น้อย	2	8
การแสดงท่าทาง/ น้ำเสียง ประกอบการพูด	แสดงท่าทางและพูดด้วยน้ำเสียงตามบทบาทและสถานการณ์ได้ถูกต้อง	แสดงท่าทางและพูดด้วยน้ำเสียงตามบทบาทและสถานการณ์ได้ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่	พูดโดยไม่ค่อยแสดงท่าทางประกอบ	พูดโดยไม่แสดงท่าทางประกอบ	2	8
รวม					6	28

แบบบันทึกการประเมินการแสดงบทบาทสมมติ

กลุ่ม ที่	ประเด็น/คะแนน ชื่อ-สกุล	การออก เสียง	การพูดตาม ท้องเรื่องและ บทบาทที่ได้รับ มอบหมาย	ความ คล่องแคล่ว	การแสดง ท่าทาง น้ำเสียง ประกอบการ พูด	คะแนน รวม
		4	8	8	4	24

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

**แบบประเมินผลการเรียนรู้
ด้วยวิธีสอนโดยใช้บทบาทสมมติ**

กลุ่มที่	ชื่อ- สกุล	การเล่าเรื่อง (10)	การแสดง บทบาทสมมติ (10)	การบันทึกการ สังเกตการแสดง บทบาทสมมติ (10)
1				
2				
3				

ลงชื่อ

ผู้ประเมิน

(.....)

เกณฑ์การให้คะแนนการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน
ที่แสดงออกโดยรวมบริจาครักษ์สินเพื่อส่วนรวม

คำชี้แจง คะแนนการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนแบ่งเป็น 3 ระดับ ดังนี้

ระดับการปฏิบัติ	3	หมายถึง	ปฏิบัติเป็นประจำ
	2	หมายถึง	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
	1	หมายถึง	ปฏิบัติน้อย
	ร	หมายถึง	รวม

ผลการประเมิน

1.00 - 1.49	หมายถึง	น้อย
1.50 - 2.49	หมายถึง	ปานกลาง
2.50 - 3.00	หมายถึง	ดีมาก

แบบสังเกตพฤติกรรม
เรื่อง การแสดงออกโดยร่วมบริจาคทรัพย์สินเพื่อส่วนรวม

ร.ร.	ชื่อ-สกุล	ร่วมบริจาคทรัพย์สิน ในกิจกรรมต่าง ของโรงเรียนหรือ สาธารณะ				บริจาคทรัพย์สินให้ ผู้ประสบภัย				ช่วยรณรงค์ในการหา ทุนช่วยเหลือผู้ เดือดร้อน				ผลการ ประเมิน
		1	2	3	ร	1	2	3	ร	1	2	3	ร	
1														
2														
3														
4														
5														
6														
7														
8														
9														
10														
11														
12														
13														
14														
15														
16														
17														
18														
19														
20														
21														
22														
23														
24														
25														
26														
27														
28														
29														
30														

ลงชื่อ

ผู้ประเมิน

(.....)

แผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มทดลอง ด้วยวิธีสอนโดยใช้บทบาทสมมติ

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

หน่วยการเรียนรู้ ความเมตตา กรุณา

เรื่องที่ 5 การเสียสละเวลาปฏิบัติกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชนและสังคม

เวลาเรียน 2 ชั่วโมง

มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น

ส.1.2 : ยึดมั่นในศีลธรรมการทำความดีมีค่านิยมที่ดีงามและศรัทธา

พระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ

ส.1.2.1 : ชื่นชมการทำความดีของบุคคลในสังคม

ส.1.2.2 : เห็นคุณค่าการทำความดีของบุคคลสำคัญและเสนอเป็นแนวทางการประพฤติของตนเอง กลุ่มเพื่อนและสังคมใกล้ตัวเพื่อการอยู่ร่วมกันได้อย่างสันติสุข

สาระสำคัญ

การเสียสละเวลาปฏิบัติกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชนและสังคมเป็นการกระทำที่อยู่ร่วมกันได้อย่างสันติสุข

สาระการเรียนรู้

การเสียสละเวลาปฏิบัติกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชนและสังคม

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนอธิบายการทำกิจกรรมพัฒนาโรงเรียนได้
2. นักเรียนแสดงความคิดเห็น ต่อด้านภัยสังคม เช่นรณรงค์ด้านยาเสพติดได้
3. นักเรียนสามารถบอกวิธีชักชวนผู้อื่นบำเพ็ญประโยชน์ เพื่อส่วนรวมได้

กระบวนการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 ผู้สอนนำเสนอสถานการณ์สมมติ จากการทำงานของมูลนิธิป่อเต็กตึ๊ง

1.1 ให้นักเรียนที่มีประสบการณ์เล่าเรื่องของการทำงาน ของมูลนิธิป่อเต็กตึ๊ง เป็นการทำงานที่เสียสละเวลาปฏิบัติกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชนและสังคม และช่วยเหลือผู้ที่ประสบภัย

1.2 ครูและนักเรียนร่วมกันอธิบายบทบาทที่จะแสดง เช่น แสดงเป็นรถของมูลนิธิป่อเต็กตึ๊ง แสดงเป็นอาสาสมัคร แสดงเป็นผู้ประสบภัย

1.3 ครูและนักเรียนร่วมกันกำหนดสถานการณ์ที่จะแสดง

ขั้นที่ 2 ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันเลือกผู้แสดงบทบาทสมมติ

โดยให้นักเรียนสมัครใจจากนั้น ทบทวนเรื่อง หรือสถานการณ์ที่จะแสดง ครูอธิบายขั้นตอนการแสดงบทบาทสมมติ ให้นักเรียนเข้าใจ

ขั้นที่ 3 เตรียมผู้สังเกตการณ์

3.1 นักเรียนสมัคร เป็นผู้สังเกตการณ์ ครูอธิบายวิธีการสังเกตการแสดง บทบาทสมมติ

3.2 นักเรียนรับแบบบันทึกการแสดงบทบาทสมมติคนละ 1 ชุด ของเพื่อน

ขั้นที่ 4 ผู้เรียนแสดงบทบาทสมมติ

4.1 นักเรียนชุดแสดงบทบาทสมมติแนะนำตนเองว่าแสดงเป็นตัวละครใด เช่น แสดงเป็นรถมูลนิธิป่อเต็กตึ๊ง แสดงเป็นอาสาสมัคร นักเรียนปรบมือให้กำลังใจเพื่อนที่แสดง

4.2 นักเรียนแสดงบทบาทสมมติจนจบเหตุการณ์

ขั้นที่ 5 ผู้สอนและผู้เรียนอภิปรายเกี่ยวกับความรู้ ความคิด ความรู้สึก และ พฤติกรรมที่แสดงออกของผู้แสดง

5.1 ครูให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น ความรู้ ความคิด ที่ได้จากการชม บทบาทสมมติ เรื่องการทำงานของมูลนิธิป่อเต็กตึ๊งว่า ได้ข้อคิดอะไรบ้าง เช่น

- ปฏิบัติกิจกรรมเพื่อประโยชน์ของชุมชนและสังคม
- การทำงานของมูลนิธิต่าง ๆ เป็นการทำงานที่เสียสละเวลาโดยไม่หวัง

ผลตอบแทน

5.2 นักเรียนร่วมกันอภิปรายการแสดงออกของผู้แสดงว่า เหมาะสม สอดคล้องกับเหตุการณ์เพียงใด

5.3 นักเรียนผู้สังเกตการณ์ รายงานการบันทึกผู้แสดงบทบาทสมมติ

ขั้นที่ 6 ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันสรุปการเรียนรู้

6.1 ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายสรุปการเสียสละเวลาปฏิบัติกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชนและสังคม เป็นการแสดงความเมตตา กรุณาต่อเพื่อนมนุษย์

6.2 นักเรียนแสดงความคิดเห็นการเสียสละเวลาปฏิบัติกิจกรรมในการร่วมกิจกรรมพัฒนาโรงเรียน เช่น รดนรงค์ด้านยาเสพติด บำเพ็ญประโยชน์ต่อเรื่องต่าง ๆ

ขั้นที่ 7 ผู้สอนประเมินผลการเรียนรู้

นักเรียนรายงานการร่วมกิจกรรม พัฒนาชุมชน และโรงเรียน เป็นรายบุคคล ครูประเมินนักเรียนเป็นรายบุคคล

สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

ภาพสถานการณ์ ของมูลนิธิปอเต็กตึ๊ง ช่วยเหลือผู้ประสบภัยต่างๆ

การวัดผลประเมินผล

1. วิธีการวัดผลและประเมินผล

1.1 ด้านความรู้

1.1.1 จากการอธิบายการทำงานของมูลนิธิปอเต็กตึ๊ง

1.1.2 จากการตรวจแบบบันทึกการแสดงบทบาทสมมติ

1.2 ด้านทักษะ/กระบวนการ

1.2.1 จากการแสดงความคิดเห็น เป็นรายบุคคล

1.2.2 จากการรายงานแบบบันทึกการแสดงบทบาทสมมติ

1.3 ด้านคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยม

จากการสังเกตพฤติกรรมที่แสดงออกโดยการเสียสละเวลาปฏิบัติกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชนและสังคม

2. เครื่องมือวัดและประเมินผล

2.1 แบบสังเกตการแสดงบทบาทสมมติ

2.2 แบบสังเกตพฤติกรรมที่แสดงออกโดยการเสียสละเวลาปฏิบัติกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชนและสังคม

3. เกณฑ์การวัดผลและประเมินผล

เครื่องมือการวัดผลและประเมินผล ข้อ 2.1 และ 2.2 นักเรียนต้องผ่านระดับ 3 จึงจะถือว่าผ่าน

แผนภาพสถานการณ์ ของมูลนิธิปอเต็กตึ๊ง ช่วยเหลือ ผู้ประสบภัย

(หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ, (14 ตุลาคม 2549), ปีที่ 57 ฉบับที่ 17798, หน้า 1)

(หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ, (18 ตุลาคม 2549), ปีที่ 57 ฉบับที่ 17802, หน้า 1

แผนภาพสถานการณ์ ช่วยเหลือ ผู้ประสบภัยน้ำท่วม

(หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ, (14 ตุลาคม 2549), ปีที่ 57 ฉบับที่ 17798, หน้า 1)

▲ **วัดถนนพัง** เจ้าหน้าที่ระดมซ่อมแซมถนน สายไฟพระยา-ท่าเรือ บริเวณหน้าโรงเรียนสตรีอ่างทอง อ.เมืองอ่างทอง ที่ถูกกระแสน้ำพัดจนพังเสียหาย 1 ช่องทางจราจร ขณะที่ระดับน้ำในพื้นที่ยังท่วมสูงหลายแห่ง.

(หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ, (18 ตุลาคม 2549), ปีที่ 57 ฉบับที่ 17802, หน้า 1)

แบบสังเกตการแสดงบทบาทสมมติ

1. ตัวละครมีใครบ้าง

☺

.....

.....

.....

.....

.....

2. บุคลิกลักษณะตัวละครแต่ละตัวเป็นอย่างไร

✍

.....

.....

.....

.....

.....

3. ข้อคิดที่ได้จากเรื่อง

☝

.....

.....

.....

.....

.....

4. ควรเอาอย่างใคร เพราะเหตุใด

☞

.....

.....

.....

.....

.....

เกณฑ์การให้คะแนนความสามารถในการแสดงบทบาทสมมติ

ระดับคะแนน ประเด็น การประเมิน	4	3	2	1	น้ำหนัก ความ สำคัญ	คะแนน รวม
การออกเสียง	ออกเสียง ถูกต้องตาม หลักการออก เสียงมี เน้นหนักใน คำ/ประโยค อย่างถูกต้อง	ออกเสียง ถูกต้องตาม หลักการออก เสียง มีเสียง เน้นหนักในคำ/ ประโยคเป็น ส่วนใหญ่	ออกเสียงคำ/ ประโยค ผิดพลาดบ้าง มี เสียงเน้นหนักใน คำ/ประโยคบ้าง สื่อสารได้ พอสมควร	ออกเสียงคำ/ ประโยคไม่ ถูกต้อง แต่ ยังสามารถ สื่อสารได้	1	4
การพูดตาม ท้องเรื่องและ บทบาทที่ได้รับ มอบหมาย	พูดได้ตรง ตามท้องเรื่อง และบทบาท ที่ได้รับ มอบหมาย มากที่สุด	พูดได้ตรงตาม ท้องเรื่องและ บทบาทที่ได้รับ มอบหมาย เป็นส่วนใหญ่	พูดเบี่ยงเบน เล็กน้อยจาก ท้องเรื่องและ บทบาทที่ได้รับ	พูดเบี่ยงเบน จากท้องเรื่อง และบทบาท ที่ ได้รับมาก	2	8
ความคล่องแคล่ว	พูดต่อเนื่อง ไม่ติดขัด พูด ชัดเจน ทำให้ สื่อสารได้	พูดต่อเนื่อง ติดขัดบางครั้ง แต่ยังสามารถ สื่อสารได้ ชัดเจน	พูดตะกุกตะกัก บ้างแต่ยังพอ สื่อสารได้	พูดตะกุกตะกัก มากสื่อสารได้ น้อย	2	8
การแสดงท่าทาง/ น้ำเสียง ประกอบการพูด	แสดงท่าทาง และพูดด้วย น้ำเสียงตาม บทบาทและ สถานการณ์ ได้ถูกต้อง	แสดงท่าทาง และพูดด้วย น้ำเสียงตาม บทบาทและ สถานการณ์ได้ ถูกต้องเป็นส่วน ใหญ่	พูดโดยไม่ค่อย แสดงท่าทาง ประกอบ	พูดโดยไม่ แสดง ท่าทาง ประกอบ	2	8
รวม					6	28

แบบบันทึกการประเมินการแสดงผลสัมฤทธิ์

กลุ่ม ที่	ประเด็นคะแนน ชื่อ-สกุล	การออก เสียง	การพูดตาม ห้องเรียนและ บทบาทที่ได้รับ มอบหมาย	ความ คล่องแคล่ว	การแสดง ท่าทาง น้ำเสียง ประกอบการ พูด	คะแนน รวม
		4	8	8	4	24

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

**แบบประเมินผลการเรียนรู้
ด้วยวิธีสอนโดยใช้บทบาทสมมติ**

กลุ่มที่	ชื่อ-สกุล	การเล่าเรื่อง (10)	การแสดง บทบาทสมมติ (10)	การบันทึกการ สังเกตการแสดง บทบาทสมมติ (10)
1				
2				
3				

ลงชื่อ

ผู้ประเมิน

(.....)

**เกณฑ์การให้คะแนนการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน
ที่แสดงออกโดยเสียสละเวลาปฏิบัติกิจกรรม
ที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชนและสังคม**

คำชี้แจง คะแนนการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนแบ่งเป็น 3 ระดับ ดังนี้

ระดับการปฏิบัติ	3	หมายถึง	ปฏิบัติเป็นประจำ
	2	หมายถึง	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
	1	หมายถึง	ปฏิบัติน้อย
	ร	หมายถึง	รวม

ผลการประเมิน

1.00 - 1.49	หมายถึง	น้อย
1.50 - 2.49	หมายถึง	ปานกลาง
2.50 - 3.00	หมายถึง	ดีมาก

แบบสังเกตพฤติกรรม
เรื่อง การแสดงออกโดยเสียสละเวลาปฏิบัติกิจกรรม
ที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชนและสังคม

ที่	ชื่อ-สกุล	ร่วมกิจกรรมพัฒนา โรงเรียน				ร่วมรณรงค์ต่อต้าน ภัยสังคม เช่น รณรงค์ต่อต้าน ยาเสพติด				ชักชวนผู้อื่นบำเพ็ญ ประโยชน์				ผลการประเมิน
		1	2	3	ร	1	2	3	ร	1	2	3	ร	
1														
2														
3														
4														
5														
6														
7														
8														
9														
10														
11														
12														
13														
14														
15														
16														
17														
18														
19														
20														
21														
22														
23														
24														
25														
26														
27														
28														
29														
30														

ลงชื่อ

ผู้ประเมิน

(.....)

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ภาคผนวก จ
แผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มควบคุม
ด้วยวิธีสอนตามปกติ

แผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มควบคุม ด้วยวิธีสอนตามปกติ

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
หน่วยการเรียนรู้ที่ ความเมตตา กรุณา
เรื่อง 1 ความมีน้ำใจ เอื้ออาทรต่อผู้อื่นด้วยความเต็มใจ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

เวลาเรียน 2 ชั่วโมง

มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น

ส.1.3 ประพฤติ ปฏิบัติตนตามหลักธรรม และศาสนพิธี ของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ ค่านิยมที่ดีงาม และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ ในการพัฒนาตน บำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคม สิ่งแวดล้อม เพื่อการอยู่ร่วมกันได้อย่างสันติสุข

ส.1.3.1: รู้และปฏิบัติตนตามหลักศีลธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงาม หลักธรรม ทางศาสนาที่ตนนับถือในเรื่องที่เกี่ยวกับตนเองกลุ่มสังคมที่ตนเป็นสมาชิกและสิ่งแวดล้อมที่ใกล้ ตัวเพื่อการอยู่ร่วมกันได้อย่างสันติสุข

สาระสำคัญ

หลักธรรมทางพระพุทธศาสนามีความสำคัญ และมีประโยชน์มากมาย ชาวพุทธ ควรศึกษาและนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

สาระการเรียนรู้

การแสดงความมีน้ำใจ เอื้ออาทรต่อผู้อื่น ด้วยความเต็มใจ

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนบอกหลักธรรมเกี่ยวกับความมีน้ำใจเอื้ออาทรต่อผู้อื่นได้
2. นักเรียนอภิปรายสรุปการปฏิบัติตนเกี่ยวกับความมีน้ำใจ ความเอื้ออาทรได้
3. นักเรียนนำหลักธรรมเกี่ยวกับความมีน้ำใจ ความเอื้ออาทรไปใช้ ในชีวิตประจำวันได้

กระบวนการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 ขั้นนำ

ครูนำภาพนกพิราบให้นักเรียนดู แล้วสนทนาซักถามเกี่ยวกับเนื้อหาของ นิทาน เช่น

- นกพิราบมีขนสีอะไร (สีเทา สีขาว)

- ในสมัยก่อน นกพิราบเป็นสัญลักษณ์ด้านใด (การสื่อสาร)

ขั้นที่ 2 ขั้นสอน

1. ครูนำนิทานเรื่อง “ สีเทาพิราบน้อยให้นักเรียนศึกษาและวิเคราะห์
คนละ 1 หน้า จงจบเรื่อง”

2. ครูสุ่มนักเรียนเล่าเรื่องย่อ นิทานเรื่องสีเทาพิราบน้อย แล้วร่วมกัน
อภิปราย เกี่ยวกับความรู้ ความคิด ความรู้สึกและพฤติกรรมของตัวละครในเรื่อง เช่น

- สีเทา พาเพื่อนๆ บินออกกำลังกาย ครูให้นักเรียน แสดงท่านกบิน

ประกอบ

- เจ้าเหี้ยวใหญ่ จิกนกพิราบสีเทาจนได้รับความบาดเจ็บ

- คุณตา ช่วยเหลือ นกพิราบสีเทาและช่วยรักษาจนหายเป็นปกติ

3. ครูให้นักเรียนเล่นเกมเพื่อนถามเราตอบจากเนื้อเรื่อง เช่น ความรู้ที่
ได้รับจากนิทานเรื่อง “สีเทานกพิราบน้อย” ได้แก่

- การเก็บพันธุ์ข้าวฟ่าง

- การหว่านข้าวฟ่างในนา ของคุณตา ความรู้ความคิด คติสอนใจ

- ความกตัญญู ตอบแทนผู้มีพระคุณ

- ความสามัคคีในหมู่คณะ

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

1. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายสรุป เกี่ยวกับความมีน้ำใจ ความเอื้อ
อาทรของนกพิราบน้อยที่มีต่อพวกพ้อง

2. ครูอธิบายเพิ่มเติมเพื่อสร้างความตระหนักและเข้าใจจนสามารถปฏิบัติ
ได้ เช่น นกพิราบสีเทา ที่เป็นผู้นำ คูณพวกพ้อง มีความคิดริเริ่ม และเป็นผู้กตัญญู

สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

1. ภาพนกพิราบ
2. นิทานเรื่อง สีเทานกพิราบน้อย
3. เกมเพื่อนถามเราตอบ

การวัดผลประเมินผล

1. วิธีการวัดผลและประเมินผล

1. ด้านความรู้

1.1.1 สังเกตการอ่านออกเสียง

1.1.2 การตอบคำถาม

1.1.3 การอภิปรายความคิดเห็นพฤติกรรมของตัวละคร

1.2 ด้านทักษะ/กระบวนการ

1.2.1 จากการสังเกตการเล่าเรื่อง

1.2.2 จากการแสดงความคิดเห็นอภิปรายสรุป

1.3 ด้านคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยม

1.3.1 จากการแสดงพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

1.3.2 จากการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนที่แสดงออกโดยความมีน้ำใจ

เอื้ออาทรต่อผู้อื่น ด้วยความเต็มใจ

2. เครื่องมือวัดและประเมินผล

2.1 แบบสังเกตการเล่านิทาน

2.2 แบบสังเกตการทำงานกลุ่ม

2.3 แบบสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนที่แสดงออก โดยความมีน้ำใจ

เอื้ออาทรต่อผู้อื่น ด้วยความเต็มใจ

3. เกณฑ์การวัดผลและประเมินผล

เครื่องมือการวัดผลและประเมินผล ข้อ 2.1, 2.2 และ 2.3 นักเรียนต้องผ่าน

ระดับ 3 จึงจะถือว่าผ่าน

ภาพนกพิราบ ประกอบการสอน
นิทานเรื่อง สีเทาพิราบน้อย

นิทาน เรื่อง สีเทาพิราบน้อย

เช้าวันนี้ เป็นเช้าที่มีอากาศปลอดโปร่ง เย็นสบายท้องฟ้าใสกระจ่าง ปุยเมฆสีขาวลอยกว้างกระจัดกระจายอยู่เต็มท้องฟ้าเป็นรูปร่างต่างๆ กันไป บ้างก็เหมือนเครื่องบินกำลังร่อน บ้างก็เหมือนมังกรกำลังเลื้อยพันไฟ เหมือนภาพจิตรกรรมอันสวยงาม

นกพิราบฝูงใหญ่ กำลังบินร่อนถลาตามแรงลมที่พัดตีพริบบนท้องฟ้า ผ่านปุยเมฆขาวที่ลอยละลิว แล้วโฉบบินกลับไปมาเป็นวงกลมอย่างสง่างาม ทุกตัวจะบินตามลำดับของตัวเอง อย่างเป็นระเบียบ โดยมี "สีเทา" เป็นหัวหน้าฝูงพาพวกเพื่อน ๆ บินออกกำลังกาย

"วันนี้ท้องฟ้าแจ่มใส คงไม่มีพายุฝนมาแล้ว พวกเราน่าจะบินข้ามไปหาอาหารที่ชายทุ่งฝั่งตะวันตกกันบ้าง เพราะที่นั่นจะอุดมสมบูรณ์ไปด้วยต้นข้าวฟ่างมากมาย" สีเทา ร้องบอกเพื่อนพร้อมกับบินนำเพื่อน ๆ ไปยังจุดหมายที่กำหนดไว้

ต้นข้าวฟ่าง กำลังชูช่อเป็นรวงสีเหลืองเต็มทุ่ง รวงข้าวฟ่างที่แก่จัดก็ร่วงหล่นอยู่ตามพื้นดินอย่างเกลื่อนกลาด

สีเทาค่อย ๆ ลดความเร็วลงพร้อมกับถลาร่อนลงสู่พื้นดินอย่างชำนาญพร้อมกับเพื่อน ๆ ต่างตื่นเต้นและตั้งใจที่พบแหล่งอาหารที่อุดมสมบูรณ์

"เฮ้!" พวกเรากินกันให้อิ่มหน้าสำราญเถอะนะ สีเทาบอก พร้อมกับเดินจิกกินเมล็ดข้าวฟ่างกันอย่างเอร็ดอร่อย

"สวัสดีจ๊ะ เจ้านกพิราบ ข้าวฟ่างที่นี่มีรสหวาน...อร่อยข้างเป็นพันธุ์ข้าวฟ่างที่ดีจริงๆ...พวกเราน่าจะเอาพันธุ์ข้าวฟ่างที่นี่ไปปลูกไว้ที่ริมบึง และชายทุ่งอีกฝั่งหนึ่งนะ" เจ้านกกระจอกทักทายและปรึกษา

"อ้อ!..เป็นความคิดที่ดีมาก พวกเราจะต้องมีแหล่งข้าวฟ่างไว้กินหลาย ๆ ที่" สีเทาตอบด้วยความสามัคคีปรองดองกันเป็นอันดี นกทุกตัวต่างก็คาบเมล็ดข้าวไว้ในปาก แล้วบินทะยานขึ้นสู่ท้องฟ้า เพื่อนำเมล็ดข้าวฟ่างไปปลูกไว้ตามที่ที่กำหนดกันไว้

"ขอบใจพวกเราทุกตัวที่ตั้งใจทำงานกันอย่างเข้มแข็ง" สีเทากล่าวขอบใจเพื่อน ๆ "เอาละ..พวกเราจะบินกันอีก 1 เที่ยง แล้วก็หยุดพัก" สีเทาร้องบอก

พระอาทิตย์เริ่มทอแสงจัดจ้ามมากขึ้นทุกที ๆ แสงแดดอันร้อนแรงสาดส่องลงมา แต่ทุกตัวก็ไม่ย่อท้อ ต่างพยายามบินต่อไปด้วยความอดทน

เจ้าสีเทาพยายามกระพือปีกทั้งสองของมันให้เร็วขึ้น โดยมีเพื่อน ๆ บินตามกันมาด้วยความเร็วเช่นกัน

"อดทนอีกนิด ใกล้จะถึงที่บึงใหญ่แล้ว" สีเทาตะโกนร้องบอกเพื่อน

ขณะนั้นเอง เจ้าเหี้ยวใหญ่ซึ่งกำลังรอนบินอย่างคึกคะนองอยู่บนท้องฟ้า เห็นฝูงนกพิราบบินมาเช่นนั้น มันรีบกระพือปีกอันแข็งแรง พร้อมกับถลาร่อนทางกรงเล็บอันแหลมคมหมายจับสีเทาหัวหน้าฝูงเสียก่อน

เจ้าสีเทาถูกกรงเล็บของเจ้าเหี้ยวใหญ่ จิกเฉี่ยวขนปีกหลุดร่วง สีเทาดีรนพร้อมกับขยับปีก เขารู้สึกเจ็บที่โคนปีกมาก แต่ก็พยายามหนีไปข้างหน้า และร่วงหล่นลงมา

เจ้าเหี้ยวใหญ่ยังคงบินติดตามมาอย่างกระชั้นชิด หมายจับตัวเจ้าสีเทาให้ได้ สีเทารีบกระเสือกกระสนดีรนผ่านก้อนหินขรุขระ จนเนื้อตัวระบมไปหมดแล้ว จนไปถึงชอกหินแห่งหนึ่ง เขาจึงเข้าไปซ่อนตัวอยู่ภายในชอกหินนั้น

“ไอ้...” หูดหวัด ที่ได้เป็นอาหารของเจ้าเหี้ยวยักษ์เสียแล้ว สีเทาคิด พร้อมกับรู้สึกเจ็บที่ปีกด้านซ้ายที่ถูกกรงเล็บของเจ้าเหี้ยวยักษ์เฉี่ยวเอา

ขณะที่ สีเทากำลังสำรวจดูบาดแผลอยู่นั้น เขาก็ได้ยินเสียงสวบสาบ.. ๆ ดังใกล้เข้ามาพร้อมกับเสียงคำราม โหก.... โหก....

เจ้าเสือลายพาดกลอน เดินผ่านเข้ามาได้กลิ่นคราวเลือด มันทำจุมุกฟุดฟิดตามกลิ่นตามหาเหยื่อ จนมาถึงชอกหิน

“อ้อ..เจ้านกพิราบน้อย ดูซิ..ตัวอ้วน แข็งแรง น่ากินจริง ๆ ” เจ้าเสือลายพาดกลอนก้มลงมองลอดเข้ามาด้วยดวงตาดุร้าย สีเทารีบถอยหลังไปอยู่ข้างในสุดของชอกหินด้วยความกลัวพร้อมกับคิดหาหนทางช่วยเหลือตนเอง เจ้าเสือพาดกลอนใช้ขาของมันยื่นเข้ามาในชอกหินแล้วทางกรงเล็บอันแหลมคมของมันออกหมายจับตัวสีเทาให้ได้ แต่สีเทาอยู่ไกลเกินกว่าที่มันจะเอื้อมมาถึง

มันจึงร้องคำรามด้วยความโกรธที่ ไม่สามารถจับเหยื่อได้ “เอาละ ข้าจะนอนจนกว่าเจ้าจะออกมาเอง” มันคิด พร้อมกับหมอบแอบอยู่ข้างชอกหินนั้นเอง มันนอนรออยู่จนใกล้ค่ำ สีเทาก็ยังไม่ออกมาสักที มันจึงก้มมองที่ชอกหินอีกครั้ง ก็เห็นสีเทาซึ่งแก้งนอนตายเอาขาชี้ฟ้า ทำท่าว่าตายแล้ว

“ว้า.. ตายเสียแล้ว เสียตายจริงๆ อดกินเนื้อนกอร่อย ๆ เลย” มันบ่นพึมพำ พร้อมเดินจากไป

จนรุ่งเช้าของวันใหม่ เสียงไก่ขันดังเอ๊กอ้อเอ๊กเอ๊ก ดังแว่วเข้ามาปลุกให้สีเทาตื่นขึ้นมาอย่างอ่อนระโหย พิษไข้ทำให้สีเทาตัวร้อนเหมือนไฟ ลำคอของเขาแห้งผาก “หิวน้ำ..หิวน้ำ...เหลือเกิน” เขาค่อย ๆ กระเสือกกระสนออกจากชอกหิน แต่ร่างกายของเขาไม่มีแรงเสียแล้ว

“ช่วยด้วย..ช่วยด้วย...” สีเทากร้องขอความช่วยเหลือ พร้อมกับดวงตาที่พร่าพรายทุกอย่างดูหม่นคว้าง แล้วความรู้สึกก็ดับวูบลงไป

น้ำเย็น ๆ ที่ไหลผ่านเข้ามาในลำคอของสีเทา พร้อมกับกลิ่นหอมอ่อน ๆ ที่โชยเข้ามา ทำให้สีเทารู้สึกตัว เขากะพริบตาแล้วมองไปรอบ ๆ ตัวด้วยความหวาดระแวง

“อ้อ...รู้สึกตัวแล้ว นอนนิ่ง ๆ นะ เจ้านกน้อย ดาพบเจ้านอนสลบอยู่ข้างชอกหิน เลยพามาที่บ้านของตา ไม่ต้องกลัวตาจะป้อนยาและใส่ยาที่ปีกของเจ้า คงอีกหลายวันกว่าแผลจะหาย” คุณตาบอกอย่างเอื้อเอ็นดู พร้อมกับลูบหัวสีเทาอย่างเบา ๆ ด้วยความเมตตา

“ขอบคุณครับ...คุณตา ชีวิตของผมเหมือนตายแล้วเกิดใหม่ด้วยสองมือของคุณตา” สีเทาจะเฝ้าบอกเช่นนี้ทุกครั้งที่คุณตาคอยเฝ้าดูแลเอาใจใส่ป้อนยา ป้อนอาหารให้

วันคืนผ่านไป สีเทาเริ่มแข็งแรง บาดแผลที่ปีกหายไปแล้ว สีเทาขยับปีกไปมา ปีกของเขาสามารถทำงานได้ดีเหมือนเดิม

“เป็นอย่างไรล่ะ..ตอนนี้แข็งแรงแล้วซินะ” คุณตาพูดกับสีเทา คุณตาปล่อยให้สีเทาบินได้อย่างอิสระตามใจชอบ คุณตารักสีเทาและสีเทาก็รักคุณตาเช่นกัน

“เอาล่ะ..เจ้าคงคิดถึงเพื่อน ๆ ของเจ้า ตาไม่กักขังเจ้าไว้หรอก ไปเถอะ...กลับไปอยู่กับเพื่อน” คุณตาปล่อยให้สีเทากลับไปสู่อิสระ

สีเทาโฉบขึ้นสู่ท้องฟ้า บินร่อนถลาลงอย่างรื่นเริงอยู่ไปมาบนฟากฟ้า เมื่อมองมาเบื้องล่างก็เห็นร่างของคุณตายุติบ ๆ

“โอ!..คุณตาคงจะเหงาเมื่อเราจากไป สีเทาคิด พร้อมกับบินจากไปด้วยความอาลัย วันเวลาผ่านไป คุณตานั่งอยู่บนแคร่หน้าบ้านและครุ่นคิดถึงสีเทานกพิราบน้อย ทันใดนั้นดวงดาอันฝ้าฟางของผู้เฒ่าก็เห็นฝูงนกฝูงใหญ่บินลงมาเดินเต็มลานบ้าน สีเทาบินไปเกาะที่ไหล่ของคุณตา พร้อมกับส่งเสียงทักทาย”

“สวัสดิ์ครับคุณตา ผมพาเพื่อน ๆ มาด้วย พร้อมกับนำเมล็ดข้าวฟ่างพันธุ์ดีมาให้ คุณตาปลุกด้วย”

คุณตาสังเกตเห็นว่านกทุกตัวต่างใช้ปากคาบรวงข้าวฟ่างไว้ตัวละรวงสองรวง

“อ้อ...ขอบใจมากสีเทา เจ้าช่างใจดีจริง ๆ แต่ตาคนเดียวคงทำไร่ข้าวฟ่างไม่ไหวหรอก” คุณตาร้องบอก

“ไม่ต้องกลัวครับคุณตา เพื่อตอบแทนพระคุณ พวกผมจะช่วยคุณตาเองครับ” สีเทาดีใจที่มีโอกาสได้ช่วยเหลือผู้มีพระคุณในครั้งนี้

สีเทาและเพื่อน ๆ ช่วยกันคาบรวงข้าวไปหว่านไว้ในไร่ด้วยความพร้อมเพรียง ไม่นานนักไร่ข้าวฟ่างของคุณตาก็ออกรวงสีเหลืองอร่าม

นับแต่นั้นมา คุณตา สีเทา และฝูงนกต่างก็อยู่อย่างมีความสุข บนผืนแผ่นดินเล็ก ๆ ของคุณตาเต็มไปด้วยความรัก ความผูกพัน ต่างอยู่ด้วยความเอื้ออาทร มีเมตตา อันเป็นผลมาจากความกตัญญูรู้คุณของสีเทา นกพิราบน้อย ผู้นำมาซึ่งความสงบสุข.

ในเรื่องนี้เด็ก ๆ จะเห็นได้ว่า สีเทานกพิราบน้อยนั้นมีคุณธรรมประจำใจ คือรักพวกพ้องและมีความกตัญญูกตเวทีต่อผู้มีพระคุณ อันเป็นความดีที่เด็ก ๆ ทุกคนควรรีบยึดถือเป็นหลักปฏิบัติในชีวิตประจำวันเพื่อนำไปสู่ความเจริญก้าวหน้าในหน้าที่การงานและชีวิตครอบครัว.

เกณฑ์การให้คะแนนกระบวนการทำงานกลุ่ม

ระดับคะแนน ประเด็น การประเมิน	4	3	2	1	น้ำหนัก ความ สำคัญ	คะแนน รวม
ความร่วมมือในการทำงาน	ทุกคนร่วมมือกันทำงานอย่างเต็มที่ทำให้ชิ้นงานออกมาดีที่สุดในที่สุด	ทุกคนร่วมมือกันทำงานอย่างเต็มที่ทำให้ชิ้นงานอยู่ในเกณฑ์ดี	ส่วนใหญ่ร่วมมือกันทำงานทำให้ชิ้นงานดีพอใช้	ส่วนใหญ่ทำงานไม่เต็มที่ สมาชิกไม่ให้ความร่วมมือในการทำงานทำให้ชิ้นงานไม่สมบูรณ์	2	8
ความกระตือรือร้น	ทุกคนอาสาทำงานหรือทำงานทันทีอย่างสนุกสนานจนงานสำเร็จในเวลาที่กำหนด	สมาชิกส่วนใหญ่อาสาทำงานอย่างสนุกสนานจนงานสำเร็จในเวลาที่กำหนด	สมาชิกส่วนน้อยอาสาทำงานจนงานสำเร็จในเวลาที่กำหนด	สมาชิกส่วนใหญ่หลีกเลี่ยงงาน มีอาการเบื่อหน่ายและทำงานไม่สำเร็จตามเวลาที่กำหนด	1	4
รวม					3	12

บันทึกการให้คะแนนกระบวนการทำงานกลุ่ม

กลุ่ม ที่	ประเด็นคะแนน ชื่อ-สกุล	ความร่วมมือในการทำงาน	ความกระตือรือร้น	คะแนนรวม
		8	4	12

ชื่อ.....ผู้ประเมิน
(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เกณฑ์การให้คะแนนการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน
ที่แสดงออกโดยความมีน้ำใจ เอื้ออาทรต่อผู้อื่น ด้วยความเต็มใจ

คำชี้แจง คะแนนการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนแบ่งเป็น 3 ระดับ ดังนี้

ระดับการปฏิบัติ	3	หมายถึง	ปฏิบัติเป็นประจำ
	2	หมายถึง	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
	1	หมายถึง	ปฏิบัติน้อย
ร	หมายถึง	รวม	

ผลการประเมิน

1.00 - 1.49	หมายถึง	น้อย
1.50 - 2.49	หมายถึง	ปานกลาง
2.50 - 3.00	หมายถึง	ดีมาก

แบบสังเกตพฤติกรรม
เรื่อง การแสดงความมีน้ำใจ เอื้ออาทรต่อผู้อื่น ด้วยความเต็มใจ

ที่	ชื่อ-สกุล	ช่วยเหลือผู้อื่น ด้วยความเต็มใจ				อาสาทำธุระ ช่วยครูอาจารย์				แบ่งปันให้เพื่อน ใช้สิ่งของของตนเอง				ผลการ ประเมิน
		1	2	3	ร	1	2	3	ร	1	2	3	ร	
1														
2														
3														
4														
5														
6														
7														
8														
9														
10														
11														
12														
13														
14														
15														
16														
17														
18														
19														
20														
21														
22														
23														
24														
25														
26														
27														
28														
29														
30														

ลงชื่อ

ผู้ประเมิน

()

แผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มควบคุม ด้วยวิธีสอนตามปกติ

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

หน่วยการเรียนรู้ ความเมตตา กรุณา

เรื่องที่ 2 การแสดงอาการทางกาย วาจา ต่อผู้อื่น อย่างนุ่มนวล

เวลาเรียน 2 ชั่วโมง

มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น

ส.1.2.1: ชื่นชมการทำความดีของบุคคลในสังคมพร้อมทั้งบอกแนวปฏิบัติของตน เพื่อเป็นหลักในการดำเนินชีวิต

ส.1.2.2: เห็นคุณค่าการกระทำความดีของบุคคลสำคัญและเสนอเป็นแนวทางการ ประพฤติของตนเอง กลุ่มเพื่อนและสังคมใกล้ตัวเพื่อการอยู่ร่วมกันได้อย่างสันติสุข

สาระสำคัญ

ยึดมั่นในศีลธรรมการกระทำความดีมีค่านิยมที่ดีงาม ศรัทธาในพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ

สาระการเรียนรู้

การแสดงอาการทางกาย วาจา ต่อผู้อื่น อย่างนุ่มนวล

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถบอกวิธีปฏิบัติตนการแสดงออกทางกาย วาจา ต่อผู้อื่น อย่าง นุ่มนวลได้
2. นักเรียนสามารถวิเคราะห์ การแสดงออกทางกาย วาจา ของตัวละครจากเรื่อง ที่ฟังได้
3. นักเรียนสามารถปฏิบัติการแสดงออกทางกาย วาจา ต่อผู้อื่นอย่างสุภาพได้

กระบวนการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 ขั้นนำ

1. นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 4 คน แต่ละกลุ่มอ่านนิทานเรื่อง “ลูกหมิกกลับใจ” แล้วส่งตัวแทนออกมาเล่าเรื่องย่อในเวลาที่กำหนด

2. นักเรียนบอกชื่อตัวละคร ในเรื่อง “ลูกหมิกกลับใจ” ว่ามีใครบ้าง เช่น แม่หมิก ลูกหมิก กระต่ายน้อย และคุณครู

ขั้นที่ 2 ขั้นสอน

1. ครูสุ่มนักเรียนแสดงความคิดเห็น โดยกำหนดสถานการณ์ เช่น
 - เมื่อเราพบผู้ใหญ่ ควรแสดงกริยาเช่นไร (สำรวม ทำความเคารพ)
 - เมื่อนักเรียนโมโหเพื่อน ควรทำอย่างไร (เก็บความรู้สึกไม่พูด)
 - เมื่อนักเรียนนั่งเรียนในห้องเรียน ควรแสดงกริยาอย่างไร (ไม่พูดคุยรบกวนผู้อื่น)
2. ครูยกตัวอย่างการแสดง ของลูกหมีแล้วให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นจากสถานการณ์ที่ได้ศึกษา เช่น
 - การกระทำของลูกหมีเป็นสิ่งที่ดีหรือไม่ เพราะอะไร (ไม่ดี เพราะทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน)
 - การนำของเล่นมาเล่นไม่เก็บที่เดิม ดีหรือไม่ เพราะอะไร (ไม่ดี เพราะเป็นผู้ไม่มีวินัย)
 - การช่วยงานบ้านเป็นสิ่งที่ดี หรือไม่ (ดี เพราะช่วยผู้อื่น)
 - ทำไมลูกหมี จึงไหว สวัสดิแม่หมี (เพราะ กระจายไหวแม่หมี)
3. นักเรียนทำแบบฝึกหัดเรื่องลูกหมีกลับใจ เป็นรายบุคคล

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

1. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปข้อคิดที่ได้จากการอ่านนิทานเรื่องลูกหมีกลับใจ เช่น เมื่อเราโกรธ เราจะไม่แสดงกริยาว่าจาที่ไม่ดีต่อผู้อื่น
2. นักเรียนร่วมกันแสดง ความคิดเห็นสรุปข้อคิด ที่ได้จากการอ่าน ครูเขียนบนกระดาน แล้วให้นักเรียนบันทึกลงสมุดงาน ครูตรวจความเรียบร้อย

สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

1. นิทานเรื่องลูกหมีกลับใจ
2. แบบฝึกหัดเรื่องลูกหมีกลับใจพร้อมเฉลย

การวัดผลประเมินผล

1. วิธีการวัดผลและประเมินผล
 - 1.1 ด้านความรู้
 - 1.1.1 จากการตรวจแบบฝึกหัด
 - 1.1.2 จากการแสดงข้อคิดเห็นการกระทำของลูกหมี
 - 1.2 ด้านทักษะ/กระบวนการ
 - จากการให้เหตุผล การแสดงความคิดเห็นสรุปข้อคิด
 - 1.3 ด้านคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยม
 - 1.3.1 จากการสังเกตพฤติกรรมกลุ่ม

1.3.2 จากการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนที่แสดงออกโดยการแสดงอาการทางกาย วาจา ต่อผู้อื่น อย่างนุ่มนวล

2. เครื่องมือวัดและประเมินผล

2.1 แบบฝึกหัด เรื่องลูกหมีกลับใจ

2.2 แบบสังเกตพฤติกรรมกลุ่ม

2.3 แบบสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนที่แสดงออกโดยการแสดงอาการทางกาย วาจา ต่อผู้อื่น อย่างนุ่มนวล

3. เกณฑ์การวัดผลและประเมินผล

เครื่องมือการวัดผลและประเมินผล ข้อ 2.1, 2.2 และ 2.3 ทุกข้อนักเรียนต้องผ่านระดับ 3 จึงจะถือว่าผ่าน

ภาคผนวก

1. นิทานเรื่องลูกหมี่กลับใจ
2. แบบฝึกหัดพร้อมเฉลย
3. แบบสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

นิทานเรื่อง ลูกหมึกกลับใจ

(สถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว.))

“ลูกหมึกจะ อยู่ไหนจะลูก มากินข้าวได้แล้วจะ” เสียงแม่มีร้องเรียก แต่ลูกหมึกไม่ตอบ “ลูกหมึกเธอไม่ได้ยินเสียงแม่เรียกหรือจะ” กระจายน้อยตามเมื่อได้ยินเสียงลูกหมึกนิ่งเฉย “ได้ยินแต่ฉันเมื่อแม่ชอบเรียกเรื่อยเลย” ลูกหมึกตอบอย่างไม่พอใจ “อ้อ... เล่นกันอยู่ที่นี่เอง ไปกินอาหารเย็นได้แล้วจะ” แม่มีพูดเมื่อเห็นเด็กทั้งสองเล่นทรายกันอยู่ที่บ้าน “หนูขอกลับบ้านก่อนนะคุณแม่มีได้เวลากินอาหารเย็นแล้ว” กระจายน้อยไหวแม่มีแล้วเดินกลับบ้านไป “กระจายน้อยช่างมีมารยาทดีจริง ๆ ทำอย่างไรเจ้าลูกหมึกจะมีมารยาทดีบ้างน้า” แม่มีคิดแล้วถอนหายใจ

วันรุ่งขึ้น ขณะที่เด็ก ๆ เล่นเครื่องเล่นที่โรงเรียนอย่างสนุกสนาน กระจายน้อยเห็นลูกหมึกยืนหน้าออยู่คนเดียว จึงชวนให้มาเล่นด้วยกัน ลูกหมึกเดินไปหาเพื่อน ๆ ที่เข้าแถวจะปีนบันไดขึ้นกระดานลื่น “ทำไมพวกนี้ปีนบันไดช้านักนะ” ลูกหมึกคิด “อึดอาดอยู่ได้ นี่เนาะ นี่เนาะ” ลูกหมึกผลักเพื่อนคนที่ปีนบันไดล้มลง แล้วรีบปีนบันไดไป “ลูกหมึกผลักทำไมจะ” กระจายน้อยถาม “ก็อยากชักช้าทำไมละ” ลูกหมึกตอบแล้วลื่นไถลลงมาตามกระดานลื่น พร้อมกับหัวเราะเยาะเสียงดัง กระจายน้อยโกรธลูกหมึกมาก แต่ก็ไม่แสดงความรู้สึกโกรธออกมาได้แต่ประคองพาจิวไปทำแผลที่ห้องพยาบาล

ในตอนบ่ายเมื่อคุณครูรู้เรื่องที่เกิดขึ้น คุณครูจึงถามลูกหมึกว่า “ลูกหมึกไม่ชอบอยู่กับเพื่อนไม่ชอบเล่นกับเพื่อน ๆ หรือจะ” “ไม่ชอบ” ลูกหมึกก้มหน้าตอบเสียงอ่อย “ถ้าอย่างนั้นคุณครูจะให้ลูกหมึกเล่นคนเดียวนะจะ ต่อไปนี้เด็ก ๆ ทุกคนไม่ต้องเล่นกับลูกหมึกนะจะ” “ลูกหมึกก็เหงาแยชชะ หนูสงสารลูกหมึกะ” กระจายน้อยบอกคุณครู “แต่ลูกหมึกไม่รู้จักควบคุมความรู้สึก ของตัวเอง ไม่ทำตามกฎระเบียบที่ตกลงกัน การอยู่ร่วมกันนั้นจะต้องรู้จักอดทนไม่ทำตามใจตัวเองอย่างเดียวลูกหมึกอยู่คนเดียวจะได้ทำทุกอย่างตามใจตัวเองได้” ครูอธิบาย หลังจากนั้นจึงไม่มีเด็กคนไหนเล่นกับลูกหมึกเลย

วันหนึ่ง ขณะที่เด็ก ๆ เล่นของเล่นที่มุมของเล่นอย่างสนุกสนาน ลูกหมึกนั่งเล่นหุ่นยนต์อยู่คนเดียวอย่างเงียบเหงา เมื่อครูให้สัญญาณหมดเวลาเล่น เด็ก ๆ ช่วยกันเก็บของเล่นเข้าที่ให้เรียบร้อย มีเพียงลูกหมึกคนเดียวที่วางของเล่นทิ้งไว้ ไม่นำไปเก็บเข้าที่ คุณครูเห็นดังนั้นจึงบอกให้ลูกหมึกเก็บของเล่นให้เรียบร้อย แต่ลูกหมึกยื่นเฉย “หนูช่วยเก็บเองละ” กระจายน้อยพูดแล้วนำหุ่นยนต์ไปเก็บ “ดีมากจะกระจายน้อยที่หนูมีน้ำใจช่วยเหลือ” คุณครูชม แล้วหันไปพูดกับลูกหมึกว่า “ลูกหมึกไม่มีระเบียบเลยนะ การนำของเล่นมาเล่นเราต้องทำตามกฎระเบียบของห้องเรียน เมื่อเล่นแล้วต้องนำไปเก็บที่เดิมให้เรียบร้อย จำไว้นะจะ” ลูกหมึกก้มหน้าแต่ไม่พูดว่าอะไร

วันนี้เป็นวันหยุด ลูกหมิตื่นแต่เช้า เขาดีใจมากที่ไม่ต้องไปโรงเรียน เพราะไม่มีใครเล่นหรือพูดคุยด้วยเลย วันนี้เขาตั้งใจว่าจะไปเล่นที่บ้านกระต่ายน้อยให้สนุก “ลูกหมิตื่นจะไปไหนจะ ช่วยแม่กวาดบ้านก่อนได้ไหมจ๊ะ” แม่หมิตื่นเรียก “ผมจะไปเล่นที่บ้านกระต่ายน้อย” พุดจบลูกหมิตื่นก็ เดินออกจากบ้านไป แม่หมิตื่นมองตามลูกหมิตื่นด้วยความเหนื่อยหน่ายที่ลูกหมิตื่นเป็นเด็กไม่มีมารยาท ไม่สุภาพเรียบร้อย และไม่เคยช่วยงานบ้านเลย

“มาแต่เช้าเชียวนะจ๊ะลูกหมิตื่น” แม่กระต่ายทักทาย “ผมมาเล่นกับกระต่ายน้อยครับ กระต่ายน้อยตื่นหรือยังครับ” “ตื่นแล้วจ๊ะ แต่กำลังกวาดบ้านอยู่” แม่กระต่ายตอบลูกหมิตื่นเดิน เข้าไปหากระต่ายน้อย “มาเล่นกันเถอะ” ลูกหมิตื่น “ไม่ได้หรอกจ๊ะฉันกำลังช่วยแม่กวาดบ้าน ลูกหมิตื่นจะเล่นกวาดบ้านกับฉันไหมละ” ลูกหมิตื่นมองอยู่พักหนึ่งจึงเดินไปหยิบไม้กวาด แล้วพุด ว่า “เออ... เล่นกวาดบ้านน่าจะสนุกดีนะ” เด็กทั้งสองช่วยกันกวาดบ้านอย่างสนุกสนาน “เธอช่วย แม่กวาดบ้านทุกวันเลยหรือ” ลูกหมิตื่นถาม “จ๊ะ เพราะคุณแม่สอนว่า เด็กดีจะต้องเคารพเชื่อฟัง ผู้ใหญ่และช่วยงานบ้านจ๊ะ” ลูกหมิตื่นฟังและคิดในใจว่ากระต่ายน้อยช่างน่ารักจริงๆ พุดจากก็สุภาพ อ่อนหวาน แล้วยังมีน้ำใจ แบ่งปันสิ่งของให้เราอยู่เสมอ

เด็กทั้งสองเล่นหม้อข้าวหม้อแกงกันจนเที่ยง “ฉันหิวแล้วละ กระต่ายน้อยไปกิน อาหารที่บ้านฉันไหมจ๊ะ” ลูกหมิตื่น เพราะอยากตอบแทนที่กระต่ายน้อยดีกับเขา “ขอบใจจ๊ะ แต่ฉันต้องไปบอกคุณแม่ก่อนนะจ๊ะ” กระต่ายน้อยตอบ เด็กทั้งสองเดินจูงมือกันไปที่บ้านลูกหมิตื่น “สวัสดีคะคุณแม่หมิตื่น” กระต่ายน้อยไหว “สวัสดีจ๊ะ” แม่หมิตื่นตอบ “สวัสดีครับคุณแม่” ลูกหมิตื่นไหวคุณแม่บ้าง แม่หมิตื่นแปลกใจเล็กน้อยแต่ก็ยิ้มดีใจที่เห็นลูกหมิตื่นเปลี่ยนนิสัยเป็นเด็กมีมารยาท “วันนี้ให้ กระต่ายน้อยกินอาหารกับผมด้วยนะครับ” ลูกหมิตื่นขออนุญาต “ได้ซีจ๊ะ วันนี้แม่ทำอาหารอร่อยๆ ตั้งหลายอย่างนะ” แม่หมิตื่นตอบด้วยความดีใจ

ตอนบ่าย แม่หมิตื่นหันหน้าสัมผัสแก้วมาให้เด็กทั้งสอง “น้ำสัมผัสเย็นเจี๊ยบมาแล้วจ๊ะ” “ไชโย ไชโย คุณแม่ใจดีจังเลย มีน้ำสัมผัสอร่อยให้กินด้วย” ลูกหมิตื่นกระโดดโลดเต้น ส่วนกระต่าย น้อยไหวแล้วพุดว่า “ขอบพระคุณมากค่ะ หนูขอบดื่มน้ำสัมผัสค่ะ” ลูกหมิตื่นทำหน้าจ้อย แม่หมิตื่นจึงสอน ว่า “ลูกหมิตื่นจะแม่รู้ว่า ลูกดีใจ แต่ลูกต้องรู้จักระงับความรู้สึกไม่แสดงออกมากเกินไป ดูกระต่าย น้อยซีจ๊ะ” ดีใจก็ไม่กระโดดโลดเต้นเสียงดัง “ครับ” ลูกหมิตื่นพุดเสียงอ่อยอย่างยอมรับผิด

คืนนั้น แม่หมิตื่นเข้านอนแต่หัวค่ำ ลูกหมิตื่นกอดแม่แน่น “มีอะไรหรือจ๊ะ” แม่หมิตื่นถาม “ผมขอโทษครับแม่ ที่ผมดื้อ เอาแต่ใจตัวเอง และทำให้แม่ไม่สบายใจ” ลูกหมิตื่นพุดน้ำตาซึม “ไม่ เป็นไรหรอกจ๊ะ แม่ไม่โกรธลูกหรอก ลูกรู้สึกตัวก็ดีแล้ว ต่อไปลูกต้องเป็นคนดี มีมารยาทนะจ๊ะ” แม่หมิตื่นลูบหัวลูกหมิตื่นด้วยความเอ็นดู “แม่รู้ว่า ลูกทะเลาะกับเพื่อนที่โรงเรียน แล้วไม่มีใครเล่น หรือพูดคุยกับลูกใช่ไหมจ๊ะ” “ครับ พรุ่งนี้ผมจะไปขอโทษคุณครูและเพื่อนๆ ครับ” ลูกหมิตื่นพุดแล้ว กอดแม่แน่น แม่หมิตื่นหอมหน้าผากปลอบใจ แล้วพุดว่า “ดีแล้วจ๊ะ”

วันรุ่งขึ้น ลูกหมิตื่นมาถึงโรงเรียน แต่เช้า เห็นเพื่อนๆ กำลังช่วยคุณครูจัดห้องเรียน อย่างมีความสุข ลูกหมิตื่นเดินไปหาคุณครู “คุณครูครับ ผมขอโทษครับที่ผมดื้อ เอาแต่ใจตัวเอง

และไม่เชื่อฟังคุณครู” ลูกหมี่พูด พร้อมไหว้ขอโทษ คุณครูยิ้ม ดึงลูกหมี่เข้ามากอดแล้วพูดว่า “ครูดีใจจะที่ลูกหมี่สำนึกผิด เด็กๆ จะลูกหมี่เพื่อนของเรากลับใจเป็นคนดีแล้วจะ” เด็กๆทุกคน เข้ามายืนล้อมลูกหมี่ด้วยความเต็มใจ แล้วปรบมือให้ลูกหมี่เสียงดังก้องไปทั้งห้องเรียน

วันนี้ลูกหมี่เล่นกับกระต่ายน้อยและเพื่อนๆ อย่างมีความสุข เขาสัญญากับตัวเอง ว่า ต่อไปนี้เขาจะเป็นคนมีมารยาท พูดจาสุภาพเรียบร้อย ทำตามกฎระเบียบของโรงเรียน ช่วยเหลือแบ่งปันสิ่งของให้เพื่อนๆ และไม่เอาแต่ใจตัวเองอีกแล้ว เพราะทำให้เขามีความสุข เป็นที่รักของคุณแม่ คุณครู และเพื่อนๆ

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

คำชี้แจงการทำแบบฝึกหัด
ประกอบนิทานเรื่องลูกหมึกกลับใจ

1. เมื่อนักเรียนฟังนิทานจบแล้ว ให้นักเรียนอ่านนิทานอีก 1 ครั้ง
2. ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดลงในกระดาษคำตอบ
3. เมื่อนักเรียนทำแบบฝึกหัดเสร็จแล้ว ให้นักเรียนตรวจคำตอบจากเฉลยซึ่งครูแจกให้
ภายหลังการทำแบบฝึกหัดเสร็จแล้ว เป็นการฝึกให้นักเรียนมีคุณธรรม และซื่อสัตย์
ต่อตนเอง โดยที่ไม่แก้ข้อที่ผิด เป็นถูก ตามเฉลยนั้น

แบบฝึกหัด

ข้อคิดที่ได้จากนิทาน เรื่อง ลูกหมึกกลับใจ

คำสั่ง จงตอบคำถามจากเรื่องที่ย่าน

1. เมื่อดีใจเราไม่ควรแสดงออกอย่างไร
ตอบ.....
2. เมื่อเสียใจเราไม่ควรแสดงออกอย่างไร
ตอบ.....
3. ถ้านักเรียนเล่นฟุตบอลกับเพื่อนแล้วเหยียบเท้าเพื่อนนักเรียนควรกล่าววาจา
อย่างไร
ตอบ.....
4. เมื่อนักเรียนพบครูควรแสดงมารยาทอย่างไร
ตอบ.....
5. เมื่อนักเรียนเข้าห้องประชุมควรแสดงกริยาอย่างไร
ตอบ.....

เจตนาแบบฝึกหัด

1. ไม่กระโดดโลดเต้น ไม่หัวเราะเสียงดัง
2. ควรเก็บความรู้สึก ไม่แสดงออกให้ผู้อื่นรู้
3. ขอโทษ
4. ไหว้
5. สำรวม ไม่ส่งเสียงดัง

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

เกณฑ์การให้คะแนนกระบวนการทำงานกลุ่ม

ระดับคะแนน ประเด็น การประเมิน	4	3	2	1	น้ำหนัก ความ สำคัญ	คะแนน รวม
ความร่วมมือในการทำงาน	ทุกคนร่วมมือกันทำงานอย่างเต็มที่ทำให้ชิ้นงานออกมาดีที่สุดในที่สุด	ทุกคนร่วมมือกันทำงานอย่างเต็มที่ทำให้ชิ้นงานอยู่ในเกณฑ์ดี	ส่วนใหญ่ร่วมมือกันทำงานทำให้ชิ้นงานดีพอใช้	ส่วนใหญ่ทำงานไม่เต็มที่ สมาชิกไม่ให้ความร่วมมือในการทำงานทำให้ชิ้นงานไม่สมบูรณ์	2	8
ความกระตือรือร้น	ทุกคนอาสาทำงานหรือทำงานทันทีอย่างสนุกสนานจนงานสำเร็จในเวลาที่กำหนด	สมาชิกส่วนใหญ่อาสาทำงานอย่างสนุกสนานจนงานสำเร็จในเวลาที่กำหนด	สมาชิกส่วนน้อยอาสาทำงานจนงานสำเร็จในเวลาที่กำหนด	สมาชิกส่วนใหญ่หลีกเลี่ยงงาน มีอาการเบื่อหน่ายและทำงานไม่สำเร็จตามเวลาที่กำหนด	1	4
รวม					3	12

แบบบันทึกการให้คะแนนกระบวนการทำงานกลุ่ม

กลุ่ม ที่	ประเด็นคะแนน ชื่อ-สกุล	ความร่วมมือในการทำงาน	ความกระตือรือร้น	คะแนนรวม
		8	4	12

ชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เกณฑ์การให้คะแนนการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน
ที่แสดงออกโดยทางกาย วาจา ต่อผู้อื่น อย่างนุ่มนวล

คำชี้แจง คะแนนการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนแบ่งเป็น 3 ระดับ ดังนี้

ระดับการปฏิบัติ	3	หมายถึง	ปฏิบัติเป็นประจำ
	2	หมายถึง	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
	1	หมายถึง	ปฏิบัติน้อย
	๐	หมายถึง	รวม

ผลการประเมิน

1.00 - 1.49	หมายถึง	น้อย
1.50 - 2.49	หมายถึง	ปานกลาง
2.50 - 3.00	หมายถึง	ดีมาก

แบบสังเกตพฤติกรรม
เรื่อง ที่แสดงออกโดยทางกาย วาจา ต่อผู้อื่น อย่างนุ่มนวล

ที่	ชื่อ-สกุล	ให้อภัยแก่ผู้อื่น เมื่อผิดพลาด				ใช้กริยาวาจาต่อ ผู้อื่นอย่างสุภาพ นุ่มนวล				รับฟังปัญหาและ เป็นที่ปรึกษา				ผลการ ประเมิน
		1	2	3	ร	1	2	3	ร	1	2	3	ร	
1														
2														
3														
4														
5														
6														
7														
8														
9														
10														
11														
12														
13														
14														
15														
16														
17														
18														
19														
20														
21														
22														
23														
24														
25														
26														
27														
28														
29														
30														

ลงชื่อ

ผู้ประเมิน

(.....)

แผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มควบคุม ด้วยวิธีสอนตามปกติ

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
หน่วยการเรียนรู้ ความเมตตา กรุณา	
เรื่องที่ 3 การไม่เอาเปรียบผู้อื่น	เวลาเรียน 2 ชั่วโมง

มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น

ส.1.2 ยึดมั่นในศีลธรรมการกระทำความดีมีค่านิยมที่ดีงามและศรัทธา
พระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ

ส.1.2.1 ชื่นชมการทำความดีของบุคคลในสังคม

สาระสำคัญ

การไม่เอาเปรียบผู้อื่น จะทำให้สังคมมีความสุข

สาระการเรียนรู้

การไม่เอาเปรียบผู้อื่น

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนให้ความร่วมมือในการทำงานกลุ่มหรืองานส่วนรวม
2. นักเรียนสามารถอธิบายการปฏิบัติตนไม่เอาเปรียบผู้อื่นได้
3. นักเรียนสามารถบอกผลดีของการปฏิบัติไม่เอาเปรียบผู้อื่นได้
4. นักเรียนสามารถนำหลักธรรมไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

กระบวนการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 ขั้นนำ

1. ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนา เหตุการณ์ในชั้นเรียนของนักเรียน เช่น
 - การทำเวรทำความสะอาดห้องเรียน
 - การทำงานกลุ่มที่ครูมอบหมาย
2. ให้นักเรียนเล่าเหตุการณ์ตามเหตุการณ์จริงได้แก่ ในกลุ่มของตน จะมีผู้ที่ไม่ช่วยทำเวร แกล้งมาโรงเรียนสาย หรือไม่ช่วยเพื่อนทำ ส่วนการทำงานกลุ่มที่ครูมอบหมายจะมีผู้ทำเพียง 1 คน หรือ 2 คน นอกนั้นจะไม่ช่วยทำ การประพฤติดังนี้ว่ามีความรู้สึกอย่างไรและบันทึกไว้

ขั้นที่ 2 ขั้นสอน

1. ครูให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น ว่าการกระทำจากที่นักเรียนเล่าในข้อ 1.2 มีลักษณะเป็นเช่นไร (เอาเปรียบผู้อื่น)
2. ครูเล่านิทาน เรื่องโมโทหิวให้นักเรียนฟังแล้วให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นตอบคำถามจากเรื่องด้วยวาจา ดังนี้
 - ทำไมอีกา จึงไปเกาะอยู่บนต้นไม้ (เพราะมันจะกินลูกไทร)
 - อีกา เกาะอยู่บนต้นไม้ตั้งแต่เมื่อไร (ลูกไทรดิบจนลูกไทรสุก)
 - ใครเก็บลูกไทรที่กำลังจะสุกไปไว้ในรังทุกวัน (กระรอก)
 - สุดท้ายอีกาทำอย่างไรกับกระรอก (กินกระรอกเป็นอาหาร)
 - นิทานเรื่องนี้ ให้ข้อคิดอย่างไร (ความเห็นแก่ตัว เอาใจเอาเปรียบผู้อื่นย่อมจะได้รับความเดือดร้อน)

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

1. ครูและนักเรียนถามความรู้สึก 3-4 คนและร่วมกันสรุป การไม่เอาใจเอาเปรียบผู้อื่น จะทำให้อยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข สังคมจะมีความสุข ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีน้ำใจต่อกัน
2. ครูแนะนำให้นักเรียนบันทึกการประพาดิคน ไม่เอาเปรียบผู้อื่น แล้วส่งครูตรวจ 1 สัปดาห์

สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

นิทานเรื่อง โมโทหิว

การวัดผลประเมินผล

1. วิธีการวัดผลและประเมินผล
 - 1.1 ด้านความรู้
 - 1.1.1 จากการสังเกตการตอบคำถาม
 - 1.1.2 จากการตรวจการเขียนเล่าประสบการณ์
 - 1.2 ด้านทักษะ/กระบวนการ
 - 1.2.1 จากการให้เหตุผล แสดงข้อคิดจากเรื่องที่ฟัง
 - 1.2.2 จากการอภิปรายสรุปจากเรื่องที่ฟัง
 - 1.3 ด้านคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยม
 - 1.3.1 จากการสังเกตพฤติกรรมกลุ่ม
 - 1.3.2 จากการสังเกตพฤติกรรมที่แสดงออกโดยการไม่เอาเปรียบผู้อื่น

2. เครื่องมือวัดและประเมินผล

2.1 แบบสังเกตพฤติกรรมกลุ่ม

2.2 แบบสังเกตพฤติกรรมที่แสดงออกโดยการไม่เอาเปรียบผู้อื่น

3. เกณฑ์การวัดผลและประเมินผล

เครื่องมือการวัดผลและประเมินผล ข้อ 2.1 และ 2.2 นักเรียนต้องผ่านระดับ 3
จึงจะถือว่าผ่าน

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

นิทานเรื่อง โมโหหิว

(ภุริวัฒน์ พช.บ.ป.ช.๗ และผู้วิจัยต่อเติมบ้าง)

อีกาหิวโหยตัวหนึ่ง เกาะอยู่บนต้นไม้ มันเห็นว่าลูกไทรยังดิบอยู่ จึงเฝ้ารอคอยให้ลูกไทรสุก มันจึงเกาะที่ต้นไม้ทุกวัน แต่เจ้ากระรอกน้อยซึ่งอาศัยอยู่บนต้นไม้ ได้เก็บลูกไทรที่กำลังจะสุกไปไว้ในรังของมันทุกวันเหมือนกัน เมื่ออีกาเห็นดังนั้น อีกาก็ต่อว่ากระรอกว่า

“เจ้านี้ช่างเห็นแก่ตัวเสียเหลือเกิน ข้าอุตส่าห์รอคอยลูกไทรให้สุกเสียก่อน เจ้ากลับไปเก็บไว้กินคนเดียว” อีกาต่อว่ากระรอก ด้วยความโมโห

“มันก็เป็นเรื่องที่ช่วยไม่ได้ ลูกไทรไม่ได้เป็นสมบัติของใคร ข้ามีสิทธิ์ที่จะทำยังไงก็ได้” กระรอกพูดขึ้นอย่างสำพองใจ

“อย่างนั้นหรือ ถ้าฉันเจ้าก็ไม่ได้เป็นสมบัติของใคร ก็เป็นอาหารของข้าได้สิ” ด้วยความโมโหหิว อีกาไม่รอช้า ไล่จิกกระรอกแล้วกินเป็นอาหารอย่างหิวโหย

ส่วนลิง ซึ่งมองเห็นเหตุการณ์ดังกล่าวก็นึกตำหนิอีกาและพูดว่า “เจ้าช่างใจร้ายเสียเหลือเกินไม่มีความเมตตากรุณาบ้างเลย น่าจะมีการแบ่งปันหรือเสียสละ หรือควรให้อภัยเพื่อนๆ ด้วยกัน มิฉะนั้น เราจะเสียเพื่อนไป” อีกาไม่ฟังยังโมโหอยู่ จึงบอกว่าข้าไม่ฟังเจ้าหรอก เจ้าลิงจึงไปบอกกลับลิงโตเจ้าป่าว่า อีกาใจร้ายไม่มีความเมตตาต่อเพื่อนๆ เลยจิกกินเจ้ากระรอกถึงแก่ความตาย

ฝ่ายเจ้าลิงโตถามลิง “ว่าเป็นเพราะเหตุใดอีกาจึงทำเช่นนั้น” ลิงจึงเล่าเรื่องให้ฟังตั้งแต่ต้นจนจบ

เจ้าลิงโตจึงพูดให้ลิงฟังว่า สัตว์ทั้งสองคืออีกา และกระรอกนั้นผิดไม่มีคุณธรรมทั้งคู่ แต่เจ้ากระรอกเป็นฝ่ายผิดก่อนที่เอาเปรียบเพื่อน เอาของไปเป็นของตัวเองฝ่ายเดียวเป็นการเอาเปรียบเพื่อนเกินไป ส่วนการกระทำของกาก็ไม่ดีขาดสติ ถือความโมโห และไม่มีจิตเมตตา ใจโหดร้าย ต่อไปก็จะมีใครคบหาอีก.

เกณฑ์การให้คะแนนกระบวนการทำงานกลุ่ม

ระดับคะแนน ประเด็น การประเมิน	4	3	2	1	น้ำหนัก ความ สำคัญ	คะแนน รวม
ความร่วมมือในการทำงาน	ทุกคนร่วมมือกันทำงานอย่างเต็มที่ทำให้ชิ้นงานออกมามีคุณภาพที่สุด	ทุกคนร่วมมือกันทำงานอย่างเต็มที่ทำให้ชิ้นงานอยู่ในเกณฑ์ดี	ส่วนใหญ่ร่วมมือกันทำงานทำให้ชิ้นงานดีพอใช้	ส่วนใหญ่ทำงานไม่เต็มที่ สมาชิกไม่ให้ความร่วมมือในการทำงานทำให้ชิ้นงานไม่สมบูรณ์	2	8
ความกระตือรือร้น	ทุกคนอาสาทำงานหรือทำงานทันทีอย่างสนุกสนานจนงานสำเร็จในเวลาที่กำหนด	สมาชิกส่วนใหญ่อาสาทำงานอย่างสนุกสนานจนงานสำเร็จในเวลาที่กำหนด	สมาชิกส่วนน้อยอาสาทำงานจนสำเร็จในเวลาที่กำหนด	สมาชิกส่วนใหญ่หลีกเลี่ยงงานมีอาการเบื่อหน่ายและทำงานไม่สำเร็จตามเวลาที่กำหนด	1	4
รวม					3	12

แบบบันทึกการให้คะแนนกระบวนการทำงานกลุ่ม

กลุ่ม ที่	ประเด็นคะแนน ชื่อ-สกุล	ความร่วมมือในการทำงาน	ความกระตือรือร้น	คะแนนรวม
		8	4	12

ชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

**เกณฑ์การให้คะแนนการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน
ที่แสดงออกโดยการไม่เอาเปรียบ**

คำชี้แจง คะแนนการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนแบ่งเป็น 3 ระดับ ดังนี้

ระดับการปฏิบัติ	3	หมายถึง	ปฏิบัติเป็นประจำ
	2	หมายถึง	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
	1	หมายถึง	ปฏิบัติน้อย
	ร	หมายถึง	รวม

ผลการประเมิน

1.00 - 1.49	หมายถึง	น้อย
1.50 - 2.49	หมายถึง	ปานกลาง
2.50 - 3.00	หมายถึง	ดีมาก

แบบสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน
เรื่อง การแสดงออกโดยการไม่เอาเปรียบ

ที่	ชื่อ-สกุล	ให้ความร่วมมือใน การทำงานกลุ่ม หรืองานส่วนรวม				ไม่เบียดเบียนผู้อื่น ให้เดือดร้อน				ไม่สนับสนุนส่งเสริม ให้บุคคลเอาเปรียบ				ผลการ ประเมิน
		1	2	3	ร	1	2	3	ร	1	2	3	ร	
1														
2														
3														
4														
5														
6														
7														
8														
9														
10														
11														
12														
13														
14														
15														
16														
17														
18														
19														
20														
21														
22														
23														
24														
25														
26														
27														
28														
29														
30														

ลงชื่อ

ผู้ประเมิน

(.....)

แผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มควบคุม ด้วยวิธีสอนตามปกติ

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
 หน่วยการเรียนรู้ ความเมตตา กรุณา
 เรื่องที่ 4 การร่วมบริจาคทรัพย์สินเพื่อส่วนรวม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

เวลาเรียน 2 ชั่วโมง

มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น

ส.1.2: ยึดมั่นในศีลธรรมการกระทำความดีมีค่านิยมที่ดีงามและศรัทธา
 พระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ

ส.1.2.1: ชื่นชมการทำความดีของบุคคลในสังคม

ส.1.2.2: เห็นคุณค่าการทำความดีของบุคคลสำคัญและเสนอเป็นแนวทางการ
 ประพฤติของตนเอง กลุ่มเพื่อนและสังคมใกล้ตัวเพื่อการอยู่ร่วมกันได้อย่างสันติสุข

สาระสำคัญ

การร่วมบริจาคทรัพย์สินเพื่อส่วนรวม เป็นการทำประโยชน์ให้กับสังคม

สาระการเรียนรู้

การร่วมบริจาคทรัพย์สินเพื่อส่วนรวม

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนอธิบายการบริจาคทรัพย์สินในกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียนหรือสาธารณ
 ใต้
2. นักเรียนแสดงความคิดเห็น การบริจาค ช่วยผู้ประสบภัย
3. นักเรียนสามารถสรุปวิธีการบริจาคทรัพย์สินเพื่อส่วนรวมได้
4. นักเรียนรับบริจาคและบริจาคให้ผู้อื่นเมื่อเดือดร้อนได้

กระบวนการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 ขั้นนำ

1. นักเรียนอ่านนิทานเรื่อง สามสหาย ให้เพื่อน ๆ ฟัง
2. นักเรียนร่วมกันสนทนาเนื้อเรื่องจากนิทานเรื่อง สหายทั้งสาม

ขั้นที่ 2 ขั้นสอน

1. ครูนำภาพผู้ประสบภัยน้ำท่วมที่จังหวัดอ่างทอง ให้นักเรียนพิจารณา
 ศึกษาและร่วมกันวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้น

2. นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นถึงความเดือดร้อนของผู้ประสบภัยน้ำท่วม เช่น เราควรช่วยเหลือบริจาคทรัพย์สินสิ่งของที่จำเป็นไปช่วยเหลือ

3. นักเรียนเล่าเรื่องจากข่าวที่มีผู้ช่วยเหลือผู้ประสบภัยน้ำท่วม เช่น รับประทานอาหารจากประชาชนทั่วประเทศ โดยให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นว่า จะช่วยเหลือได้อย่างไรในฐานะเยาวชน

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

3.1 ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายสรุป การบริจาคทรัพย์สินเพื่อส่วนรวม เป็นการทำประโยชน์เพื่อส่วนรวม เป็นการบริจาคทาน แสดงความเมตตา กรุณา ต่อ มนุษย์ด้วยกัน

3.2 นักเรียนจัดกิจกรรมรับและบริจาคสิ่งของ และนำไปมอบให้ผู้เดือดร้อน
สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

1. นิทานเรื่อง สหายทั้งสาม
2. แผนภาพสถานการณ์ผู้ประสบภัยน้ำท่วมจังหวัดอ่างทอง

การวัดผลประเมินผล

1. วิธีการวัดผลและประเมินผล

1.1 ด้านความรู้

- 1.1.1 สังเกตจากการสนทนาเนื้อเรื่องจากนิทานที่ฟัง

1.2 ด้านทักษะ/กระบวนการ

1.2.1 จากการแสดงความคิดเห็น อภิปราย สรุปเรื่อง การเสียสละบริจาคทรัพย์สินเพื่อส่วนรวม

1.2.2 จากการเล่าประสบการณ์ร่วมบริจาคทรัพย์สินเพื่อส่วนรวมของนักเรียนเป็นรายบุคคล

1.2.3 จากการจัดกิจกรรมการรับและบริจาคทรัพย์สินให้ผู้เดือดร้อนของนักเรียน

1.3 ด้านคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยม

จากการสังเกตพฤติกรรมที่แสดงออกโดยร่วมบริจาคทรัพย์สินเพื่อส่วนรวม

2. เครื่องมือวัดและประเมินผล

แบบสังเกตพฤติกรรมที่แสดงออกโดยร่วมบริจาคทรัพย์สินเพื่อส่วนรวม

3. เกณฑ์การวัดผลและประเมินผล

เครื่องมือการวัดผลและประเมินผล ข้อ 2 นักเรียนต้องผ่านระดับ 3 จึงจะถือว่าผ่าน

นิทานเรื่องสหายทั้งสาม (รวบรวมโดย ประมวลมาศ จันทรจุฬา)

ณ หมู่บ้านแห่งหนึ่ง มีชายหนุ่มชื่อแดง อิน คำ ทั้งสามเป็นเพื่อนที่สนิทและรักกันมาก พวกเขาโตมาด้วยกัน เวลาผ่านไปพวกเขาได้แยกย้ายไปทำงานยังต่างจังหวัด แต่ก็คอยส่งจดหมายติดต่อกันมาโดยตลอด

จนกระทั่งเมื่อฤดูหนาวมาถึง แดงซึ่งฐานะไม่ค่อยดีนัก ไม่มีเงินที่จะซื้อเสื้อกันหนาวและอาหาร เขาคิดว่าอินกับคำคงช่วยเหลือได้ จึงเขียนจดหมายเพื่อขอความช่วยเหลือจากอินและคำ

เมื่ออินได้ทราบข่าวว่าเพื่อนเด็กร้อนก็รีบช่วยเหลือ ส่งเสื้อกันหนาวและอาหารแห้งไปให้ทันที ส่วนคำก็ได้เขียนจดหมายอย่างดีไปให้แดง มีใจความว่า

“ฉันมีเสื้อกันหนาวอยู่ก็จริง แต่ฉันก็จำเป็นต้องใช้มันเหมือนกัน แล้วฉันจะหาวิธีช่วยเหลือนายในภายหลังก็แล้วกันนะแดงเพื่อนรัก อย่างไรก็ตามขอทบทวนอีกกระยะนะเพื่อนเอ๋ย”

ต่อมาฐานะของแดงก็มั่งมีขึ้น เขามีทุกสิ่งทุกอย่าง ไม่ขาดแคลนเหมือนแต่ก่อนแดงได้เชิญเพื่อนทั้งสองมากินข้าวที่บ้าน คำก็ได้มาหาแดงพร้อมกับเสื้อกันหนาวอย่างดีหลายตัว แต่แดงเอ๋ยกับคำว่า

“ฉันขอบใจนายมาก แต่ฉันไม่ต้องการมันแล้วละ และตอนนี้ฉันก็มีเสื้อกันหนาวที่ดีกว่าตัวนี้หลายเท่านี้”

คำรู้สึกอับอายและเสียใจในการกระทำของตัวเอง เขาได้แต่คิดในใจว่า

“ฉันควรจะช่วยเหลือเพื่อนตอนที่เขาต้องการความช่วยเหลือ เพราะมาช่วยในตอนที่เขาไม่ต้องการนั้นมันไม่เกิดประโยชน์อะไร”

แผนภาพสถานการณ์ ช่วยเหลือ ผู้ประสบภัยน้ำท่วม

(หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ, (14 ตุลาคม 2549), ปีที่ 57 ฉบับที่ 17798, หน้า 1)

(หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ, (18 ตุลาคม 2549), ปีที่ 57 ฉบับที่ 17802, หน้า 1)

เกณฑ์การให้คะแนนกระบวนการทำงานกลุ่ม

ระดับคะแนน ประเด็น การประเมิน	4	3	2	1	น้ำหนัก ความ สำคัญ	คะแนน รวม
ความร่วมมือในการทำงาน	ทุกคนร่วมมือกันทำงานอย่างเต็มที่ทำให้ชิ้นงานออกมาดีที่สุดในที่สุด	ทุกคนร่วมมือกันทำงานอย่างเต็มที่ทำให้ชิ้นงานอยู่ในเกณฑ์ดี	ส่วนใหญ่ร่วมมือกันทำงานทำให้ชิ้นงานดีพอใช้	ส่วนใหญ่ทำงานไม่เต็มที่ สมาชิกไม่ให้ความร่วมมือในการทำงานทำให้ชิ้นงานไม่สมบูรณ์	2	8
ความกระตือรือร้น	ทุกคนอาสาทำงานหรือทำงานกันเป็นอย่างดี สนุกสนานจนงานสำเร็จในเวลาที่กำหนด	สมาชิกส่วนใหญ่อาสาทำงานอย่างสนุกสนานจนงานสำเร็จในเวลาที่กำหนด	สมาชิกส่วนน้อยอาสาทำงานจนงานสำเร็จในเวลาที่กำหนด	สมาชิกส่วนใหญ่หลีกเลี่ยงงาน มีอาการเบื่อหน่ายและทำงานไม่สำเร็จตามเวลาที่กำหนด	1	4
รวม					3	12

แบบบันทึกการให้คะแนนกระบวนการทำงานกลุ่ม

กลุ่ม ที่	ประเด็นคะแนน ชื่อ-สกุล	ความร่วมมือในการทำงาน	ความกระตือรือร้น	คะแนนรวม
		8	4	12

ชื่อ.....ผู้ประเมิน
(.....)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เกณฑ์การให้คะแนนการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน
ที่แสดงออกโดยรวมบริจาคตฤษฎีสินเพื่อส่วนรวม

คำชี้แจง คะแนนการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนแบ่งเป็น 3 ระดับ ดังนี้

ระดับการปฏิบัติ	3	หมายถึง	ปฏิบัติเป็นประจำ
	2	หมายถึง	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
	1	หมายถึง	ปฏิบัติน้อย
	ร	หมายถึง	รวม

ผลการประเมิน

1.00 - 1.49	หมายถึง	น้อย
1.50 - 2.49	หมายถึง	ปานกลาง
2.50 - 3.00	หมายถึง	ดีมาก

แบบสังเกตพฤติกรรม
เรื่อง การแสดงออกโดยร่วมบริจาคทรัพย์สินเพื่อส่วนรวม

ที่	ชื่อ-สกุล	ร่วมบริจาคทรัพย์สิน ในกิจกรรมต่าง ของโรงเรียนหรือ สาธารณะ				บริจาคทรัพย์สินให้ ผู้ประสบภัย				ช่วยรณรงค์ในการหา ทุนช่วยเหลือผู้ เดือดร้อน				ผลการ ประเมิน
		1	2	3	ร	1	2	3	ร	1	2	3	ร	
1														
2														
3														
4														
5														
6														
7														
8														
9														
10														
11														
12														
13														
14														
15														
16														
17														
18														
19														
20														
21														
22														
23														
24														
25														
26														
27														
28														
29														
30														

ลงชื่อ

ผู้ประเมิน

(.....)

แผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มควบคุม ด้วยวิธีสอนตามปกติ

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

หน่วยการเรียนรู้ ความเมตตา กรุณา

เรื่องที่ 5 การเสียสละเวลาปฏิบัติกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชนและสังคม

เวลาเรียน 2 ชั่วโมง

มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น

ส.1.2: ยึดมั่นในศีลธรรม การทำความดี มีค่านิยมที่ดีงาม และศรัทธา พระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ

ส.1.2.1: ชื่นชมการทำความดีของบุคคลในสังคม

ส.1.2.2: เห็นคุณค่าการทำความดีของบุคคลสำคัญและเสนอเป็นแนวทางการประพฤติของตนเอง กลุ่มเพื่อนและสังคมใกล้ตัวเพื่อการอยู่ร่วมกันได้อย่างสันติสุข

สาระสำคัญ

การเสียสละเวลาปฏิบัติกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชนและสังคมเป็นการกระทำที่อยู่ร่วมกันได้อย่างสันติสุข

สาระการเรียนรู้

การเสียสละเวลาปฏิบัติกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชนและสังคม

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนอธิบายการทำกิจกรรมพัฒนาโรงเรียนได้
2. นักเรียนแสดงความคิดเห็น ต่อด้านภัยสังคม เช่นรณรงค์ด้านยาเสพติดได้
3. นักเรียนสามารถบอกวิธีชักชวนผู้อื่นบำเพ็ญประโยชน์ เพื่อส่วนรวมได้

กระบวนการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 ขั้นนำ

1. ครูนำภาพเหตุการณ์น้ำท่วม อุบัติเหตุบนท้องถนน เช่นรถชนกัน แล้วให้นักเรียนเล่าเรื่องจากภาพ หรือเล่าประสบการณ์ของคนให้เพื่อน

2. ครูให้นักเรียนพิจารณาหน่วยงานที่เข้าไปช่วยเหลือ เช่นสมาคมต่างๆ มูลนิธิต่างๆ จากนั้นให้นักเรียนเล่าเรื่องการปฏิบัติหน้าที่ของมีประสบการณ์เล่าเรื่องของการทำงาน ของมูลนิธิปอเต็กตึ๊ง

ขั้นที่ 2 ขั้นสอน

1. ครูเล่าเรื่อง การเสียสละเวลาปฏิบัติกิจกรรมของมูลนิธิ คือไม่มีเงินเดือน เป็นการทำงานที่เสียสละเวลาที่ช่วยเหลือทำประโยชน์ให้กับสังคม เช่น ช่วยเหลือผู้ประสบภัย ช่วยเหลือเก็บศพจากอุบัติเหตุ บนท้องถนน
2. ครูให้นักเรียนผลัดกันเล่ากิจกรรมที่นักเรียนเคยปฏิบัติให้แก่โรงเรียน
3. นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 4 คน ระดมความคิด เขียนกิจกรรมโครงการ นำปัญหาประโยชน์ต่อโรงเรียน ชุมชนที่ตนอาศัย เช่น ทำความสะอาดพัฒนาโรงเรียน ร่วมกิจกรรมกับโรงเรียน และชุมชน พัฒนาวัด เป็นต้น
4. ตัวแทนกลุ่มนำเสนอรายงานหน้าชั้นเรียน ครูอธิบายเพิ่มเติม แล้วส่งผลงานให้ครูตรวจ

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายสรุป เรื่องการเสียสละเวลาปฏิบัติกิจกรรม ที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชนและสังคมเป็นการแสดงเมตตา กรุณาต่อเพื่อนมนุษย์

สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

1. ภาพเหตุการณ์ น้ำท่วม
2. สถานการณ์ ของมูลนิธิปอเต็กตึ๊ง

การวัดผลประเมินผล

1. วิธีการวัดผลและประเมินผล
 - 1.1 ด้านความรู้
 - 1.1.1 จากการตอบคำถามจากสถานการณ์ที่กำหนด
 - 1.1.2 จากการตรวจผลงานการเขียนกิจกรรม
 - 1.2 ด้านทักษะ/กระบวนการ
 - 1.2.1 จากการให้เหตุผล อธิบาย สรุป
 - 1.2.2 จากการสังเกตการนำเสนอผลงานรายงานหน้าชั้น
 - 1.3 ด้านคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยม
 - 1.3.1 จากการสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม
 - 1.3.2 จากการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนที่แสดงออกโดยการเสียสละเวลาปฏิบัติกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชนและสังคม
2. เครื่องมือวัดและประเมินผล
 - 2.1 แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

2.2 แบบสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนที่แสดงออกโดยการเสียสละ
เวลาปฏิบัติกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชนและสังคม

3. เกณฑ์การวัดผลและประเมินผล

เครื่องมือการวัดผลและประเมินผล ข้อ 2.1 และ 2.2 นักเรียนต้องผ่านระดับ 3
จึงจะถือว่าผ่าน

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

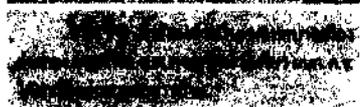
แผนภาพสถานการณ์ ช่วยเหลือ ผู้ประสบภัยน้ำท่วม

(หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ, (14 ตุลาคม 2549), ปีที่ 57 ฉบับที่ 17798, หน้า 1)

▲ **ชีวิตคนทิ้ง** เจ้าหน้าที่ระดมซ่อมแซมถนนสายโพธิ์พระยา-ท่าเรือ บริเวณหน้าโรงเรียนสตรีอ่างทอง อ.เมืองอ่างทอง ที่ถูกกระแสน้ำพัดจนพังเสียหาย 1 ช่องทางจราจร ขณะที่ระดับน้ำในพื้นที่ยังคงท่วมสูงหลายแห่ง.

(หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ, (18 ตุลาคม 2549), ปีที่ 57 ฉบับที่ 17802, หน้า 1)

แผนภาพสถานการณ์ ของมูลนิธิปอเต็กตึ๊ง ช่วยเหลือ ผู้ประสบภัย

(หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ, (14 ตุลาคม 2549), ปีที่ 57 ฉบับที่ 17798, หน้า 1)

(หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ, (18 ตุลาคม 2549), ปีที่ 57 ฉบับที่ 17802, หน้า 1

เกณฑ์การให้คะแนนกระบวนการทำงานกลุ่ม

ระดับคะแนน ประเด็น การประเมิน	4	3	2	1	น้ำหนัก ความ สำคัญ	คะแนน รวม
ความร่วมมือในการทำงาน	ทุกคนร่วมมือกันทำงานอย่างเต็มที่ทำให้ชิ้นงานออกมามีคุณภาพที่สุด	ทุกคนร่วมมือกันทำงานอย่างเต็มที่ทำให้ชิ้นงานอยู่ในเกณฑ์ดี	ส่วนใหญ่ร่วมมือกันทำงานทำให้ชิ้นงานดีพอใช้	ส่วนใหญ่ทำงานไม่เต็มที่ สมาชิกไม่ให้ความร่วมมือในการทำงานทำให้ชิ้นงานไม่สมบูรณ์	2	8
ความกระตือรือร้น	ทุกคนอาสาทำงานหรือทำงานทันทีอย่างสนุกสนานจนงานสำเร็จในเวลาที่กำหนด	สมาชิกส่วนใหญ่อาสาทำงานอย่างสนุกสนานจนงานสำเร็จในเวลาที่กำหนด	สมาชิกส่วนน้อยอาสาทำงานจนงานสำเร็จในเวลาที่กำหนด	สมาชิกส่วนใหญ่หลีกเลี่ยงงานมีอาการเบื่อหน่ายและทำงานไม่สำเร็จตามเวลาที่กำหนด	1	4
รวม					3	12

แบบบันทึกการให้คะแนนกระบวนการทำงานกลุ่ม

กลุ่ม ที่	ประเด็นคะแนน ชื่อ-สกุล	ความร่วมมือในการทำงาน	ความกระตือรือร้น	คะแนนรวม
		8	4	12

ชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

**เกณฑ์การให้คะแนนการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน
ที่แสดงออกโดยเสียสละเวลาปฏิบัติกิจกรรม
ที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชนและสังคม**

คำชี้แจง คะแนนการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนแบ่งเป็น 3 ระดับ ดังนี้

ระดับการปฏิบัติ	3	หมายถึง	ปฏิบัติเป็นประจำ
	2	หมายถึง	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
	1	หมายถึง	ปฏิบัติน้อย
	ร	หมายถึง	รวม

ผลการประเมิน

1.00 - 1.49	หมายถึง	น้อย
1.50 - 2.49	หมายถึง	ปานกลาง
2.50 - 3.00	หมายถึง	ดีมาก

แบบสังเกตพฤติกรรม
เรื่อง การแสดงออกโดยเสียสละเวลาปฏิบัติกิจกรรม
ที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชนและสังคม

ที่	ชื่อ-สกุล	ร่วมกิจกรรมพัฒนาโรงเรียน				ร่วมแรงร่วมใจต่อต้านภัยสังคม เช่น รณรงค์ต่อต้านยาเสพติด				ชักชวนผู้อื่นบำเพ็ญประโยชน์				ผลการประเมิน
		1	2	3	ร	1	2	3	ร	1	2	3	ร	
1														
2														
3														
4														
5														
6														
7														
8														
9														
10														
11														
12														
13														
14														
15														
16														
17														
18														
19														
20														
21														
22														
23														
24														
25														
26														
27														
28														
29														
30														

ลงชื่อ

ผู้ประเมิน

(.....)

ภาคผนวก จ
แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
คุณธรรม จริยธรรม ด้านความเมตตา กรุณา
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคุณธรรม จริยธรรม ด้านความเมตตา กรุณา
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

คำชี้แจง

1. แบบทดสอบฉบับนี้เป็นแบบทดสอบแบบปรนัยชนิด 4 ตัวเลือก เพื่อวัดความสามารถทางด้านความรู้ และความคิดเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม ด้านความเมตตา
2. วิธีตอบ ให้นักเรียนเลือกตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว แล้วเขียนเครื่องหมาย ลงในกระดาษคำตอบที่แจกให้ ให้ตรงกับข้อคำถามที่นักเรียนเลือก
3. การให้คะแนน ข้อที่ตอบถูกต้อง 1 คะแนน ข้อที่ตอบผิดได้ 0 คะแนน
4. เวลาในการทำแบบทดสอบใช้เวลา 1 ชั่วโมง เมื่อทำเสร็จแล้วให้ส่งกระดาษคำตอบ และแบบทดสอบคืนที่กรรมการคุมสอบ

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคุณธรรม จริยธรรม
ด้านความเมตตา กรุณา
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม **ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4**

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ทับข้อที่ถูกต้องที่สุดลงในกระดาษคำตอบ

1. ข้อใดเป็นลักษณะของคนที่มีความเมตตา กรุณา
 - ก. ก้อยแบ่งขนมให้เพื่อนรับประทาน
 - ข. กิกเก็บของได้ส่งคืนเจ้าของ
 - ค. แก้วเข้าแถวซื้ออาหารกลางวัน
 - ง. แก้วลอกการบ้านเพื่อน

2. คนที่มีความเมตตา กรุณา จะมีลักษณะดังข้อใด
 - ก. ช่วยเหลือเพื่อนด้วยความเต็มใจ
 - ข. ให้อภัยผู้อื่นเมื่อทำผิดพลาด
 - ค. ไม่เบียดเบียนผู้อื่นให้เดือดร้อน
 - ง. ถูกทุกข้อ

3. คนที่มีความเมตตา กรุณา จะได้รับผลดีอย่างไร
 - ก. มีเพื่อนมาก
 - ข. มีความสุขทางใจ
 - ค. มีทรัพย์สินสมบัติมาก
 - ง. มีสติปัญญาฉลาด

4. ข้อใดเป็นการแสดงออกโดยความมีน้ำใจ เอื้ออาทรต่อผู้อื่นด้วยความเต็มใจ
 - ก. น้อยหน้าช่วยเพื่อนทำความสะอาดห้องเรียนด้วยความเต็มใจ
 - ข. หนูนิตช่วยครูถือของเพราะอยากให้เพื่อนรู้ว่าเป็นคนมีน้ำใจ
 - ค. หมูแฮม ขโมยเงินแม่มาซื้อของให้ครู
 - ง. น้องน้อยให้เพื่อนลอกการบ้านเพราะกลัวเพื่อนถูกทำโทษ

5. ความเมตตา กรุณา เป็นส่วนหนึ่งของข้อใด
- ก. อิทธิบาท 4
 - ข. พรหมวิหาร 4
 - ค. สังคหวัตถุ 4
 - ง. อริยสัจ 4
6. การมีความเมตตา กรุณา สอดคล้องกับเบญจศีล ข้อใด
- ก. ไม่ทำร้ายชีวิตและร่างกายผู้อื่น
 - ข. ไม่ลักขโมย ไม่ทำลายทรัพย์สินของผู้อื่น
 - ค. ไม่พูดโกหก ไม่กล่าววาจาเบียดเบียนผู้อื่น
 - ง. เว้นจากสารเสพติดให้โทษต่างๆ
7. ความเมตตา กรุณา เกี่ยวข้องกับโอวาท 3 ในข้อใด
- ก. เบญจศีล
 - ข. เบญจธรรม
 - ค. ทุจจิต
 - ง. สุจจิต
8. ข้อใดมิใช่พรหมวิหาร 4 ธรรมประจำใจอันประเสริฐ
- ก. สมานี
 - ข. มุทิตา
 - ค. เมตตา กรุณา
 - ง. อุเบกขา
9. ใครเป็นคนที่มีความเมตตา กรุณา
- ก. จ้อย สงสารลูกหมา
 - ข. ดาล ไม่อยากให้เพื่อนมีความสุข
 - ค. ไก่ อิจฉาเพื่อน
 - ง. หมู อยากให้เพื่อนมีความสุข

10. ใครมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่
- โอ แยกขนมเพื่อน
 - ป้อม แกล้งเพื่อน
 - จอย แบ่งขนมให้เพื่อน
 - ปอ อดทนต่อคำติฉินนินทา
11. ข้อใดไม่ใช่ ประเภทของความเมตตา กรุณา
- การแสดงความมีน้ำใจ เอื้ออาทรต่อผู้อื่นด้วยความเต็มใจ
 - การแสดงออกทางกาย วาจา ต่อผู้อื่นอย่างนุ่มนวล
 - การไม่เอาเปรียบผู้อื่น
 - ไม่ร่วมบริจาคทรัพย์สินเพื่อส่วนรวม
12. การแสดงอาการทางกาย วาจา ต่อผู้อื่นอย่างนุ่มนวล ตรงกับข้อใด
- นิ่ว พุดให้กำลังใจอ้อยว่าอย่าท้อถอยให้เริ่มต้นทำดีใหม่
 - ก้อย พุดว่า คนที่ทำผิดต้องถูกลงโทษแน่นอน
 - น้อย รับฟังปัญหาของอ้อย ด้วยความไม่เต็มใจ
 - ป้อม สมน้ำหน้าของอ้อย ไม่อยากพุดด้วย
13. ผลของความเมตตา กรุณา เรื่องการไม่เอาเปรียบผู้อื่นคือข้อใด
- ทำให้สังคมมีความสุข
 - ทำให้สังคมดีขึ้น
 - ทำให้สังคมไม่เดือดร้อน
 - ทำให้สังคมถูกเบียดเบียน
14. ความเมตตา กรุณาในข้อใดที่เป็นการเอาเปรียบผู้อื่น
- ให้การร่วมมือในการทำงานกลุ่ม
 - ไม่เบียดเบียนผู้อื่นให้เดือดร้อน
 - ให้ความร่วมมือในงานส่วนรวม
 - สนับสนุนส่งเสริมให้ให้บุคคลเอาเปรียบผู้อื่น

15. ในนิทานเรื่อง โมโหหิว นั้นผลของการเอาเปรียบผู้อื่นเป็นอย่างไร
- ก. การเอาเปรียบผู้อื่น ทำให้คนถึงแก่ความตาย
 - ข. การเอาเปรียบผู้อื่นทำให้คนมีความสุข
 - ค. การเอาเปรียบผู้อื่น ทำให้มีคนยกย่องนับถือ
 - ง. การเอาเปรียบผู้อื่น ทำให้ตนเองสบายใจ
16. ใครมีความกรุณาแก่ผู้อื่น
- ก. ฝน อดทนไม่ได้ตอบผู้อื่น
 - ข. นก ตั้งใจเรียนหนังสือ
 - ค. กบ เห็นเพื่อนไม่มีเงินจึงให้ยืม
 - ง. บี ทำต่อยกับเพื่อน
17. ข้อใดเป็นการกระทำที่ได้ชื่อว่าเป็นผู้มีความเมตตา กรุณา มากที่สุด
- ก. มาโรงเรียนทันเวลา
 - ข. รู้จักประหยัดอดออม
 - ค. ทำการบ้านด้วยตนเอง
 - ง. แบ่งปันสิ่งของให้เพื่อน
18. ผู้ที่มีพฤติกรรมในข้อใดที่ถือว่า มีจริยธรรมด้านความเมตตา กรุณา
- ก. บริจาคช่วยเหลือผู้ประสบภัย
 - ข. รักษาสาธารณสมบัติ
 - ค. มีสมาธิในการศึกษาเล่าเรียน
 - ง. ตั้งใจเรียนจนได้รับคำยกย่อง
19. ถ้าในสังคมมีแต่คนที่มีความเมตตา กรุณา สังคมจะเป็นเช่นไร
- ก. สังคม จะมีแต่สันติสุข
 - ข. สังคมจะมีแต่คนฉลาด
 - ค. สังคมจะมีแต่ความสามัคคี
 - ง. สังคมจะมีเศรษฐกิจดี

20. พฤติกรรมในข้อใดไม่ใช่ ความเมตตา กรุณา ในการเสียสละเวลาปฏิบัติกิจกรรม
- ก. กานดา ร่วมกิจกรรมพัฒนาโรงเรียน
 - ข. ธนาพร ร่วมรณรงค์ต่อต้านยาเสพติด
 - ค. อ้อยใจ ชักชวนเพื่อนบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคม
 - ง. พรชัย ปรึกษาแพทย์ในกิจกรรม
21. บัวหลวงและบังอร เป็นเพื่อนกัน แต่บัวหลวง ได้รับคำชมเชยจากครูว่าเป็นเด็กดี ขยันเรียน ถ้านักเรียนเป็นบังอร นักเรียนจะมีความรู้สึกอย่างไร
- ก. ดีใจ ที่บัวหลวงได้รับคำชมเชยจากครู
 - ข. ไม่เห็น จะดีสักเท่าไร แต่ครูขมชนิดเดียว
 - ค. ไม่ดีใจ เพราะไม่ต่างอะไรไปจากเรามากเลย
 - ง. เฉยๆ ก็แค่คำชมของครู
22. ลุงมีเป็นคนตาบอดแต่ต้องการข้ามถนน ไปยังอีกฝั่งหนึ่ง แต่ถนนมีรถยนต์วิ่งไปมา ถ้านักเรียนไปพบลุงมี กำลังจะข้ามถนนพอดี นักเรียนจะทำอย่างไร
- ก. เดินผ่านไป เพราะไม่ใช่หน้าที่
 - ข. พาลุงมีข้ามถนน เพราะต้องการให้คนอื่นเห็นว่าเป็นคนดี
 - ค. พาลุงมีข้ามถนน เพราะปรารถนาให้ข้ามถนนอย่างปลอดภัย
 - ง. เฉยๆ เพราะไม่รู้จัก
23. สมชายเดินไปโรงเรียนตอนเช้า พอตีไปพบลูกสุนัขตัวหนึ่งน่ารักมาก กำลังร้องหาแม่อยู่ กลางถนน ถ้านักเรียนเป็นสมชายนักเรียนจะทำอย่างไร
- ก. จับลูกสุนัข ขึ้นมาดู แล้ววางลงไว้ที่เดิม
 - ข. จับลูกสุนัขขึ้นมาถามหาเจ้าของลูกสุนัข เพื่อจะให้เจ้าของเลี้ยงดูต่อไป
 - ค. เดินผ่านไปเลย เพราะลูกสุนัขตัวเดียวไม่เห็นมีประโยชน์อะไร
 - ง. จับลูกสุนัขไปเลี้ยงที่บ้าน

24. นิภาเป็นเด็กกำพร้า อาศัยอยู่กับยายซึ่งแก่มาก และมีฐานะยากจนบางวันนิภาไม่ได้รับประทานอาหารกลางวันร่างกายซูบผอม ถ้านักเรียนพบเพื่อนแบบเดียวกับนิภา นักเรียนควรทำอย่างไร
- แบ่งอาหารให้รับประทาน เป็นบางครั้ง เพราะถือว่าเป็นเพื่อนกัน
 - ไม่แบ่งอาหารให้รับประทาน เพราะไม่มีก็ไม่ต้องรับประทาน
 - แบ่งอาหารให้รับประทาน เพราะต้องการให้เขามีความสุขเหมือนกับคนอื่น ๆ
 - แบ่งอาหารให้รับประทานเป็นบางครั้งเพราะว่าเดียว เราไม่มีรับประทาน
25. สุนัขตัวหนึ่งถูกรถชนขาหักนอนร้องครวญครางอยู่ข้างถนน แก้วเดินผ่านไปเจอพอดี ถ้านักเรียนเป็นแก้ว นักเรียนจะทำอย่างไร
- นำสุนัขมารักษาพยาบาลและเลี้ยงดูให้อาหารเป็นประจำ
 - มองดูแล้วเดินผ่านไป เพราะคิดว่าไม่นานคงจะหายแล้วเดินได้เอง
 - บอกให้คนอื่นมาดู แล้วเดินผ่านไป แล้วเดินผ่านไป เพราะไม่ใช่สุนัขเรา
 - นำสุนัขมารักษา แล้วปล่อยไป เพราะไม่ใช่สุนัขเรา
26. เนวิน ชวนสุดา ไปยิงนกในสวนหลังบ้านถ้านักเรียนเป็นสุดา นักเรียน จะทำอย่างไร
- ไป เพราะเป็นความสนุกสนานเพลิดเพลิน
 - ไป เพราะต้องการนกกมาทำอาหารรับประทาน
 - ไม่ไป เพราะ เป็นการทำร้ายร่างกายผู้อื่น
 - ไม่ไป เพราะมีอาหารอยู่แล้ว
27. สมยศถูกครูประจำชั้นตำหนิอย่างแรง เพราะเวลาสอบชอบลอกเพื่อนเป็นประจำ ถ้านักเรียนเป็นเพื่อน นักเรียนจะทำอย่างไร
- ไม่ต้องทำอะไร เพราะเป็นหน้าที่ของครู
 - ช่วยชี้แนะเวลาลอกอย่าให้ครูเห็น
 - ช่วยชี้แนะให้สมยศอ่านหนังสือให้มากถ้าไม่เข้าใจ ให้ถาม
 - สมน้ำหน้าเวลาเรียนแล้วไม่รู้จักตั้งใจฟัง

28. มาลาเป็นเด็กกำพร้าพ่อแม่แต่กำเนิด อยู่กับแม่สองคนมีฐานะยากจนชุดที่ใส่ไปโรงเรียนก็ขาดและเก่ามากถ้านักเรียนเป็นนักเรียนห้องเดียวกับมาลา นักเรียนจะทำอย่างไร
- บอกครูประจำชั้นซื้อให้
 - ปรึกษາหารือกับเพื่อนให้ช่วยกันบริจาคชุดนักเรียนที่ไม่ได้ใช้แล้วให้
 - ไม่ต้องสนใจเพราะเป็นเรื่องของแต่ละครอบครัว
 - ปรึกษາหารือกับเพื่อน ให้ร่วมบริจาคเงินให้ไปซื้อ
29. ดวงเดือนอาศัยอยู่กับยายซึ่งแก่มากแล้วและยายได้เป็นไข้นอนอยู่ที่บ้าน ถ้านักเรียนเป็นดวงเดือนนักเรียนควรทำอย่างไร
- ไม่ต้องดูแลเพราะยายแก่แล้ว
 - ดูแลไปตามหน้าที่เพราะกลัวว่าคนจะว่าเราไม่รู้จักรับบุญคุณ
 - ดูแลเป็นอย่างดี เพราะยายเป็นผู้มีพระคุณที่เลี้ยงเรามา
 - ดูแลยายเป็นอย่างดี เพราะยายแก่แล้วเดี๋ยวก็ตาย
30. สุเทพเดินทางด้วยเท้ามาโรงเรียนทุกวัน ซึ่งระยะทางจากบ้านมาโรงเรียนก็ไกลพอสมควร วันหนึ่งขณะที่เขาเดินทางมาโรงเรียนระหว่างทาง วชิระขี่จักรยานมาพอดี ถ้านักเรียนเป็นวชิระนักเรียนจะทำอย่างไร
- ให้ซ้อนท้ายจักรยานมาโรงเรียนด้วยเพราะเดินไกล
 - ไม่ให้ซ้อนท้ายจักรยานเพราะทุกวันเห็นเดินมาได้ไม่เห็นเป็นไร
 - ให้ซ้อนท้ายจักรยานมาด้วยแต่บอกว่าถ้าไม่อยู่บ้านเดียวกันจะไม่รับเลย
 - ให้ซ้อนท้ายจักรยานมาด้วย แต่ให้ซ้อนวันเดียว เท่านั้น
31. วันหนึ่งฝนตกพรวด ๆ ลูกแมวพลัดหลงเข้าไปในบ้านของอ้อย ลูกแมวเปียกฝนมีอาการหนาวสั่น ถ้านักเรียนเป็นอ้อยนักเรียนจะทำอย่างไร
- ไล่ตีแมวให้ออกไปจากบ้าน เพราะแมวเปียกฝน
 - ใช้เศษผ้าเช็ดถูลูกแมวให้แห้ง เพราะกลัวลูกแมวจะหนาว
 - ปล่อยให้ลูกแมวแห้งเอง เพราะมันเปียกได้มันก็แห้งได้
 - ให้เข้ามาในบ้านแล้วปล่อยให้มันแห้งเอง

32. ดวงใจได้บอกกับดวงตาว่า วันนี้เราไม่ได้เงินมาโรงเรียนเพื่อซื้ออาหารกลางวันเลย เพราะแม่ของเราป่วย พ่อนำเงินไปซื้อยาให้แม่หมด ถ้านักเรียนเป็นดวงตานักเรียนจะทำอย่างไร
- บอกให้เพื่อนๆ ช่วยกันบริจาคเงินให้ แต่เมื่อมีเงินต้องนำมาคืนเพื่อน
 - ไม่สนใจว่าใครจะเป็นอย่างไรเพราะสังคมปัจจุบันสอนให้ช่วยเหลือตัวเอง
 - แบ่งเงินของตนเองให้ดวงใจบางส่วนเพื่อซื้ออาหาร
 - ให้ยืม วันหลังให้นำเงินมาคืนด้วย
33. ดวงตาเดินไปเที่ยวที่ทุ่งนาไปเจอนกเขาตัวหนึ่งถูกยิงที่ปีกหักด้านหนึ่ง ไม่สามารถบินได้ ถ้านักเรียนเป็นดวงตานักเรียนจะทำอย่างไร
- นำนกเขามารักษาพยาบาลจนหายแล้วปล่อยไป
 - นำนกเขามาประกอบเป็นอาหารรับประทาน
 - จับนกเขาขึ้นมาดูแล้วปล่อยไว้ที่เดิม
 - เรื่องของนกเขาไม่เห็นต้องสนใจไม่ใช่ของของเรา
34. สุชาดาเป็นนักเรียนเก่งและมีกิจกรรมอาสาชเรียบร้อยแต่ทางบ้านมีฐานะยากจน บางวันมาโรงเรียนไม่ได้รับประทานอาหารเช้าเลย ถ้านักเรียนเป็นเพื่อนของสุชาดานักเรียนควรทำอย่างไร
- บอกสุชาดาว่าให้ลอกการบ้านแล้วจะแบ่งเงินให้อาหาร
 - ไปบอกกับครูประจำชั้นให้ทราบเรื่องครูจะได้หาทาง แก้ไขต่อไป
 - ปล่อยให้เป็นเรื่องของแต่ละครอบครัว ไม่ใช่หน้าที่ของเราที่ต้องแก้ไข
 - ไม่ต้องสนใจเพราะไม่ใช่เรื่องส่วนตัว
35. บอยไปเยี่ยมเบิร์ตที่บ้านเมื่อไปถึงบ้านสังเกตเห็นว่าร่างกายของเบิร์ตซูบผอมมาก นิ่งดาลอย บอยทราบจากชาวบ้านว่า เบิร์ตติดยาเสพติด ถ้านักเรียนเป็นบอยนักเรียนจะทำอย่างไร
- เดินหนีไปไม่กล้าเข้าไปทัก
 - เดินเข้าไปหาแล้วแนะนำให้เลิกเพราะเป็นอันตรายต่อสุขภาพ ไม่ดีเลย
 - แจ้งให้เจ้าหน้าที่ตำรวจทราบ เพื่อจะได้นำไปขังไว้ที่สถานีตำรวจ
 - เลิกคบดีกว่า เพราะเป็นคนชื้อยา

36. เมทีสังเกตเห็นสุนทรนั่งหนาวสั่นในห้องเรียนในฤดูหนาวเป็นประจำ เพราะไม่มีเสื้อกันหนาวใส่ ถ้านักเรียนเป็นเมทีนักเรียนจะทำอย่างไร
- ชวนเพื่อนๆ ไปเรียนนอกห้องที่มีแสงแดด
 - บอกให้สุนทรออกกำลังกายในตอนเช้าเป็นประจำจะได้ไม่หนาว
 - เชิญชวนเพื่อน ๆ บริจาคเสื้อกันหนาวของตนเองที่ไม่ได้ใช้แล้วมาให้สุนทร
 - บอกให้สุนทรเอาผ้าห่มมาห่มแก้หนาวที่โรงเรียน
37. มาลีเป็นนักเรียนที่เรียนเก่ง บังเอิญวันหนึ่งมองเห็นมาลาที่นั่งร้องไห้อยู่หลังห้องเรียน จึงเข้าไปถามทราบว่าเขาทำการบ้านไม่ได้เลย ถ้านักเรียนเป็นมาลีนักเรียนจะทำอย่างไร
- ช่วยสอนการบ้านให้กับมาลา
 - ให้มาลาลอกการบ้านของตนเอง
 - คอยดูมาลาถูกครูทำโทษที่ไม่รับผิดชอบ
 - ช่วยมาลาเขียนการบ้าน
38. ชาติรีไปโรงเรียนตอนเช้า พอดีไปเห็นทิวาขี่จักรยานยนต์วิ่งมาอย่างแรงและเกิดอุบัติเหตุ ร่วงควรถูกรางอยู่ข้างถนน ถ้านักเรียนเป็นชาติรีนักเรียนจะทำอย่างไร
- เดินเข้าไปดูแล้วเดินหนีไป
 - เดินเข้าไปดู แล้วขอความช่วยเหลือจากเพื่อน
 - เดินผ่านไปไม่สนใจ เพราะเขาทำตัวของเขาเองช่วยไม่ได้
 - เดินเข้าไปดูแล้วพูดว่า สมน้ำหน้าอยากชิง
39. งามดาพูดกับงามใจ วันนี้เราหิวข้าวมากเรายังไม่ได้กินข้าวเข้ามาเลย ซึ่งฐานะทางบ้านยากจนไม่มีข้าวกิน ถ้านักเรียนเป็นงามดานักเรียนจะทำอย่างไร
- แบ่งอาหารที่ตนเองห่อมาให้รับประทาน
 - บอกให้ไปขอข้าวคนอื่นมารับประทาน
 - บอกให้ขาดเรียนเพื่อไปขอข้าวมากักคุณไว้รับประทานในวันต่อไป
 - ยกอาหารให้เพื่อนรับประทานแล้วเราก็ไปซื้อใหม่
40. โลโก ปตุถมุ พิกา เมตดา หมายถึงข้อใด
- เมตดา กรุณาธรรม คำจุนโลก
 - เมตตาธรรม คำจุนโลก
 - มุทิตาธรรม คำจุนโลก
 - เมตตา พิกาธรรม คำจุนโลก

ตาราง 7 เฉลยแบบทดสอบ วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคุณธรรม จริยธรรม ด้านความเมตตา
 กรุณากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
เรื่อง/ข้อ	11	12	13	14	15	16	17	1	19	20
	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
แบบทดสอบก่อนเรียน	ก	ง	ข	ก	ข	ก	ก	ก	ก	ค
และหลังเรียน	ง	ก	ก	ง	ก	ค	ง	ก	ก	ง
	ก	ค	ข	ค	ก	ค	ค	ข	ค	ก
	ข	ค	ก	ข	ข	ค	ก	ข	ก	ข

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ภาคผนวก ช

แบบสังเกตพฤติกรรม คุณธรรม จริยธรรม
ด้านความเมตตา กรุณา

แบบสังเกตพฤติกรรม
เรื่อง การแสดงความมีน้ำใจ เอื้ออาทรต่อผู้อื่น ด้วยความเต็มใจ

ที่	ชื่อ-สกุล	ช่วยเหลือผู้อื่น ด้วยความเต็มใจ				อาสาทำธุระ ช่วยครูอาจารย์				แบ่งปันให้เพื่อน ใช้สิ่งของของตนเอง				ผลการ ประเมิน
		1	2	3	ร	1	2	3	ร	1	2	3	ร	
1														
2														
3														
4														
5														
6														
7														
8														
9														
10														
11														
12														
13														
14														
15														
16														
17														
18														
19														
20														
21														
22														
23														
24														
25														
26														
27														
28														
29														
30														

ลงชื่อ

ผู้ประเมิน

(.....)

แบบสังเกตพฤติกรรม
เรื่อง ที่แสดงออกโดยทางกาย วาจา ต่อผู้อื่น อย่างนุ่มนวล

ที่	ชื่อ-สกุล	ให้อภัยแก่ผู้อื่น เมื่อผิดพลาด				ใช้กริยาวาจาต่อ ผู้อื่นอย่างสุภาพ นุ่มนวล				รับฟังปัญหาและ เป็นที่ปรึกษา				ผลการ ประเมิน
		1	2	3	ร	1	2	3	ร	1	2	3	ร	
1														
2														
3														
4														
5														
6														
7														
8														
9														
10														
11														
12														
13														
14														
15														
16														
17														
18														
19														
20														
21														
22														
23														
24														
25														
26														
27														
28														
29														
30														

ลงชื่อ

ผู้ประเมิน

(.....)

แบบสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน
เรื่อง การแสดงออกโดยการไม่เอาเปรียบ

ที่	ชื่อ-สกุล	ให้ความร่วมมือใน การทำงานกลุ่ม หรืองานส่วนรวม				ไม่เบียดเบียนผู้อื่น ให้เดือดร้อน				ไม่สนับสนุนส่งเสริม ให้บุคคลเอาเปรียบ				ผลการ ประเมิน
		1	2	3	ร	1	2	3	ร	1	2	3	ร	
1														
2														
3														
4														
5														
6														
7														
8														
9														
10														
11														
12														
13														
14														
15														
16														
17														
18														
19														
20														
21														
22														
23														
24														
25														
26														
27														
28														
29														
30														

ลงชื่อ

ผู้ประเมิน

(.....)

แบบสังเกตพฤติกรรม
เรื่อง การแสดงออกโดยร่วมบริจาคทรัพย์สินเพื่อส่วนรวม

ที่	ชื่อ-สกุล	ร่วมบริจาคทรัพย์สิน ในกิจกรรมต่าง ของโรงเรียนหรือ สาธารณะ				บริจาคทรัพย์สินให้ ผู้ประสบภัย				ช่วยรณรงค์ในการหา ทุนช่วยเหลือผู้ เดือดร้อน				ผลการ ประเมิน
		1	2	3	ร	1	2	3	ร	1	2	3	ร	
1														
2														
3														
4														
5														
6														
7														
8														
9														
10														
11														
12														
13														
14														
15														
16														
17														
18														
19														
20														
21														
22														
23														
24														
25														
26														
27														
28														
29														
30														

ลงชื่อ

ผู้ประเมิน

(.....)

แบบสังเกตพฤติกรรม

เรื่อง การแสดงออกโดยเสียสละเวลาปฏิบัติกิจกรรม ที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชนและสังคม

ที่	ชื่อ-สกุล	ร่วมกิจกรรมพัฒนา โรงเรียน				ร่วมรณรงค์ต่อต้าน ภัยสังคม เช่น รณรงค์ต่อต้าน ยาเสพติด				ชักชวนผู้อื่นบำเพ็ญ ประโยชน์				ผลการประเมิน
		1	2	3	ร	1	2	3	ร	1	2	3	ร	
1														
2														
3														
4														
5														
6														
7														
8														
9														
10														
11														
12														
13														
14														
15														
16														
17														
18														
19														
20														
21														
22														
23														
24														
25														
26														
27														
28														
29														
30														

ลงชื่อ

ผู้ประเมิน

(.....)

แบบสังเกตพฤติกรรมด้านความเมตตา กรุณา

เลขที่	ชื่อ - สกุล	รายการประเมิน				
		แสดงความมีน้ำใจ เอื้ออาทรต่อผู้อื่น ด้วยความเต็มใจ	แสดงออกทางกาย วางตัวผู้อื่นอย่าง นุ่มนวล	ไม่เอาเปรียบผู้อื่น	รวมบริจาค ทรัพย์สินเพื่อ ส่วนรวม	เสียสละปฏิบัติ กิจกรรมที่เป็น ประโยชน์
		1	2	3	4	5
1						
2						
3						
4						
5						
6						
7						
8						
9						
10						
11						
12						
13						
14						
15						
16						
17						
18						
19						
20						
21						
22						
23						
24						
25						
26						
27						
28						
29						
30						
	รวม					

ภาคผนวก ช

แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

แบบสอบถามความพึงพอใจต่อกิจกรรมในการเรียนรู้
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ด้านความเมตตา กรุณา

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
	มีความพึงพอใจมากที่สุด	มีความพึงพอใจมาก	มีความพึงพอใจปานกลาง	มีความพึงพอใจน้อย	มีความพึงพอใจน้อยที่สุด
1. กิจกรรมการเรียนรู้มีความน่าสนใจทำให้อยากเรียน.....
2. กิจกรรมการเรียนรู้นี้มีประโยชน์.....
3. ข้าพเจ้าชอบรูปแบบกิจกรรมการเรียนรู้.....
4. กิจกรรมการเรียนรู้มีความสนุกสนาน.....
5. กิจกรรมการเรียนรู้ทำให้มีความเข้าใจในเนื้อหา.....
6. เป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่ทำให้ได้รับความรู้.....
7. สามารถนำความรู้ที่ได้จากกิจกรรมการเรียนรู้ไปใช้ใน ชีวิตประจำวันได้.....
8. กิจกรรมการเรียนรู้มีส่วนช่วยอนุรักษ์วัฒนธรรม.....
9. ข้าพเจ้าไม่กล้าซักถามในการเข้าร่วมทำกิจกรรมการ เรียนรู้.....
10. กิจกรรมการเรียนรู้เป็นทำให้ข้าพเจ้า มีส่วนร่วม.....
11. กิจกรรมการเรียนรู้มีความเหมาะสม.....
12. ข้าพเจ้ารู้สึกเบื่อหน่ายต่อกิจกรรมการเรียนรู้.....
13. ข้าพเจ้าได้ใช้ความคิดน้อยมากในกิจกรรมการเรียนรู้.....
14. ข้าพเจ้ารู้สึกเบื่อหน่ายที่ต้องมีส่วนร่วมในกิจกรรมการ เรียนรู้.....
15. ข้าพเจ้าพอใจสื่อที่นำมาใช้ในกิจกรรมการเรียนรู้.....

ภาคผนวก ฅ

ค่าดัชนีความสอดคล้องของความเห็นผู้เชี่ยวชาญ
ที่มีต่อเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ตาราง 8 ค่า IOC ของ แผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มทดลอง ด้วยวิธีสอนโดยใช้บทบาทสมมติ
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ด้านความเมตตา กรุณา
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จากผู้เชี่ยวชาญ

แผนที่	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ΣR	IOC	สรุปผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
5	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ตาราง 9 ค่า IOC ของแผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มควบคุม ด้วยวิธีสอนตามปกติ
 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
 ด้านความเมตตา กรุณา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จากผู้เชี่ยวชาญ

แผนที่	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ΣR	IOC	สรุปผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1	+1	+1	+1	0	0	3	0.6	ใช้ได้
2	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
5	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ตาราง 10 ค่า IOC ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านความเมตตากรรณา
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จากผู้เชี่ยวชาญ

ข้อที่	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ΣR	IOC	สรุปผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1	+1	0	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
2	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
3	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
4	+1	0	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
5	+1	0	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
6	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
7	+1	+1	+1	0	+1	4	0.8	ใช้ได้
8	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
9	+1	0	+1	0	+1	3	0.6	ใช้ได้
10	+1	+1	+1	0	+1	4	0.8	ใช้ได้
11	0	+1	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
12	+1	+1	+1	0	+1	4	0.8	ใช้ได้
13	+1	0	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
14	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
15	+1	0	+1	-1	+1	2	0.4	ใช้ไม่ได้
16	+1	0	+1	-1	+1	2	0.4	ใช้ไม่ได้
17	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
18	+1	0	+1	0	+1	3	0.6	ใช้ได้
19	+1	0	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
20	+1	0	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
21	+1	+1	+1	0	+1	4	0.8	ใช้ได้
22	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
23	+1	0	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้

ตาราง 10 (ต่อ)

ข้อที่	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ΣR	IOC	สรุปผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
24	+1	0	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
25	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
26	+1	0	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
27	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
28	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
29	+1	0	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
30	+1	0	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
31	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
32	+1	0	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
33	+1	0	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
34	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
35	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
36	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
37	+1	0	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
38	+1	0	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
39	+1	0	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
40	+1	0	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
41	+1	0	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
42	+1	0	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
43	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
44	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
45	+1	0	+1	0	+1	3	0.6	ใช้ได้

ตาราง 11 ค่า IOC ของแบบสังเกตพฤติกรรม ด้านความเมตตา กรุณา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จากผู้เชี่ยวชาญ

ข้อที่	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ΣR	IOC	สรุปผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1. (1.1)	+1	0	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
1. (1.2)	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
1. (1.3)	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
2. (2.1)	+1	0	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
2. (2.2)	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
2. (2.3)	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
3. (3.1)	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
3. (3.2)	+1	0	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
3. (3.3)	0	0	+1	+1	+1	3	0.6	ใช้ได้
4. (4.1)	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
4. (4.2)	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
4. (4.3)	+1	0	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
5. (5.1)	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
5. (5.2)	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้

ตาราง 12 ค่า IOC ของแบบสอบถามความพึงพอใจต่อกิจกรรมในการเรียน ด้านความเมตตา
 กรุณา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จากผู้เชี่ยวชาญ

ข้อที่	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ΣR	IOC	สรุปผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1	+1	0	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
2	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
3	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
4	0	+1	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
5	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
6	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
7	+1	+1	0	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
8	+1	0	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
9	+1	+1	0	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
10	+1	0	+1	+1	0	3	0.6	ใช้ได้
11	+1	0	+1	+1	0	3	0.6	ใช้ได้
12	0	+1	0	+1	+1	3	0.6	ใช้ได้
13	0	0	+1	+1	+1	3	0.6	ใช้ได้
14	+1	0	+1	+1	+1	3	0.6	ใช้ได้
15	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ภาคผนวก ญ
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อที่	ก	ข	ค	ง	จ	Null	N1	U	N2	L	B-Index	P	หมายเหตุ
33	0.59	-0.14	-0.44	0.00	0.00		21	17	9	2	0.59	0.63	B - ค่าจำแนก ดี
	0.63	0.23	0.13	0.00	0.00								
34	-0.17	0.79	-0.44	-0.17	0.00		21	19	9	1	0.79	0.67	A - ค่าจำแนก ดีมาก
	0.10	0.67	0.13	0.10	0.00								
35	-0.11	-0.51	0.68	-0.06	0.00		21	19	9	2	0.68	0.70	B - ค่าจำแนก ดี
	0.03	0.20	0.70	0.07	0.00								
36	0.73	-0.44	-0.06	-0.22	0.00		21	20	9	2	0.73	0.73	A - ค่าจำแนก ดีมาก
	0.73	0.13	0.07	0.07	0.00								
37	-0.17	0.68	-0.51	0.00	0.00		21	19	9	2	0.68	0.70	B - ค่าจำแนก ดี
	0.10	0.70	0.20	0.00	0.00								
จุดประสงค์ที่ 7													
38	-0.45	0.85	-0.30	-0.10	0.00		20	19	10	1	0.85	0.67	A - ค่าจำแนก ดีมาก
	0.20	0.67	0.10	0.03	0.00								
39	-0.15	-0.25	0.55	-0.15	0.00		20	11	10	0	0.55	0.37	B - ค่าจำแนก ดี
	0.10	0.43	0.37	0.10	0.00								
40	0.70	-0.50	-0.20	0.00	0.00		20	18	10	2	0.70	0.67	A - ค่าจำแนก ดีมาก
	0.67	0.17	0.17	0.00	0.00								
41	-0.15	0.70	-0.35	-0.20	0.00		20	18	10	2	0.70	0.67	A - ค่าจำแนก ดีมาก
	0.10	0.67	0.17	0.07	0.00								
42	0.15	-0.30	0.05	0.10	0.00		20	13	10	5	0.15	0.60	* - ค่าจำแนกต่ำ
	0.60	0.10	0.13	0.17	0.00								
43	-0.05	0.50	-0.50	0.05	0.00		20	14	10	2	0.50	0.53	B - ค่าจำแนก ดี
	0.17	0.53	0.17	0.13	0.00								

จำนวนข้อสอบที่วิเคราะห์	30
คะแนนเฉลี่ย	25.50
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D.)	10.63
ค่าความเชื่อมั่น	0.95

ตาราง 13 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อน-หลังเรียนด้วยวิธีสอนโดยใช้บทบาทสมมติ

คนที่	ก่อนเรียน	หลังเรียน	ΣD	ΣD^2
1	19	28	9	81
2	18	27	9	81
3	18	28	10	100
4	19	28	9	81
5	19	29	10	100
6	19	28	9	81
7	20	27	7	79
8	17	26	9	81
9	16	27	11	121
10	20	28	8	64
11	18	29	11	121
12	18	28	10	100
13	19	29	10	100
14	20	29	9	81
15	23	29	6	36
16	18	28	10	100
17	19	28	9	81
18	20	29	9	81
19	20	29	9	81
20	19	28	9	81
21	20	29	9	81
22	20	28	8	64
23	20	29	9	81
24	18	28	10	100
25	19	27	8	64
26	19	27	8	64
27	19	27	8	64
28	19	28	9	81
29	18	27	8	64
30	17	27	10	100
Σx	568	839	270	2494
\bar{X}	18.93	27.97		
S.D.	1.28	0.85		

ตาราง 14 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนโดยใช้บทบาทสมมติกับวิธีสอนปกติ

คนที่	บทบาทสมมติ	ปกติ	ΣD	ΣD^2
1	28	25	3	9
2	27	24	3	9
3	28	23	5	25
4	28	23	5	25
5	29	25	4	16
6	28	25	3	9
7	27	24	3	9
8	26	22	4	16
9	27	24	3	9
10	28	24	4	16
11	29	22	7	49
12	28	24	4	16
13	29	24	5	25
14	29	22	7	49
15	29	24	5	25
16	28	24	4	16
17	28	24	4	16
18	29	22	7	49
19	29	26	3	9
20	28	24	4	16
21	29	24	5	25
22	28	22	6	36
23	29	24	5	25
24	28	21	7	49
25	27	25	2	4
26	27	24	3	9
27	27	24	3	9
28	28	22	6	36
29	27	24	3	9
30	27	23	4	16
Σx	839	708	131	631
\bar{x}	27.97	23.60		
S.D.	0.85	1.16		

ตาราง 15 ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีสอนโดยใช้บทบาทสมมติ

คนที่	ข้อ1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4	5	4	4	4	5
2	5	5	5	5	4	5	4	4	5	5	5	2	2	2	5
3	5	5	5	5	5	4	5	3	5	5	5	2	1	1	5
4	5	5	5	5	5	5	5	4	4	5	5	1	2	1	5
5	5	5	5	5	5	5	5	4	4	5	1	1	5	5	5
6	5	5	5	5	5	5	4	5	4	5	5	1	4	2	5
7	5	5	5	5	5	5	5	5	1	5	5	1	2	5	5
8	5	4	5	4	5	5	3	5	2	5	5	2	3	2	5
9	5	4	5	5	4	5	5	5	5	5	5	2	3	2	5
10	5	5	5	5	5	5	5	5	5	3	5	5	5	4	5
11	5	5	5	5	5	5	5	5	3	5	2	1	4	5	5
12	5	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
13	5	4	5	4	4	5	5	5	5	5	3	1	2	2	5
14	5	5	5	5	5	5	5	4	4	5	5	1	1	2	5
15	5	5	5	1	5	5	5	5	2	5	5	1	2	1	5
16	4	5	5	5	5	5	5	5	4	5	5	1	2	1	5
17	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4	5	5	5
18	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4	5	5	5
19	4	5	5	5	5	5	5	5	4	5	5	5	5	5	5
20	4	5	5	5	5	5	5	4	5	5	5	5	5	5	5
21	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	1	1	1	5
22	5	5	5	5	5	5	5	5	4	5	5	5	5	5	5
23	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	1	5	5	5
24	5	4	5	5	4	5	1	4	3	2	1	5	5	5	3
25	5	5	5	5	5	5	5	5	4	5	5	4	4	4	3
26	4	5	5	5	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5
27	5	5	5	5	4	5	5	4	5	5	4	5	5	5	5
28	5	5	5	5	5	5	5	5	2	5	5	5	1	1	5
29	5	5	5	5	5	5	4	5	4	5	5	1	4	3	5
30	5	5	5	5	5	4	5	5	5	5	5	4	3	2	5
Σx	146	146	149	144	145	147	141	141	124	144	136	85	105	100	146
\bar{x}	4.87	4.87	4.97	4.8	4.8	4.9	4.7	4.7	4.1	4.8	4.7	2.8	3.5	3.33	4.83
S.D.	0.35	0.35	0.18	0.8	0.4	0.31	0.8	0.53	1.1	0.7	1.2	1.8	1.53	1.69	0.51

ตาราง 16 ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีสอนปกติ

คนที่	ข้อ	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1		4	5	4	5	5	5	3	4	3	5	4	3	5	5	4
2		5	5	4	5	5	5	5	4	4	5	5	1	1	1	5
3		5	5	5	5	4	5	5	5	3	4	5	3	5	4	4
4		5	3	3	4	2	5	3	5	4	5	3	5	1	3	5
5		5	5	5	3	5	3	5	4	4	3	5	1	1	1	4
6		5	4	5	4	4	5	5	5	2	5	5	1	1	1	5
7		5	4	5	5	3	5	5	5	2	5	5	1	1	1	5
8		5	3	4	5	5	5	3	2	1	2	2	5	5	3	5
9		5	4	2	5	4	1	4	5	5	3	4	5	4	4	5
10		3	4	4	5	4	5	4	5	5	5	4	1	1	1	5
11		5	4	4	5	4	3	5	5	1	5	5	5	5	2	5
12		5	5	5	5	4	5	5	4	5	5	5	1	1	1	3
13		5	5	5	1	1	1	1	4	5	5	5	1	1	1	5
14		5	5	4	5	3	5	5	5	5	4	4	2	2	1	5
15		4	5	4	5	5	5	5	5	2	4	5	3	3	2	4
16		5	5	5	5	5	4	5	5	2	5	4	1	1	1	5
17		5	4	4	5	5	5	3	5	4	5	4	1	1	1	5
18		5	5	5	4	4	5	5	5	1	5	5	1	1	1	5
19		5	5	4	5	5	5	5	4	4	5	5	1	1	1	5
20		5	5	5	5	5	5	5	5	1	5	5	1	1	1	5
21		5	4	4	5	4	3	4	5	4	5	4	1	1	2	5
22		5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	1	1	1	5
23		5	5	5	4	5	5	5	4	4	5	4	1	1	1	5
24		5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	1	1	1	5
25		5	5	5	5	5	4	5	2	5	5	5	1	1	1	5
26		4	4	5	4	4	5	5	5	5	5	4	1	1	1	5
27		5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	1	1	1	5
28		5	5	4	5	5	4	5	4	5	5	5	5	4	4	5
29		5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	1	1	5	5
30		5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	1	1	1	5
$\sum x$		145	138	134	139	130	133	135	136	111	140	136	57	55	54	144
\bar{x}		4.83	4.6	4.6	4.63	4.3	4.43	4.5	4.53	3.7	4.67	4.53	1.4	1.83	1.8	4.8
S.D.		0.46	0.6	0.73	0.85	1	1.14	0.97	0.82	1.5	0.76	1.37	1.5	1.51	1.3	0.48

Reliability

Warnings

The space saver method is used. That is, the covariance matrix is not calculated or used in the analysis.

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.674	15

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
VAR00001	56.4333	33.220	.535	.633
VAR00002	56.4000	32.731	.476	.634
VAR00003	56.3000	35.941	.098	.684
VAR00004	56.5000	33.155	.392	.644
VAR00005	56.3000	35.872	.144	.675
VAR00006	56.3000	31.528	.519	.625
VAR00007	56.4667	31.361	.559	.620
VAR00008	56.2333	36.254	.171	.670
VAR00009	56.4333	35.564	.211	.667
VAR00010	56.4000	35.076	.325	.655
VAR00011	56.4667	31.499	.640	.615
VAR00012	56.9333	38.133	-.094	.723
VAR00013	56.9000	34.783	.169	.676
VAR00014	56.6000	37.145	-.020	.707
VAR00015	56.3333	30.230	.580	.612

T-Test

Paired Samples Statistics

Pair	Mean	N	Std. Deviation	Std. Error Mean
1 บพบพสนนค้	18.9333	30	1.28475	.23456
1 บพบพสนนค้	27.9667	30	.85029	.15524

Paired Samples Correlations

Pair	N	Correlation	Sig.
1 บพบพสนนค้ & บพบพสนนค้	30	.566	.001

Paired Samples Test

Pair	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean	95% Confidence Interval of the Difference		t	df	Sig. (2-tailed)
				Lower	Upper			
1 บพบพสนนค้ - บพบพสนนค้	-9.0333	1.06620	.19466	-9.4315	-8.6352	-46.406	29	.000

T-Test

Group Statistics

ประเภท	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
ประเภทสมมติ 1.00	30	27.9667	.85029	.15524
ประเภท	30	23.6000	1.16264	.21227

Independent Samples Test

	Levene's Test for Equality of Variances	
	F	Sig.
ประเภทสมมติ	3.327	.073
	Equal variances assumed	
	Equal variances not assumed	

Independent Samples Test

		t-test for Equality of Means						
		t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
							Lower	Upper
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี	Equal variances assumed	16.605	58	.000	4.3667	.26298	3.84026	4.89307
	Equal variances not assumed	16.605	53.121	.000	4.3667	.26298	3.83923	4.89410

T-Test

Group Statistics

	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
1	30	4.4460	.63354	.11567
NO	30	4.1770	.92100	.16815

Independent Samples Test

		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means						
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
									Lower	Upper
1	Equal variances assumed	2.172	.146	1.318	58	.193	.2690	.20409	-.13954	.67754
	Equal variances not assumed			1.318	51.424	.193	.2690	.20409	-.14065	.67865

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ภาคผนวก ฎ

ภาพกิจกรรมการจัดการเรียนรู้

ภาพก่อนทดลองสอน
โดยใช้บทบาทสมมติ และวิธีสอนปกติ

ครูมีการเสริมแรง และเป็นแม่แบบหรือแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน
ด้วยการแจกดินสอ แสดงถึงการมีน้ำใจ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่
ช่วยเหลือนักเรียนที่เดือดร้อน และเป็นการบริจาคหรือแบ่งปันสิ่งของให้แก่กัน
ซึ่งรวมเรียกว่า การมีคุณธรรม จริยธรรม ด้านความเมตตา กรุณา
เป็นการกระตุ้นให้เด็กคิด และมีกำลังใจเรียน

ภาพประกอบการแสดงบทบาทสมมติ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 ในนิทานเรื่องสีเทาพิราบน้อย

ชั้นที่ 1,2

ชั้นที่ 1 ชั้นนำเสนอสถานการณ์สมมติและบทบาทสมมติ

ชั้นที่ 2 การเลือกผู้แสดงบทบาทสมมติ

ภาพประกอบการแสดงบทบาทสมมติ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 ในนิทานเรื่อง สีเทาพิราบน้อย

ชั้นที่ 3 ชั้นเตรียมผู้สังเกตการณ์
นักเรียนกำลังสังเกตการณ์แสดงบทบาทสมมติ

ภาพประกอบการแสดงบทบาทสมมติ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 ในนิทานเรื่อง สีเทาพิราบน้อย

ชั้นที่ 4 ชั้นการแสดงบทบาทสมมติ

ภาพประกอบการแสดงบทบาทสมมติ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 ในนิทานเรื่อง สีเทาพิราบน้อย

ชั้นที่ 5,6 และ 7

ชั้นที่ 5 ร่วมกันอภิปรายความรู้ ความคิด ความรู้สึก
และพฤติกรรมที่แสดงออกของผู้แสดง

ชั้นที่ 6 สรุปผลที่ได้รับ

ชั้นที่ 7 ประเมินผลการเรียนรู้

ผลที่เกิดจากการสอนนักเรียนมีพฤติกรรมที่เปลี่ยนไป

นักเรียนมีคุณธรรม เก็บเงินของเพื่อนที่หล่นแล้วส่งเพื่อน

นักเรียนแต่ละคนแสดงความมีน้ำใจ มอบของขวัญแด่คุณครูหลังสอนเสร็จสิ้นแล้ว